

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI**ÖNKORMÁNYZAT KÖZLÖNYE****A JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KÖZGYŰLÉS HIVATALOS LAPJA****TARTALOM**

Szám	Tárgy	Oldal
I.		
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KÖZGYŰLÉS RENDELETE		
6/2022. (XII.7.) önkormányzati rendelet	a Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatának módosításáról szóló, többször módosított 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet módosításáról	3
II.		
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KÖZGYŰLÉS HATÁROZATAI		
59/2022. (XI.30.) számú határozat	a Megyei Közgyűlés 2022. november 30-i ülése napirendi pontjainak megállapításáról	17
60/2022. (XI.30.) számú határozat	Jász-Nagykun-Szolnok megye mezőgazdaságának helyzetéről	18
61/2022. (XI.30.) számú határozat	Jász-Nagykun-Szolnok megye állami közúthálózatának állapotáról és felújítási lehetőségeiről	18

62/2022. (XI.30.) számú határozat	a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal alapító okiratának módosítására	19
63/2022. (XI.30.) számú határozat	a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat 2023. évi belső ellenőrzési tervének jóváhagyásáról	19
64/2022. (XI.30.) számú határozat	a 2023. évi költségvetés megalapozásáról	20

III.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KÖZGYŰLÉS ZÁRT ÜLÉSEN HOZOTT HATÁROZATA

65/2022. (XI.30.) számú határozat	a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz 2022. november 30-ai határidejű Döntés-előkészítő Bizottságára beterjesztett támogatási kérelmek döntési javaslatáról	21
--	--	-----------

MELLÉKLETEK

60/2022. (XI.30.) számú határozat melléklete	23
61/2022. (XI.30.) számú határozat melléklete	42
62/2022. (XI.30.) számú határozat melléklete	65
63/2022. (XI.30.) számú határozat melléklete	72

I.
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KÖZGYŰLÉS
RENDELETE

**Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 6/2022. (XII. 7.)
önkormányzati rendelete**

**a Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatának módosításáról szóló,
többször módosított 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet módosításáról**

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatát (a továbbiakban: SZMSZ) az alábbiak szerint fogadja el:

1. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 1. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A vármegyei önkormányzat hivatalos megnevezése:

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat

Székhelye: Szolnok, Kossuth L. út 2.

Postacíme: 5001 Szolnok, Pf. 41.

(2) A vármegyei önkormányzat hivatalos pecsétje:

"Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat Szolnok" feliratú körbélyegző, középén Magyarország címerével."

2. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A vármegyei önkormányzat jogi személy. Az önkormányzati jogokat a vármegye választópolgárai a megválasztott közgyűlési tagokból álló közgyűlés és vármegyei népszavazás útján gyakorolja. A közgyűlést a vármegyei közgyűlés elnöke képviseli.

(2) A vármegyei közgyűlésnek 18 tagja van. A közgyűlési tagok névsorát az 1. melléklet tartalmazza."

3. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 3. § (1)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A vármegyei önkormányzat hivatalos jelképei:

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye címere, zászlója és pecsétje. A vármegye címerének,

zászlójának és pecsétjének leírását, valamint azok használatának rendjét külön önkormányzati rendelet tartalmazza.

(2) A vármegyei önkormányzat kitüntetések és elismerő címeket külön önkormányzati rendelettel alapíthat.

(3) A vármegyei közgyűlés hivatalos lapja:

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat Közlönye.

(4) A vármegyei közgyűlés hivatalos internetes honlapja: www.jnszm.hu

4. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet II. Fejezet címe helyébe a következő rendelkezés lép:

„II. Fejezet A vármegyei önkormányzat feladat- és hatásköre”

5. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. §

A vármegyei önkormányzat önállóan, demokratikusan, a nyilvánosság biztosításával intézi a hatáskörébe tartozó közügyeket. A vármegyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.”

6. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A vármegyei önkormányzat önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását,

- a) amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe,
- b) amely a kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörének ellátását nem veszélyeztet,
- c) amelynek finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.”

7. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. §

A vármegyei közgyűlés más vármegyei közgyűléssel vagy települési önkormányzat képviselő-testületével megállapodhat abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a vármegyei közgyűlés elnöke, polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.”

8. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 7. § (1)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az önkormányzati feladat- és hatáskörök a vármegyei közgyűlést illetik meg. Az önkormányzati feladatok ellátását a közgyűlés és szervei biztosítják. A közgyűlés szervei: a vármegyei közgyűlés elnöke, a közgyűlés bizottságai, a vármegyei önkormányzati hivatal, a főjegyző, továbbá a társulás.

(2) Önkormányzati döntést a közgyűlés, vármegyei népszavazás, a közgyűlés felhatalmazása alapján annak bizottságai, a társulás, a közgyűlés elnöke, továbbá a vármegyei főjegyző hozhat.

(3) A közgyűlés egyes hatásköreinek gyakorlását rendeletében a közgyűlés elnökére, bizottságaira, a vármegyei főjegyzőre, illetve - törvényben meghatározottak szerint - társulására ruházhatja át. Az átruházott hatásköröket a 4. melléklet tartalmazza.

(4) A vármegyei közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik - az Mötv 42. §-ában felsoroltakon túlmenően -

- a) megállapodás belföldi önkormányzattal és egyéb szervezettel, illetve annak felmondása,
- b) gazdasági társaságba való belépés, kilépés, gazdasági társaság alapítása, megszüntetése.”

9. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. §

A közgyűlés hosszú távú célkitűzéseit a választási ciklus időtartamára szóló gazdasági programban, fejlesztési tervben (továbbiakban: gazdasági program) foglalja össze. A gazdasági program az önkormányzat részére meghatározza azokat a célkitűzéseket, feladatokat, amelyek – a költségvetési lehetőségekkel összhangban – a vármegye társadalmi, környezeti, gazdasági adottságai figyelembe vételével az önkormányzat által nyújtott kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A program tartalmazza a fejlesztési elképzeléseket, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat.”

10. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 9. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A munkaterv összeállításához a közgyűlés elnöke javaslatot kér:)

„c) a vármegyei roma nemzetiségi önkormányzattól,”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 9. § (2) bekezdés e)–g) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A munkaterv összeállításához a közgyűlés elnöke javaslatot kér:)

- „e) a vármegye településeinek polgármestereitől,
- f) a vármegye országgyűlési képviselőitől,
- g) a vármegyében működő szervezetek, kamarák vezetőitől.”

(3) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 9. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A gazdasági programot és a munkatervet a vármegyei önkormányzat közlönyében és a honlapján közzé kell tenni.”

11. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 10. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közgyűlés alakuló ülését a választás eredményének jogerőssé válását követő 15 napon belül tartja meg. Az alakuló ülést a korelnök hívja össze és vezeti a vármegyei közgyűlés új elnöke megválasztásának időpontjáig.”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 10. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Az eskü letétele után kerül sor a tisztségviselők titkos szavazással történő megválasztására. A titkos szavazás lebonyolítására legalább háromtagú szavazatszámoló bizottságot kell választani a közgyűlési tagok közül. A vármegyei közgyűlés elnöke tisztségére az a közgyűlési tag válik jelöltté, akit a jelenlévő közgyűlési képviselők több mint fele jelöltnek ajánlott.

(4) Az alakuló ülésen az SZMSZ módosításáról alkotott rendelet az elfogadásával egyidejűleg, a Vármegyei Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján történő kifüggesztéssel kerül kihirdetésre.”

12. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 11. § (5) bekezdés c) és d) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A közgyűlés rendkívüli ülését 15 napon belüli időpontra össze kell hívni:)

- „c) a vármegyei kormányhivatal vezetőjének az ülés összehívása indokát tartalmazó indítványára,
- d) vármegyei népszavazásra irányuló érvényes kezdeményezés esetén.”

13. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 15. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közgyűlés ülésére tanácskozási joggal meg kell hívni:)

„a) a vármegye országgyűlési képviselőit,”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 15. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közgyűlés ülésére tanácskozási joggal meg kell hívni:)

„c) a vármegyei főjegyzőt,”

(3) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 15. § (1) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közgyűlés ülésére tanácskozási joggal meg kell hívni:)

„f) a vármegyei roma nemzetiségi önkormányzat elnökét,”

(4) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 15. § (1) bekezdés j) és k) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A közgyűlés ülésére tanácskozási joggal meg kell hívni:)

„j) a vármegyében működő gazdasági kamarák vezetőit,

k) a vármegyei rendőrfőkapitányt.”

(5) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 15. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Meghívottként vesznek részt a közgyűlésen a vármegyei önkormányzati hivatal irodavezetői, az írott és elektronikus sajtó képviselői, továbbá mindazok, akiknek a jelenlétét a közgyűlés elnöke és a bizottságok szükségesnek tartják.”

14. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 16. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A választópolgárok - a zárt ülés anyaga kivételével - betekinhetnek a közgyűlés előterjesztéseibe. Ennek érdekében az előterjesztések és a testületi ülések jegyzőkönyvei az önkormányzati hivatalban és a vármegyei önkormányzat internetes honlapján is megtekinthetők.”

15. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 17. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A zárt ülésen a közgyűlés tagjai, a vármegyei közgyűlési tagsággal nem rendelkező társadalmi megbízatású alelnök, a főjegyző, aljegyző, továbbá meghívása esetén a vármegyei önkormányzati hivatal ügyintézője, az érintett és a szakértő vesz részt. A nemzetiségi önkormányzat elnöke kizárólag az általa képviselt nemzetiséget érintő ügy napirendi tárgyalásakor vehet részt a zárt ülésen.”

16. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 24. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Módosító, kiegészítő indítványt legkésőbb az ülés napját megelőző napon lehet a vármegyei főjegyzőhöz írásban benyújtani, aki törvényességi ellenőrzést követően haladéktalanul eljuttatja azt az előterjesztőhöz. A bizottságok és a képviselő-csoportok az ülés napján is tehetnek írásban megfogalmazott módosító és kiegészítő indítványt. Az ülés napján kiosztott előterjesztésekhez, döntési javaslatához bármely közgyűlési tag is tehet írásban megfogalmazott módosító, kiegészítő indítványt.”

17. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 25. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közgyűlés tagjai az ülésen önkormányzati ügyekben a közgyűlés elnökéhez, alelnökeihez, a vármegyei tanácsnokokhoz és a főjegyzőhöz interpellációt és kérdést, bármely közgyűlési taghoz kérdést terjeszthetnek elő.”

18. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 30. § (2) bekezdés a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A közgyűlés rendeleteit és határozatait külön-külön - a naptári év elejétől kezdődően - folyamatos sorszámmal és évszámmal kell ellátni a következők szerint:)

- „a) Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés/20... (.....hónap) számú önkormányzati rendelete (rövidítése: ÖR). A zárójelben feltüntetett dátum a kihirdetés időpontja.
- b) Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés/20... (....hónap) számú határozata (rövidítése: KH). A zárójelben feltüntetett dátum a határozat meghozatalának az időpontja.”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 30. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A közgyűlés döntéseit meg kell küldeni a végrehajtásért felelősöknek és közzé kell tenni a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat Közlönyében.”

19. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 33. § (3)–(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) A főjegyző a rendeletet – a 10. § (4) bekezdésében szabályozott eset kivételével – legkésőbb az ülést követő 15. napon a vármegyei önkormányzat közlönyében hirdeti ki. Erről a lakosságot a vármegyei önkormányzat internetes honlapján tájékoztatni kell. A vármegyei főjegyző a rendeletet a kihirdetését követően haladéktalanul, legkésőbb a 3. munkanapon megküldi a kormányhivatalnak.

(4) Az önkormányzati rendeletet közzététel céljából el kell helyezni a vármegyei könyvtárban.

(5) A vármegyei önkormányzati hivatalnál - ügyfélfogadási időben - a választópolgárok részére lehetőséget kell biztosítani az önkormányzati rendeletek megtekintésére.”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 33. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A hatályos önkormányzati rendeletek jegyzékét, továbbá a rendeletek hatályos, egybeszerkesztett szövegét a vármegyei főjegyző az önkormányzat hivatalos honlapján teszi közzé.”

20. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 34. § (2) bekezdés l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A megválasztott közgyűlési tagok több mint a felének igen szavazata - minősített többség - szükséges a következő döntésekhez:)

„l) vármegyei kitüntetések, elismerő címek alapítása és adományozása,”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 34. § (2) bekezdés q) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A megválasztott közgyűlési tagok több mint a felének igen szavazata - minősített többség - szükséges a következő döntésekhez:)

„q) vármegyei népszavazás elrendelése,”

21. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 40. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vármegyei közgyűlés üléséről készített jegyzőkönyvnek tartalmazni kell:

- az ülés helyét és időpontját,
- az ülésen megjelent közgyűlési tagok és meghívottak névsorát,
- az ülés határozatképességének megállapítását,
- a javasolt és a közgyűlés által elfogadott és tárgyalt napirendi pontokat, napirendi pontonként:
 - az előterjesztés címét és előadóját,
 - a szóbeli előterjesztés, kiegészítés rövid tartalmát, illetve annak jelzését, hogy azt a jegyzőkönyvhöz csatolták,
 - a hozzászólás szószerinti szövegét, ha azt a közgyűlés tagja kifejezetten kéri, a kérdést feltevők nevét és a válaszadás tényét,
 - a vitában felszólalók nevét, a hozzászólás lényegét,
 - a döntéshozatalban résztvevők számát,
 - a döntésből kizárt képviselő nevét és a kizárás indokát,
 - a szavazás számszerű eredményét,
 - az önkormányzati rendelet, illetve a határozat szószerinti szövegét,
 - az elhangzott interpellációkat, kérdéseket, bejelentéseket, felvetéseket és az azokra adott válaszokat.”

22. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 42. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A jegyzőkönyv az önkormányzati hivatalban és a vármegyei önkormányzat honlapján is megtekinthető.”

23. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 44. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Közmeghallgatást kell beiktatni akkor is, ha)

„b) a vármegyei népszavazás elrendelése előtt.”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 44. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A közmeghallgatás helyét és idejét a meghallgatást megelőzően legalább 4 nappal – a vármegyei önkormányzat internetes honlapján – kell a lakosság tudomására hozni.”

24. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 45. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közgyűlési tag Jász-Nagykun-Szolnok vármegye egészéért vállalt felelősséggel vesz részt az önkormányzati feladatok megvalósításában, hatáskörök gyakorlásában, képviseli választói érdekeit.”

25. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 46. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közgyűlési tag)

„c) a közgyűlésen a közgyűlés elnökétől, alelnökeitől, a bizottság elnökétől, a vármegyei tanácsnokoktól, a főjegyzőtől önkormányzati ügyekben felvilágosítást kérhet,”

26. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 47. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„47. §

(1) A közgyűlés állandó bizottságának elnöke, alelnöke vármegyei tanácsnok.

(2) A vármegyei közgyűlés az Mötv. 34. §-ában foglaltak szerint további tanácsnokokat is választhat.”

27. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 48. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A vármegyei közgyűlés bizottságai előkészítő, véleményező, javaslattevő és ellenőrzési feladatokat ellátó - a közgyűlés által döntési jogkörrel felruházható - egymással mellérendeltségi viszonyban álló önkormányzati szervek.”

28. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 55. és 56. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„55. §

A vármegye területén működő – bírósági nyilvántartásba vett – területfejlesztési, környezetvédelmi, természetvédelmi civil szervezetek, valamint a nők és férfiak esélyegyenlőségéért küzdő szervezetek a területfejlesztést érintő kérdések megtárgyalására egyeztető fórumot hozhatnak létre. Az egyeztető fórum létrejötté esetén a fórum véleményét az adott napirend tárgyalásakor ismertetni kell.

56. §

A vármegyei önkormányzat a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvényben rögzített feladatok ellátására Vármegyei Értéktár Bizottságot működtet, amelynek elnökét a vármegyei közgyűlés tagjai közül választja.”

29. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 57. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bizottság éves munkaterv alapján végzi munkáját, amelyet köteles a vármegyei önkormányzat honlapján közzétenni.”

30. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 60. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közgyűlés elnöke felfüggesztheti a bizottság döntésének a végrehajtását, ha az ellentétes a közgyűlés határozatával vagy sérti a vármegyei önkormányzat érdekeit. A felfüggesztett döntésről a közgyűlés a következő ülésén határoz.”

31. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 65. § (2) bekezdés b)–d) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A közgyűlés elnökének általános feladatai:)

„b) benyújtja a vármegyei önkormányzat gazdasági programját, éves költségvetését és a zárszámadást,

- c) gondoskodik a vármegyei önkormányzat érdekeinek érvényesüléséről,
- d) képviseli a vármegyei önkormányzatot,”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 65. § (2) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közgyűlés elnökének általános feladatai:)

- „g) szervezi és koordinálja más vármegyei önkormányzatokkal, valamint a vármegye területén a települési önkormányzatokkal, további külföldi önkormányzati szervezetekkel való együttműködést, velük kapcsolatot tart,”

(3) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 65. § (2) bekezdés k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közgyűlés elnökének általános feladatai:)

- „k) vezeti a kialakított rend szerint a Szolnok megyei jogú várossal közösen létrehozott vármegyei területfejlesztési konzultációs fórumot, illetve a regionális területfejlesztési konzultációs fórumot,”

(4) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 65. § (2) bekezdés m) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közgyűlés elnökének általános feladatai:)

- „m) a főjegyző javaslatainak figyelembevételével meghatározza a vármegyei önkormányzati hivatal feladatait az önkormányzat munkájának szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában,”

(5) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 65. § (2) bekezdés s) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A közgyűlés elnökének általános feladatai:)

- „s) dönt a külön jogszabályban hatáskörébe utalt államigazgatási ügyekben, hatósági hatáskörökben, egyes hatásköreinek gyakorlását átruházhatja az alelnökre, a főjegyzőre, a vármegyei önkormányzati hivatal ügyintézőjére.”

(6) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 65. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) A közgyűlés elnökének pecsétje:

"Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Közgyűlés Elnöke Szolnok" feliratú körbélyegző: középén Magyarország címerével.

(4) A közgyűlés Elnöki Kabinet megnevezéssel a közgyűlés elnöke munkáját segítő döntéselőkészítő, véleményező munkacsoportot hoz létre. Az Elnöki Kabinet tagjait és működésének szabályait a vármegyei közgyűlés elnöke határozza meg.”

32. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 66. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A közgyűlés alelnökének pecsétje:

"Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Közgyűlés Alelnöke Szolnok" feliratú körbélyegző: középen Magyarország címerével."

33. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet IX. Fejezet címe helyébe a következő rendelkezés lép:

*„IX. Fejezet
A vármegyei főjegyző”*

34. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 67. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A vármegyei főjegyzőt a közgyűlés elnöke – pályázat alapján - nevezi ki határozatlan időre.

(2) A vármegyei önkormányzati hivatal a vármegyei főjegyző vezeti, önkormányzati és államigazgatási feladatait a hivatal bevonásával látja el.”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 67. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A vármegyei főjegyző pecsétje:

"Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Főjegyző Szolnok" feliratú körbélyegző: középen Magyarország címerével."

35. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet „Megyei aljegyző” címe helyébe a következő rendelkezés lép:

„Vármegyei aljegyző”

36. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 68. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A vármegyei aljegyző pecsétje:

"Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Aljegyző Szolnok" feliratú körbélyegző: középen Magyarország címerével.

(3) A vármegyei főjegyzői és aljegyzői tisztség egyidejű betöltetlensége, illetve tartós akadályoztatásuk esetére – legfeljebb hat hónapi időtartamra – a főjegyzői feladatokat a Hivatal azon szervezeti egységének vezetője látja el, amelynek feladatköre a közgyűlés és szervei működése törvényességének a biztosítása. Amennyiben ennek a szervezeti egységnek a vezetését egyidejűleg a vármegyei aljegyző látja el, ebben az esetben e szervezeti egység helyettes vezetője látja el ezen feladatot.”

37. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet X. Fejezet címe helyébe a következő rendelkezés lép:

*„X. Fejezet
A vármegyei önkormányzati hivatal”*

38. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 69. § (2)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az önkormányzati hivatal hivatalos megnevezése:
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Hivatal
Székhelye: Szolnok, Kossuth L. út 2.

(3) Az önkormányzati hivatal pecsétje:
"Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Hivatal Szolnok" feliratú körbélyegző:
középen Magyarország címerével.

(4) Az önkormányzati hivatal alapító okiratát a vármegyei közgyűlés 590/2012. (XII. 19.) KH sz. határozatával jóváhagyta.”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 69. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az önkormányzati hivatal költségvetésének végrehajtását szolgáló költségvetési elszámolási számlája a Magyar Államkincstárnál vezetett számla, amelynek száma: 10045002-003196007-00000000. Az önkormányzati hivatal az adóköteles tevékenysége vonatkozásában ÁFA-alany, adószáma 15408002-2-16. A vármegyei önkormányzat Magyar Államkincstárnál vezetett számlaszáma: 10045002-00319597-00000000. A vármegyei önkormányzat az adóköteles tevékenysége vonatkozásában ÁFA-alany, adószáma 15732664-2-16.”

39. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet XI. Fejezet címe helyébe a következő rendelkezés lép:

*„XI. Fejezet
A VÁRMEGYEI ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI ALAPJAI”*

40. §

(1) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 70. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közgyűlés a vármegyei önkormányzat éves költségvetését önkormányzati rendeletben állapítja meg.

A területi nemzetiségi önkormányzat költségvetését önállóan, költségvetési határozatban állapítja meg. A vármegyei önkormányzat képviselő-testülete a területi nemzetiségi önkormányzat költségvetésére vonatkozóan nem rendelkezik döntési jogosultsággal. A

vármegyei önkormányzat a nemzetiségi önkormányzat költségvetési határozata törvényességeért, bevételi és kiadási előirányzatainak megállapításáért és teljesítéséért, illetve egymás kötelezettségvállalásaiért és tartozásaiért felelősséggel nem tartoznak.

A nemzetiségi önkormányzat gazdálkodásának végrehajtó szerve - a vármegyei önkormányzat és a vármegyei roma nemzetiségi önkormányzat közötti külön megállapodás alapján - a költségvetési szervként működő vármegyei önkormányzati hivatal.”

(2) A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 70. § (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(4) A vármegyei önkormányzat bevételeit az éves költségvetési törvény, a hatályos önkormányzati rendeletek határozzák meg.

(5) A vármegyei önkormányzat kiadásait az ellátott kötelező és önként vállalt feladatok összetétele és nagyságrendje határozza meg.”

41. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 71. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közgyűlés a vármegyei önkormányzat vagyonát és hasznosításának módját külön rendeletben állapítja meg.”

42. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet XII. Fejezet címe helyébe a következő rendelkezés lép:

*„XII. Fejezet
A vármegyei önkormányzat kapcsolatai”*

43. §

A Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 72. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A közgyűlés önkormányzati feladatainak ellátása és hatáskörének gyakorlása során - a kölcsönös érdekek alapján - együttműködik:

- a települési önkormányzatokkal, társulásokkal,
- a vármegyei roma nemzetiségi önkormányzattal,
- az egyesületekkel és érdekvédelmi szervezetekkel, kamarákkal,
- az egyházakkal és a karitatív szervezetekkel, valamint,
- tudományos műhelyekkel, egyetemekkel, főiskolákkal.

(2) Az együttműködés keretében a vármegyei roma nemzetiségi önkormányzat részére biztosítja a testületi működésének feltételeit, különösen a működéshez igazodó helyiséghasználatot, a postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátását. E feladat végrehajtásáról a vármegyei önkormányzati hivatal gondoskodik.

(3) A regionális jellegű feladatok megoldása érdekében más vármegyei önkormányzatokkal, regionális szervezetekkel is együttműködhet.”

44. §

Hatályát veszti a Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2014. (XII.17.) önkormányzati rendelet 30. § (2) bekezdés c) pontja.

45. §

Ez a rendelet 2023. január 1-jén lép hatályba, és 2023. január 2-án **hatályát veszti**.

Hubai Imre sk.
a Megyei Közgyűlés elnöke

Rentzné Dr. Bezdán Edit sk.
megyei főjegyző

II.

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KÖZGYŰLÉS
HATÁROZATAI****Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés****59/2022. (XI.30.) számú határozata****a Megyei Közgyűlés 2022. november 30-i ülése napirendi pontjainak megállapításáról**

A Megyei Közgyűlés a 2022. november 30-i ülésének napirendi pontjait az alábbiak szerint fogadja el:

Közmeghallgatás

1. Tájékoztató Jász-Nagykun-Szolnok megye mezőgazdaságának helyzetéről

Előadók:

- Hubai Imre Csaba, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Elnöke
- Juhász Rita osztályvezető, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály

2. Tájékoztató Jász-Nagykun-Szolnok megye állami közúthálózatának állapotáról és felújítási lehetőségeiről

Előadó: Kovács Péter igazgató, Magyar Közút Nonprofit Zrt. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság

3. Előterjesztés a Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatának és a Hivatal alapító okiratának módosítására

Előadó: Hubai Imre, a Megyei Közgyűlés elnöke

4. Előterjesztés a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat 2023. évi belső ellenőrzési tervének jóváhagyására

Előadó: Rentzné Dr. Bezdán Edit megyei címzetes főjegyző

5. Előterjesztés a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat 2023. évi költségvetésének megalapozására

Előadó: Hubai Imre, a Megyei Közgyűlés elnöke

Zárt ülés:

Előterjesztés a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz 2022. november 30-ai határidejű Döntés-előkészítő Bizottságára beterjesztett támogatási kérelmek döntési javaslatáról (kiosztással)

Előadó: Hubai Imre, a Megyei Közgyűlés elnöke

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés**60/2022. (XI.30.) számú határozata****Jász-Nagykun-Szolnok megye mezőgazdaságának helyzetéről**

- 1) A Megyei Közgyűlés a megye mezőgazdaságának helyzetéről szóló tájékoztatókat a melléklet szerinti tartalommal megtárgyalta és az azokban foglaltakat tudomásul veszi.
- 2) A Megyei Közgyűlés megköszöni a tájékoztató elkészítését a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóságának és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályának.

Erről:

1. Megyei Közgyűlés tisztségviselői
 2. Megyei főjegyző
 3. Irodavezetők
 4. Dr. Berkó Attila főispán, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal
 5. Hubai Imre Csaba megyei elnök, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság
 6. Kiss Róbert megyei igazgató, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság
 7. Juhász Rita osztályvezető, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal
Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály
- értesülnek.**

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés**61/2022. (XI.30.) számú határozata****Jász-Nagykun-Szolnok megye állami közúthálózatának állapotáról és felújítási lehetőségeiről**

1. A Megyei Közgyűlés „Jász-Nagykun-Szolnok megye állami közúthálózatának állapotáról és felújítási lehetőségeiről” című tájékoztatót a melléklet szerinti tartalommal megtárgyalta és az abban foglaltakat tudomásul veszi.
2. A Megyei Közgyűlés megköszöni a tájékoztató elkészítését a Magyar Közút Nonprofit Zrt Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóságának.

Erről:

- 1) Megyei Közgyűlés tisztségviselői
 - 2) Megyei főjegyző
 - 3) Irodavezetők
 - 4) Kovács Péter megyei igazgató, Magyar Közút Nonprofit Zrt
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság
- értesülnek.**

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés

62/2022. (XI.30.) számú határozata

a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal alapító okiratának módosítására

1. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-ában biztosított jogkörében 2023. január 1-i hatállyal

a) a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal alapító okiratát módosító okiratot az 1. mellékletben foglaltak szerint jóváhagyja;

b) a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal egységes szervezetbe foglalt alapító okiratát a 2. mellékletben foglaltak szerint jóváhagyja.

2. Az alapító okirat módosítását, valamint az egységes szerkezetű alapító okiratot a Magyar Államkincstár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága részére meg kell küldeni.

Felelős: megyei főjegyző

Határidő: azonnal

3. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal alapító okiratának módosításáról szóló 590/2012. (XII.19.) számú közgyűlési határozat hatályát veszti.

Erről: 1. megyei közgyűlés tagjai

2. megyei főjegyző

3. Magyar Államkincstár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága
értesülnek.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés

63/2022. (XI.30.) számú határozata

a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat 2023. évi belső ellenőrzési tervének jóváhagyásáról

A Megyei Közgyűlés a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat 2023. évi belső ellenőrzési tervét az 1., 2., valamint a kockázatelemzés eredményének rövid bemutatását a 3. sz. mellékletek szerint jóváhagyja.

Erről:

1. Megyei közgyűlés tisztségviselői

2. Megyei címzetes főjegyző

3. Irodavezetők

értesülnek.

**Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés
64/2022. (XI.30.) számú határozata
a 2023. évi költségvetés megalapozásáról**

A megyei közgyűlés az önkormányzat 2023. évi költségvetése megalkotásáig a folyamatos működés érdekében az alábbiakat rendeli el:

- 1) A költségvetés egyensúlyának megőrzése és a hatékonyabb feladatellátás érdekében az önkormányzatot megillető bevételek beszedésére, illetve a többletbevételek megszerzésére kiemelt figyelmet kell fordítani 2023. évben is.
- 2) A meglévő, illetve az újonnan megnyíló pályázati lehetőségek maximális kihasználására kell törekedni.
- 3) A szakmai hatékonyságot és gazdaságosságot, a vagyon rendeltetésszerű használata követelményének érvényesítését szigorú gazdálkodással, a számviteli előírások betartásával biztosítani kell.
- 4) A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 65. § (6) bekezdése alapján a köztisztviselői illetményalapot a megyei közgyűlés 2023. évben is 46.380 Ft-ban határozza meg.
- 5) A megyei közgyűlés felhatalmazza elnökét a 2023. évi költségvetés elfogadásáig a 2022. évi előirányzat időarányos felhasználására, az önkormányzat költségvetését megillető bevételeknek a hatályos jogszabályok szerinti beszedésére és a 2022. évi kiadási előirányzatokon belül a kiadások időarányos teljesítésére.

**Erről: 1. Megyei közgyűlés elnöke
2. Megyei közgyűlés alelnöke
3. Megyei főjegyző
értesülnek.**

III.

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI KÖZGYŰLÉS
ZÁRT ÜLÉSEN HOZOTT HATÁROZATA**

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés

65/2022. (XI.30.) számú határozata

a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz 2022. november 30-ai határidejű Döntés-előkészítő Bizottságára beterjesztett támogatási kérelmek döntési javaslatáról

- 1) A Megyei Közgyűlés a 2022. november 30-ai határidejű írásbeli Döntés-előkészítő Bizottságra beterjesztett
- „TOP PLUSZ-1.1.3-21 Helyi és Térségi Turizmusfejlesztés” című konstrukcióra benyújtott támogatási kérelmek döntési javaslatát a **mellékelt szavazólap** szerinti tartalommal támogatja.
- 2) A Megyei Közgyűlés felhatalmazza elnökét, hogy a 2022. november 30-ai határidejű írásbeli Döntés-előkészítő Bizottságon a **mellékelt szavazólap** szerinti tartalmú döntési javaslatot képviselje.
- 3) Ez a határozat a 256/2021. (V.18.) Korm. rendeletben rögzített eljárásrendnek megfelelően a támogatást igénylőnek a támogatói döntésről történő értesítéséig nem nyilvános.

Határidő: 2022. november 30., illetve folyamatos

Felelős: Hubai Imre, a Megyei Közgyűlés elnöke

Erről:

- 1) Megyei Közgyűlés tisztségviselői
- 2) Megyei címzetes főjegyző
- 3) Irodavezetők
- 4) Szabó Csaba, Döntés-előkészítő Bizottság elnöke, Miniszterelnökség Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság **értesülnek.**

60/2022. (XI.30.) számú határozat melléklete

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

MEZŐGAZDASÁGÁNAK HELYZETE

2022.

**Készítette: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága**

Jász-Nagykun-Szolnok megye mezőgazdasági termelésének általános jellemzői

I. Szántóföldi növénytermesztés

Jász-Nagykun-Szolnok megyében évtizedek óta meghatározó a mezőgazdaság volumene. Az ország mezőgazdasági hasznosítású földterületeinek mintegy ötöde megyénkben található. A mezőgazdasági termeléshez szükséges agro-ökológiai adottságok kedvezőek, azonban szélsőséges vonásokat mutató száraz kontinentális éghajlat jelentős problémákat okozhat. Országos viszonylatban a Nagykunság és a Közép-Tisza Vidéke a legszárazabb területek közé tartozik, mindössze 400-600 mm az éves csapadékmennyiség. Ezen kevés csapadék időbeni eloszlása még kedvezőtlenebb, hiszen általában a tenyészidőszakon kívüli hónapok a csapadékosak. Sok esetben előfordul, hogy az ősszel-télen hullott csapadék belvizet okoz, majd ugyanazokat a területeket a nyári időszakban aszály sújtja. Ezek alapján elmondható, hogy a gazdálkodóknak általában szélsőséges időjárási körülményekkel kell szembe nézniük, amit az elmúlt években tapasztalható globális felmelegedés még inkább felerősít. A kedvezőtlen csapadékeloszlás mellett az utóbbi pár évben az ingadozó hőmérsékleti értékek is problémát okoztak. A tél egyre melegebb, ami kedvez a kártevők és kórokozók áttelelésének, a tavaszi melegedés pedig egyre későbbre tolódik. Áprilisban, sőt még májusban is számítani kell a reggeli órákban fagyokra, ami a gyümölcsösökben jelentős kárt tud tenni.

Az idei évben tapasztalt aszály pedig példa nélkülinek mondható az elmúlt 100 év viszonylatában. 2021 szeptembere és 2022 augusztusa között megyénkben mindössze 288 mm csapadék hullott. A téli hónapokban a csapadék összeg nem érte el a 100 mm-t, egyáltalán nem tudott a talaj feltöltődni nedvességgel, ami miatt már tavasszal közel 100 mm-nyi volt a talajból hiányzó csapadék mennyiség. Ez a további hónapokban még inkább súlyosbodott, júliusra a talajok már a mélyebb rétegekben is teljesen kiszáradtak. A helyzetet jelentősen súlyosbította a magas hőmérséklet miatt kialakuló légköri aszály.

A fentebb részletezettek szerint megyénket nagyon súlyos aszály sújtotta az idei évben. Kalászos gabonából fél termést tudtak nyáron a megye gazdálkodói betakarítani, míg napraforgóból harmadannyi a termés, mint az előző években. Legnagyobb kárt azonban a kukorica szenvedte. A megye termőterületének 90 %-án nem ment végbe a szemképződés, a növények július hónapban teljesen elszáradtak.

Ágazati szinten vizsgálva a megye mezőgazdaságát, kijelenthető, hogy meghatározó a gabonanövények és az olajosnövények termesztése, míg az állattenyésztésen belül a sertés-, a baromfi-, a szarvasmarha- és a juhtenyésztés mellett a méhészet a jellemző. A megye területének teljes területe 558 000 hektár, melynek döntő hányadát a szántó művelési ágú területek jelenti. Ezen területek nagysága meghaladja a 350 000 hektáros nagyságrendet.

Jász-Nagykun-Szolnok megye területe	558 000 ha
Mezőgazdasági terület	415 718 ha
ebből szántó	375 980 ha
gyep	33 282 ha
halastó	1 900 ha
nádas	1 581 ha
szőlő	1 330 ha
gyümölcsös	1 645 ha
Erdő	31 379 ha
Egyéb	110 903 ha

1. táblázat: Jász-Nagykun Szolnok megye területének művelési ágak szerinti megoszlása
Forrás: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

A nagyüzemi termelés mellett, igen jelentős a kis- és közepes gazdaságok száma. Jász-Nagykun-Szolnok megyében a mezőgazdasági gazdaságszerkezeti összeírás alapján 25 hektáros birtokokon gazdálkodtak az egyéni gazdaságok és a gazdasági szervezetek. Ha csak az egyéni gazdaságok által használt mezőgazdasági területeket vizsgálták, akkor az átlagos birtokméret 15 hektárra csökkent. Ettől függetlenül kijelenthető, hogy a hazai mezőgazdaságban a rendszerváltást követő időszak óta egy természetes koncentráció zajlik, amit főként a kisgazdaságok számának csökkenése okoz. A Központi Statisztikai Hivatal a 2020-as agrárcenzus előzetes eredményeit összefoglaló kiadványa alapján, megállapítható, hogy a középméretű gazdaságok súlya erősödik, a kis gazdaságok többsége az 50-300 hektár üzemméret felé tart. Ezt elősegíti a támogatási rendszer, valamint a kormányzati intézkedések is, például 2021-től az osztatlan közös tulajdon megszüntetése egyszerűbbé vált.

Az őstermelőként gazdálkodók száma megközelíti a 10 000 főt. A megyében a 2020. év végéig működő családi gazdaságok száma 1 696 db volt. Az új jogszabályi környezet

folytán őstermelők, őstermelők családi gazdaságai és családi mezőgazdasági társaságok, mint új gazdálkodási forma kezdték meg működésüket a megyében is 2021. január 1-től. Jelentős továbbra a megyében a mezőgazdasági termékfeldolgozást folytató kistermelők létszáma. E gazdaságokban prémium minőségű kézműves élelmiszereket állítanak elő, melyeket az időszakosan 4 helyszínen tartott termelői piacokon tudnak értékesíteni.

A mezőgazdaság súlya a megyében a GDP-hez való hozzájárulás arányát tekintve is az országos átlagnál jóval magasabb. Országosan 4%, míg megyei szinten megközelítőleg 10 % a GDP-hez való hozzájárulás aránya a mezőgazdaságnak. Ez azért sem meglepő, hiszen az ország mezőgazdasági hasznosítású földterületeinek mintegy ötöde megyénkben található meg.

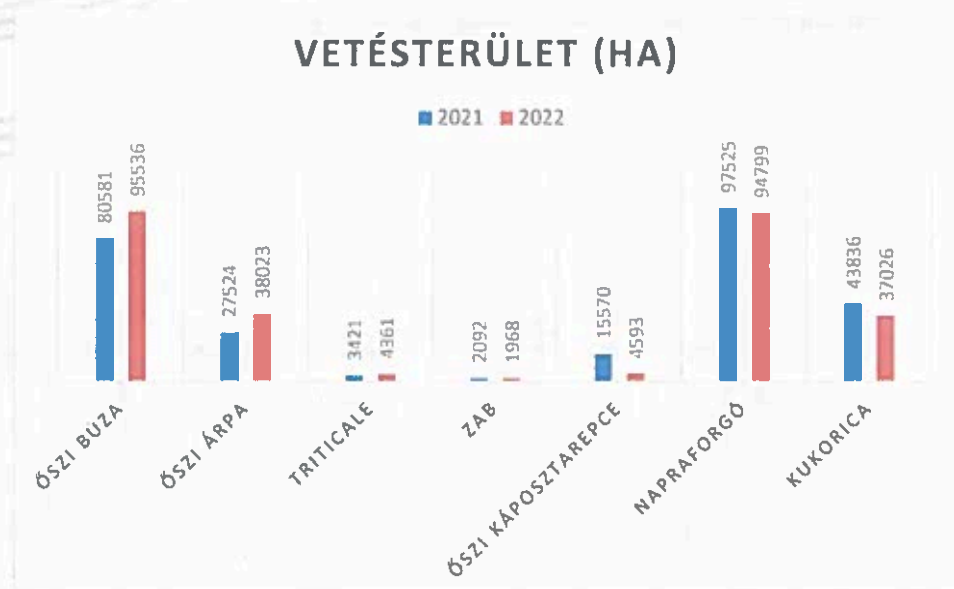
A mezőgazdaságilag művelhető szántóterületen a legnagyobb arányt a gabonafélék (őszi búza, kukorica, őszi árpa, tritikálé, zab, rozs), valamint az olajos növények (napraforgó, repce) képviselik.

A megyében jelentős az öntözhető területek nagysága, az öntözésre feljogosító vízjogi engedéllyel pedig közel 1 500 termelő rendelkezik. Ennek köszönhetően számottevő területet képvisel megyénkben a különböző növényfajok vetőmagtermesztése is (hibridkukorica, napraforgó), az ország kukorica vetőmag-előállító területének 40%-a itt található. Külön sajátossága a megyének a rizstermesztés. Kisújszállás térségében fehérrizst 1000-1500 hektáron, míg az országban egyedülként indiánrizst, mintegy 1000 hektár területen tesztenek.

A jelentősebb növények termőterületét a 2021-es és 2022-es év vonatkozásában az 1. ábra mutatja hektárban.

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

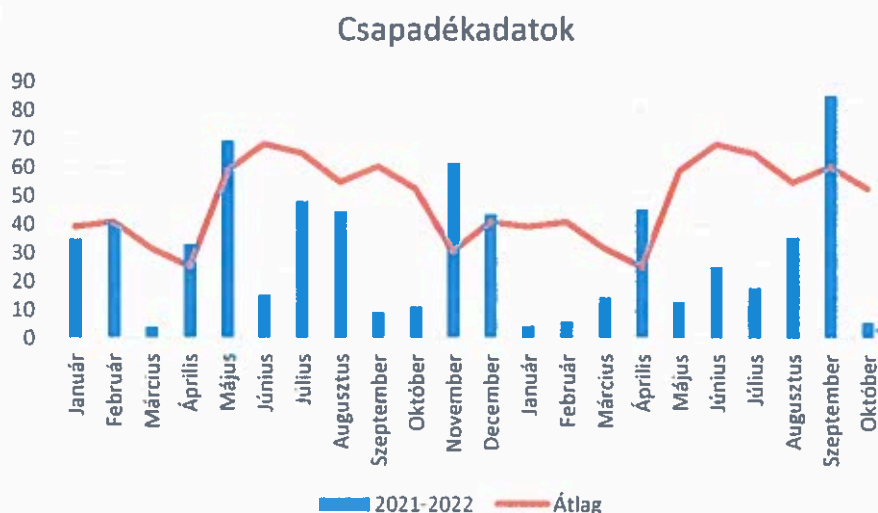
1. ábra: A jelentősebb területtel bíró növények termőterülete két év vonatkozásában (hektár)

Forrás: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Időjárási helyzetkép

A 2020-as évtől kezdődően megfigyelhető megyénkben az a tendencia, hogy több hónapban a sokéves átlagtól kevesebb csapadék hullott, míg a havi átlaghőmérsékletek és a nyári hónapokban a hőségnapok száma folyamatosan emelkedtek. Ez 2021 nyaratól kezdődően tovább fokozódott, az őszi vetések így teljesen száraz talajba kerültek, majd csak a novemberben érkezett csapadék hatására indult meg a növények kelése. Az idei évben a téli csapadék mennyisége is rendkívül alacsony volt, a talajok nem tudtak kellőképpen nedvességgel feltöltődni, így tavasszal szintén száraz talajviszonyok között történtek a vetések. Áprilisban érkezett annyi csapadék, amivel a növények kelése végbe ment, valamint az őszi vetésű növények esetében a fejlődésük szemmel láthatóan megindult. Májustól kezdődően azonban a csapadék mennyisége jelentősen lecsökkent, júniusban már láthatóak voltak az aszály egyre súlyosbodó tünetei. Jelentősebb csapadék augusztus végén és szeptemberben érkezett, ami már az őszi vetéseknek kedvezett, azonban sem a napraforgón, sem a kukoricán nem segített. A megye öntözetlen kukorica területének 90-95 %-a megsemmisült a nyár folyamán, míg a napraforgó esetében jelentős termés kiesés történt. A jelenlegi adatok alapján október hónapban is rendkívül kevés csapadék hullott a megyében, így a talajok

mélyebb rétegei továbbra is szárazak, amin csak a bőséges téli csapadék segíthet a továbbiakban.

2. ábra: Megyei havi csapadékmennyiség 2021. 01. 01-től 2022. 10. 31-ig (mm)
Forrás: KÖTIVIZIG

Őszi vetésű kultúrák

Az elmúlt év őszén a gabonafélék vetésekor vetőágy teljesen száraz volt, a növények csírázása és kelése majd csak a novemberben érkezett csapadék hatására kezdődött el. A növények a téli hónapokban kezdtek el megerősödni, de mivel nem hullott jelentős csapadék, így tavasszal nagyon gyenge volt a fejlettségük. Ezen a termelők hengerezéssel és fejtrágyázással próbáltak segíteni. Áprilisban a kalászosokon megjelent a zászlóslevél, azonban májustól újra szárazra fordult az időjárás, így a szemképződés nem megfelelően ment végbe. Kalászoláskor egyértelműen láthatóvá vált, hogy a kalászosokban a kalászkák száma, így a kalásonkénti szemszám is elmarad az optimálistól, ezáltal az előző évekhez képest rendkívül alacsony lett a betakarított termésmennyiség.

Az őszi búza vetésterülete 95 536 hektár volt 2022-ben. Az előző évekhez képest csökkent a területe, de továbbra is ez a legjelentősebb, legnagyobb területen termelt növényfaj megyénkben. A megtermelt búza termésmennyisége 221 333 tonna, míg a termésátlag 2,3 tonna/hektár lett. Az előző évek átlagában 400 000-500 000 tonna közötti volt az összes termésmennyiség a megyében, ám idén az aszály miatt ennek csak a felét tudták betakarítani a gazdálkodók. A búza felvásárlási ára a nyári hónapokban 130 000-150 000 Ft/tonna ár között volt jellemző. A tároló kapacitásokkal rendelkező termelők az alacsony termésmennyiség miatt a felvásárlási árak emelkedésére számítottak, így a legtöbb esetben nem került azonnal értékesítésre a

termény. Szeptembertől kezdődően azonban a felvásárlási ár csökkenni kezdett, így többen alacsonyabb áron tudták értékesíteni a búzát, mint a nyári hónapokban, azonban aki még teheti továbbra is várja a felvásárlási árak emelkedését. Az **őszi árpa** vetésterülete az idei évben valamivel nagyobb arányt képviselt a megyei vetésszerkezetben, a területe 38 023 hektár volt, ami több mint 10 000 hektárral több mint 2021-ben volt. A terméshozamán megmutatkozott az aszály negatív hatása, 2,7 tonna/hektár átlaghozam mellett a teljes betakarított termésmennyiség 105 476 tonna volt. Az alacsonyabb termésmennyiség mellett legnagyobb problémát a termés minősége jelentette, ugyanis a betakarítás előtt a szemek jelentősen „megszorultak”, így a hektoliter tömegük sok esetben nem érte el a Magyar Szabvány szerinti értéket sem. Emiatt szinte eladhatatlan lett sok esetben a termés, valamint a felvásárlók csak jelentős levonások után vásárolták meg. A felvásárlási ára 100 000-130 000 Ft/tonna között alakult, de a minősítési levonások után előfordult olyan is, hogy 100 000 forintért sem lehetett értékesíteni 1 tonna árpát. **Őszi káposztarepce** vetésterülete folyamatosan csökken az elmúlt években, idén mindössze 4 593 hektáron vetettek a gazdák. A 2021 őszen közel 10 000 hektáron vetettek a megye gazdálkodói őszi káposztarepcét, azonban a csapadékhány miatt a növények kelése jórészt hiányos, a növények kezdeti fejlődése pedig nagyon vontatott volt. Tavaszra látható lett, hogy a vetésterület több mint 50 %-án nem megfelelő fejlettségű a növényállomány, ezáltal a vetésterület felén kitarcsászásra került a kultúra. A termesztési nehézségek miatt átlaghozama 1,5 tonna/hektár volt, a betakarított termésmennyiség 7 318 tonna. A **rozs** esetében 1 476 hektárt foglalt el a termést adó terület. Az utóbbi években megyénkben egyre inkább zöldtakarmányként, szenáznak hasznosítják, kevés gazdálkodó takarítja már be szemesen. Ez az idei évben az aszály miatti tömegtakarmány csökkenés miatt a legtöbb helyen így történt. A teljes betakarított mennyiség 2 683 tonna volt 1,8 tonna/hektár átlaghozam mellett. A **tritikálé** betakarított területe 4 361 hektár volt. Vetésterülete kis mértékben nőtt az előző évekhez képest. A termésátlag 2,3 tonna/hektár lett, a termésmennyiség pedig 10 340 tonna.

Tavaszi vetésű kultúrák

A tavaszi vetéseket a száraz talajviszonyok miatt ideális ütemben el tudták végezni a gazdálkodók, majd az áprilisi csapadék kedvezett a növények csírázásának és kelésének. Májusban eredményesen védekeztek a termelők a gyomok ellen és a fejtrágyázás is megtörtént. A kukoricákon a vízhiány tünetei júniustól folyamatosan láthatóak voltak, ugyanis a növények addigi növekedése megállt és egyre inkább

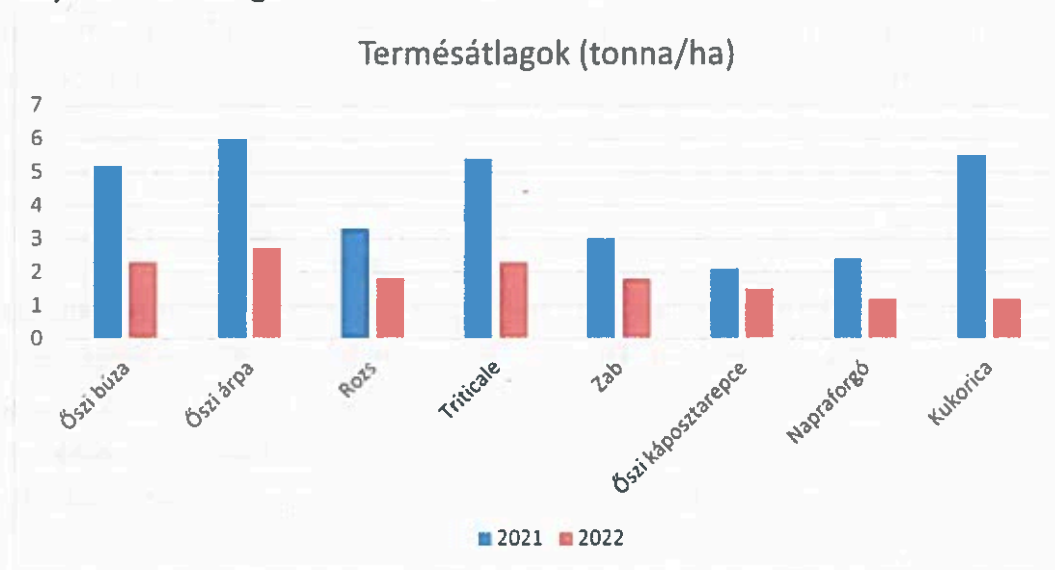

sodródtak a levelek, majd júliusban az öntözetlen területeken szinte teljesen elszáradtak a növények, a virágzás és szemképződés egyáltalán nem ment végbe. A napraforgó esetében a virágzás 1-2 héttel korábban következett be a szokásostól, a kisméretű tányérokban kisméretű szemek fejlődtek csak ki, így a betakarított termésmennyiség jóval elmaradt az előző évekhez képest.

A tavaszi vetésű növények közül Jász-Nagykun-Szolnok megyében 94 799 hektáron vetettek **napraforgót**. Az aszály miatt 15 431 hektár betakarításra sem került, ezeket a területeken kitércsázták a növényeket a termelők. A termésmennyiség közel 100 000 tonna lett, 1,2 tonna/hektár átlaghozam mellett. Az értékesítési ár tonnánként 230 000-280 000 Ft között mozgott olajsavtartalomtól függően. Az idei évben több termelő jelezte, hogy a Pioneer PR64LE25 napraforgó hibridje a virágzás előtt csillagbimbós állapotban maradt és pár nap alatt teljesen elszáradt, termést egyáltalán nem hozott. Ez a hibrid a korábbi években egy teljesen megbízható, jó termőképességgel rendelkező napraforgó volt, emiatt igen nagy területen lett idén is vetve. A probléma megjelenése után természetesen azonnal elindultak a gazdálkodók az okok kiderítésére és felvették a kapcsolatot a vetőmag előállítóval, mert az rögtön látszott, hogy nem egyszerűen aszálykárt szenvedtek ezek a területek, hanem más dolog is állhat a háttérben. Ami kiderült az, hogy ez a hibrid genetikailag kifejezetten érzékeny az erős UV sugárzásra. Az idei évben az extrém magas UV sugárzáshoz még nagyfokú légköri aszály és csapadékhiány is párosult, az így kialakult fekete nekrosis pedig a növények teljes pusztulását okozta. Kukoricát 2022-ben 37 026 hektáron vetettek a gazdák, amiből 33 392 hektáron egyáltalán nem történt meg a nyári aszály miatt a szemképződés, ezeket a területek kitércsázták, esetleg silózással hasznosították. A betakarított terület nagyság 3 558 hektár volt. Az összes termésmennyiség 4 485 tonna, az átlaghozam 1,2 tonna/hektár. **Cukorrépa** esetében a megyében 99 hektáron 2 970 tonna termett, a termésátlag 30 tonna hektáronként, **burgonya** 41 hektáron 1 018 tonna termés realizálódott, 4 hektáron az aszály következtében nem történt betakarítás burgonyánál. A **szója** vetésterülete 1 031 hektár volt. Megyénk természeti adottságai nem igazán kedveznek a szója termesztéséhez, mivel a virágzás és terméskötődés időszakában gyakran van légköri aszály, ahogy ez az idén is történt. Emiatt 1 tonna/hektár átlaghozam mellett némiképp több mint 1 000 tonna szóját takarítottak be a gazdák.

Külön sajátossága a megyének, hogy nagyüzemi területen folyik a rizstermelés, 2022-ben 1 007 hektáron **fehér rizst**, 709 hektáron pedig **indián rizst** termesztettek a gazdák. A vetés május 15 előtt megtörtént. Az állomány kelése egyenletes volt, a növény időben megkapta a fejtrágyázást, illetve a vegyszeres gyomirtást. Az állandó vízzel

borított kultúrákat sem kímélte a nagyfokú légköri aszály. Szeptember közepén kezdetét vette a betakarítás, fehér rizsből a 4 tonna/hektár a terméshozam. Indián rizsből viszont a várt 1 tonna/hektár átlag termés született. A tavaszi árpa vetésterülete az idei évben 727 hektár volt. Tavasszal a vetést időben el lehetett végezni, viszont a csapadékhiány miatt kelése és fejlődése rendkívül vontatott volt. A termésmennyiség 1 109 tonna lett, az átlaghozam 1,1 tonna/hektár. A tavaszi zab betakarítása 1 968 hektáron történt meg, az aszályt pedig e növény is megsínylette. Az állományokban a vetésfehérítő, valamint a gyomok ellen kellett védekezni. A termésátlag 1,8 tonna/hektár szinten realizálódott, a teljes betakarított termésmennyiség 3 569 tonna volt. A magborsó 1 517 hektárt foglalt el a vetésszerkezetből, 1,2 tonna hektár lett az átlagtermés, az teljes termésmennyiség 1 699 tonna. A 2021-es és 2022-es évben az alábbi ábra mutatja a főbb termesztett növények termésátlagait.

3. ábra: A főbb termesztett növények termésátlagai (tonna/hektár)

Forrás: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Őszi vetési és talaj-előkészítési munkák 2022

A megye gazdálkodói ősszel 157 736 hektáron terveztek őszi vetésű növényeket. Az őszi időjárási körülmények nem hátráltatták a vetési munkákat, így mára mindenhol befejeződött a vetés.

A kapásnövények betakarítása után azonnal elkezdődött az őszi vetésekhez a talaj előkészítése. A szeptemberben hullott csapadék hatására ideális, aprómorzós magágyat lehetett készíteni a vetések előtt. Az őszi búza vetése teljesen befejeződött, mintegy 108 764 hektáron lett elvégezve. Az október eleji vetések esetében a szemek csírázása és a növények kelése a nedves talajviszonyok mellett 1-2 héten belül

megtörtént, míg az október második felében vetett szemek már száraz talajba kerültek, így a kelésük sokkal vontatottabb. Az őszi árpa az idei évben mintegy 35 889 hektáron került vetésre. Fejlettségi állapota a búzáéhoz hasonlóan a csapadék mennyiségétől függ. Az árpa termőterülete kismértékben növekedett az előző évekhez képest, míg az őszi káposztarepce vetésterülete évek óta csökkenő tendenciát mutat, az idei évben a mindössze 5 658 hektár. Vetése teljesen befejeződött, a szeptemberi csapadék hatására a növények fejlődése ideális volt az ősz folyamán. Fejlettségi állapota elérte a tölevélrózsás állapotot, a növény további gyors fejlődésének megakadályozását néhány területen csak regulátor használatával lehetett csak biztosítani. A tavaszi vetések alá elkezdődtek az őszi mélyművelések is, aminek a végzését a száraz talajviszonyok nagymértékben nehezítették. Az őszi mélyszántás helyett előtérbe került a középmély lazítás 40-50 cm mélységben, ennek a technológiának a vízgazdálkodási előnye egyre jelentősebb tényező. Az őszi munkák során további gondot okozott a termelők számára a műtrágya, valamint a vetőmagok árának drasztikus emelkedése. A tavalyi évhez képest háromszoros áremelkedés történt, ami nehéz helyzetbe hozza a termelőket.

II. Kertészet

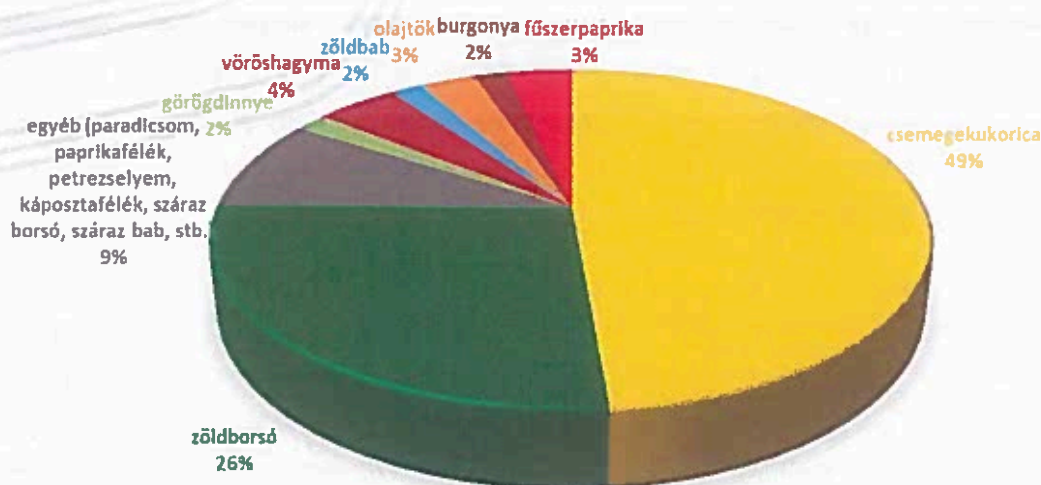
Jász-Nagykun-Szolnok megyében a mezőgazdaságilag művelt területnek mindössze 2-3%-át foglalják el kertészeti kultúrák. Évenként kis mértékben ingadozóan 5-7 ezer hektáron termesztünk zöldséget, melynek döntő része szántóföldi zöldség, a gyümölcs termőterülete meghaladja az 1 500 hektárt, de a korábban ugyanekkora területen művelt szőlő mára 1 000 hektár alá csökkent. A legjelentősebb zöldség-gyümölcs termőterületek a Jászságban és Tiszazugban találhatók.

Zöldségtermesztés

Megyénk zöldségtermő területének nagyrészen konzervipari növényeket termesztene. Ennek oka, hogy mind a csemegekukorica és a zöldborsó jól illeszthető a szántóföldi növénytermesztés vetésszerkezetébe. A gazdálkodók manapság már jellemzően korszerű technológiával, öntözött területeken tudják termesztetni ezen növényeket a feldolgozók által elvárt követelmények alapján, a terméket pedig meghatározott áron tudják értékesíteni a környékbeli gyáraknak. A zöldségfajok területi megoszlását a 4. ábra mutatja be.

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

4. ábra: Zöldségfélék területi megoszlása

Forrás: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

A kifejezetten száraz és enyhe telet, egy jellemzően továbbra is száraz március-májusi időszak követte 2022-ben. Bár az áprilisi esők néhol segítettek a növények fejlődésén, de az aszályos nyári időszak több zöldségfaj termesztését megnehezítette. Zöldborsó esetében mivel a tenyészidőszakban még nem jelentkezett akkora szárazság, mint a nyár további hónapjaiban, így a termés mennyisége és a minősége a közepesnél valamivel jobb lett, 4,5 tonnás hektáronkénti átlagtermés mellett 1 602 hektáron 7 209 tonna zöldborsót takarítottak be a gazdák. A korai fővetésű csemegekukorica fejlődése már jobban megszenvedte a száraz tavaszt, valamint az elhúzódó zöldborsó betakarítási munkálatok komoly gondokat okoztak a másodvetésű kukoricák vetésében. Ez további területi – és ezzel járó mennyiségi – kiesést jelentett a már eleve aszály sújtotta csemegekukoricában, így az elmúlt évekhez képest gyengébb termésátlaggal 3 474 hektáron 29 181 tonna termett. Nem csak a mennyiség esett vissza, hanem a csőméretek is csökkentek, ami által számottevően romlott a növény feldolgozhatósága.

Minden más zöldségfajnál érzékelhető volt, hogy az öntözetlen állományokban nagyon jelentős volt a terméskiesés, de még az öntözött kultúrákban is alacsonyabbak voltak a hozamok, mivel a hőséget és a légköri aszályt még az öntözés sem tudta kompenzálni. Ennek ellenére az idei év még jobban rámutatott, hogy öntözés nélkül nem lehet versenyképes a zöldség-gyümölcs termesztés. A megyében a vöröshagyma legnagyobb része öntözött, így nem feltétlenül a száraz idő okozott terméskiesést, hanem január

végén, február elején két alkalommal is szélkár érte a növényt, így a szél által sújtott területeken sok helyen akár 50-60%-os kár keletkezett. A görögdinnye termesztésében azonban már érezhető volt a nagy hőség hatása, ami leginkább a termésátlagok csökkenésében volt megfigyelhető, valamint abban, hogy sokkal gyorsabban érett be a termés, ami egy intenzívebb, de rövidebb szezont eredményezett.

Míg az idei esztendő első felét az aszály, a második felét azonban a magas energiaárak határozták meg a kertészeti ágazatban. Általánosságban elmondható, hogy rendkívüli szárazság nemcsak mennyiségi problémákat okozott, hanem a megszokottnál gyengébb minőségű termést takaríthattak be a gazdálkodók. Az energiaválság következtében pedig az öntözés és a növények tárolása vált egyre nehezebbé. Jász-Nagykun-Szolnok megyében leginkább a Jászság térségében van nagy hagyománya a fóliasátras paprikatermesztésnek, a lakosság nagyobb része termesztő berendezéses zöldségajtatással foglalkozik. Fontosabb ajtatott zöldség termőterület még Tiszazugban található, ahol a paprika mellett paradicsomot és káposztafélét is fóliasátor és üvegház alatt termelnek. A ajtatott zöldségek termőterülete érdemben nem változott, azonban a termesztőknek a növekvő energia költségek mellett már az év elején viharkárokkal kellett megküzdeniük. A január végi, február eleji károk elsősorban a fűtetlen, úgynevezett hideg fóliás ajtatást végzőknél jelentkeztek. Megyénkben is több mint 100 termelő tett bejelentést, hogy károsodott a termesztőberendezésük. A gazdálkodók a keletkezett károk részleges kompenzációjára tarthattak igényt, így az érintett termelők több mint 150 000 000 Ft értékben részesültek támogatás kifizetésében Jász-Nagykun-Szolnok megyében.

Megnevezés	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
vöröshagyma	8646	5316	4651	5968	4288	4233	1612	4422	2674
paradicsom	5956	8376	6142	8480	2926	1420	735	2300	1058
görögdinnye	3887	3145	4177	2377	2892	2250	1260	1800	1250
csemegekukorica	28183	36085	40967	46544	36451	41322	40384	35528	29181
fűszerpaprika	1719	1429	2195	2085	1878	2344	666	1560	1680
zöldborsó	5198	14697	8657	3911	3735	4949	5726	2673	7209

2. táblázat Zöldségfajok termésmennyiségei Jász-Nagykun-Szolnok megyében (tonna)

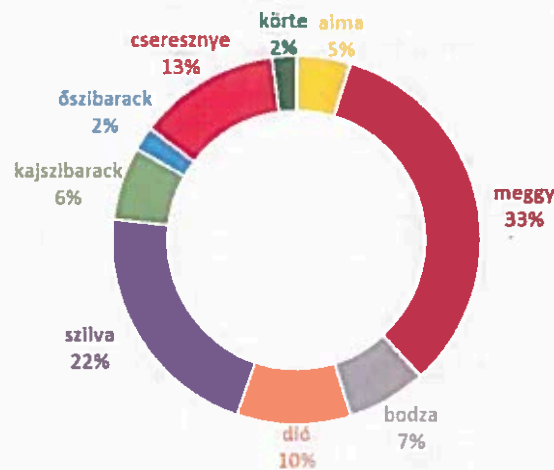
Forrás: KSH, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Gyümölcsstermesztés

A zöldségtermesztéshez hasonlóan a Jászságban találhatóak meg a legnagyobb gyümölcs termőterületek Jász-Nagykun-Szolnok megyében, hiszen szilvából, kajsziból és almából is a legnagyobb mennyiségben itt szoktak betakarítani a gazdák. Annak ellenére, hogy a megyénkben a gyümölcsstermesztéshez szükséges klimatikus viszonyok és talaj-adottságok nem kedvezőek, az ország egyik legnagyobb egybefüggő területű cseresznye ültetvénye Nagykörűben található, amely több száz gazdálkodó művelésében áll. A legnagyobb területen meggytermelés folyik megyénkben, közel 300 hektáron. Megyénkben is egyre többen állnak át ökotermesztésre, a biogazdálkodásba bevont gyümölcssterület aránya már közel 15% Jász-Nagykun-Szolnok megyében. A jelentősebb területtel rendelkező gyümölcsültetvények területi megoszlását az 5. ábra mutatja be.

5. ábra Fontosabb gyümölcsültetvények területi megoszlása Jász-Nagykun-Szolnok megyében

Forrás: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Az idei évben tapasztalt évszázados aszály hatása minden gyümölcsfaj állapotában megmutatkozott, öntözetlen ültetvényeken pedig hatványozottan jelentett problémát. Tavasszal, – ellentétben az előző évekkal – elmaradtak a késői fagyok, csupán elvétve lehetett tapasztalni fagykárokat, így ebből kifolyólag még jó terméseredményekre is lehetett volna számítani, ugyanakkor ezt idén már a hosszan tartó csapadékhiányos időszak nehezítette meg. Fontos kiemelni az aszály nem csupán az idei termésre gyakorolt negatív hatást, hanem a jövő évi termés mennyiségét is erősen befolyásolja. A legyengült, a tápanyagokhoz csak korlátozottan hozzájutó

gyümölcsfáknak ugyanis nincsen energiájuk megfelelő számú virágrügyet kinevelni, ami pedig a jövő évi termés feltétele.

Az elmúlt két évben tapasztalt fagyok leginkább a kajszai és az őszibarack ültetvényeket károsították, azonban ebben az esztendőben a márciusi-áprilisi hirtelen lehűlések elkerülték a gyümölcsösöket. A hónapokig uralkodó légköri aszály ellenére átlagos-jó termést tudtak betakarítani a termelők. A cseresznye és a meggy esetében azonban már érezhető volt a jelentős csapadékhiány. A fák rossz csapadékelátottság mellett már nem tudták kinevelni a piac által elvárt gyümölcsméretet, ami nehezítette a termés értékesítését, ezáltal gazdasági károkat okozva a termelőknek. Az almánál az aszályos időszak részben a termésmennyiség csökkenésében, részben a gyümölcsméret mérséklődésében jelentkezett, valamint a jelentős csapadékhiány miatt kedvezőtlenül hatott a fák, illetve a gyümölcs kalcium-felvételére, ami pedig jelentős mértékben rontja a gyümölcs tárolhatóságát. A tárolással összefüggő bizonytalanságot tovább fokozta, az elszabaduló energiaárak miatt sok termelő nem kívánja hűtőtárolóban tárolni az almát.

Megnevezés	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
alma	2323	1870	616	1049	1340	543	214	420	602
körte	582	544	183	181	247	255	79	60	220
meggy	1953	1222	1321	1810	1333	1428	513	972	1023
őszibarack	386	237	809	268	233	345	54	52	160
kajszibarack	275	213	304	190	231	374	11	0	441
cseresznye	-	-	-	541	715	235	373	464	484
szilva és ringószilva	1374	1408	1083	1039	1100	1387	1187	780	1970

3. táblázat Gyümölcsfajok termésmennyiségei Jász-Nagykun-Szolnok megyében (tonna)

Forrás: KSH, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Szőlőtermesztés

Jász-Nagykun-Szolnok megye szőlőterületének legnagyobb része a Kunsági Borvidékhez tartozik, ezen belül is a Tiszamenti körzethez tartozó településeken

(Nagyréven, Tiszaúrtőn, Tiszainokán, Cséán, Tiszasáson és Cserkeszőlőn), valamint a Jászágban a legelterjedtebb a szőlőtermesztés. Megyénkben leginkább borszőlőt termelnek, fontosabb fajták: kövidinka, zalagyöngye és a kékfrankos, de minden évben történnek telepítések, így új fajták is kerülnek a területre, mint pl.: generosa vagy bianca. A megye szőlő termőterülete mára 1 000 hektár alá csökkent, ahonnan ingadozóan 4 000 - 6 000 tonna szőlőt takarítanak be a gazdák. A szélsőséges időjárás nem kedvezett a szőlőültetvényeknek sem, az öntözetlen tőkéken jóval korábban érett be a termés. Emiatt a szőlőszemek sok helyen elmaradtak az átlagos mérettől, és a tavalyi – az aszály miatt már akkor is az átlagosnál alacsonyabb –, termésnél kevesebb szőlőt szüretelhettek le a termelők. Az átlagtermés fajtától függően hektáronként 4 és 8 tonna között alakult. A nagy meleg ellenére megmaradtak a savtartalmak, valamint a cukorfok is megfelelő volt. Voltak ugyanakkor olyan kiöregedett ültetvények, amelyeken a csapadékhiány miatt már annyira nem volt termés, hogy a betakarítási munkák után kivágásra kerültek a szőlőtőkék. Kedvező hatása is volt a szárazságnak és a forróságnak. Egy átlagos esztendőhöz képest kevésbé okoztak gondot a kórokozók és a kártevők, amelyek évről évre intenzív és költséges védekezést követelnek a termelőktől. Ez az előny ugyanakkor sajnos elvész a veszteségek mellett.

III. Állattenyésztés

	2019. június	2019. december	2020. június	2020. december	2021. június	2021. december	2022. június	%-os eltérés 2021 december 2022 június
Szarvasmarha	55100	54100	59300	55900	65900	62900	58400	-7,2
Ebből: tehén	23300	22700	26400	27900	28300	29600	27000	-8,8
Sertés összes	276600	216400	230200	277700	244600	260800	277100	+5,9
Ebből: koca	13800	10800	13800	16100	16600	15800	14900	-5,7
Juh összesen	69800	63000	61000	59800	39500	39100	47400	+17,6
Ebből: anya	48600	44400	47100	46000	29700	30800	35500	+13,3
Baromfi összes	1192900	794300	919900	701600	860600	811900	605800	-25,4

4. táblázat: A megyében tartott állatállományok létszáma
Forrás: KSH

Szarvasmarha

A megyei szarvasmarha állománya, ideértve a tej és húshasznú állományokat továbbra is csökkenő tendenciát mutat. Ez év vonatkozásában megyénkben az összes szarvasmarha létszám csökkent (2021. dec.1.-től 62 900 db-ról, 2021. június 1-én 58 400 db (-7,16%)), a tehén létszám is szignifikánsan csökkent fél év alatt, 29 600 db-ról 27 000db-ra, -8,8 %))

A megtermelt nyerstej mennyisége az elmúlt években folyamatos, lassú emelkedő tendenciát mutatott országos viszonylatban (2019-ben 19 614 millió liter, 2020-ban 20 025 millió liter) A hazai fogyasztáson túl exportra jelentős mennyiséget termelünk, elsősorban horvát, olasz és román piacra. A tavalyi pandémiával terhelt időszak nyitás kedvezően hatott az exportra, és a mediterrán országok felé is bővült a kereslet. Magyarországon mérsékelt ütemben, de évente folyamatosan emelkedik a tej és tejtermékek átlagfogyasztása (170-175 liter/év/fő).

A nyerstej felvásárlási ára 2022-ben rendkívül emelkedő tendenciát mutat az előző évhez képest. Mindez 2021-ben 109-113 Ft/kg között mozgott, 2022. januárjában már 129Ft/kg-ról indult, szeptember végére elérte a 193 Ft/kg-os átlag átvételi árat. Az elmúlt időszak input anyagköltségének jelentős növekedését, valamint a történelmi aszályból adódó költségnövekmény sok esetben ez az emelkedő tendencia sem fedezi és óriási kihívás elé állítja a termelőket. Ezen költségek nemcsak a munkaerő és bérköltségek, hanem a többszörösére emelkedő energiaár, plusz fuvar, többszörös műtrágya, gyógyszer, de leginkább a takarmányár-növekedés, mely történelmi magasságokban van. Ezen okból az agrár kormányzat, az aszályhelyzeti operatív törzs javasolt intézkedéseként 3 milliárd forintot különített el takarmány szállítási támogatás jogcímen.

Egy kilogramm tej önköltségi ára folyamatosan emelkedik, így létfontosságúakká váltak a szarvasmarha ágazatnak adott támogatások az eredményesség tekintetében.

A munkaerőhiány az elmúlt évekhez képes tovább fokozódott. Mára már rendkívül nehéz megbízható munkaerőt találni, aki vállalja a hétvégeken és ünnepnapokon is jelentkező nehéz feladatokat. A könnyű és nehézipar, az elektronikai ipar munkaerő-elszívó hatása miatt sokszor külföldi munkaerőt alkalmaznak, ezen az elmúlt hónapokban jelentkező recesszió sem változtattak.

Mindezen tények összessége a megyei állománylétszám jelentős csökkenését prognosztizálja a jövőben. Ez évben megyénk egyik legnagyobb múltú és meghatározó tejtermelő tehenészeti telepe, a mezőhéki 1 200-as telep (régebben Alcsiszigeti Mg. Zrt) is bezárta kapuit.

A megyei húsmarha állományok létszáma az elmúlt időszakban stagnál, kissé csökken. A húsmarhatartók nagy többsége kisgazdaság, az egyedszám termelőnként igen alacsony.

2022 évben erősen csökkent a vágóhídra került állatszám az első félévben. Az első félévben a vágások száma 5,5 százalékkal kevesebb, mint az előző év hasonló időszakában. A csökkenés élősúlyban számítva 6,8, hasított súlyban pedig 6,5

százalékos volt. A tehenek vágása 7,2, az üszöké 2,4, a bikák vágása pedig 10,4 százalékkal csökkent a darabszám alapján 2022 első fél évében az egy évvel korábbi időszakhoz képest az első félévben, miközben az export, és általában a külkereskedelmi forgalom is visszaesett. A török exportlehetőség továbbra is a legjelentősebb, de Ausztriába és a délszláv országokba is történik kivitel. A magyar marhahúsfogyasztás évek óta alacsony, nehezen mozdul el a 2,5 kg/fő értékről.

Sertés

Megyénkben a 2021-es év végi létszámhoz képest valamelyest az összes sertéslétszám az év közepére emelkedett (244 600 db-ról 277 100-db-ra, +11,8%), viszont a kocaállomány létszáma kis mértékű csökkenést mutat fél év alatt a 2021. év végi létszámhoz képest (15 800 db-ról 14 900 db-ra, -5,7%). A sertésállományok közel 70 %-át gazdálkodó szervezetek adják, kisebb részét egyéni gazdaságok. A hazai sertéstartók továbbra is jelentős technológiai hátrányban vannak a hagyományosan nagy sertéstartó országokhoz képest, mely problémát tetézi az is, hogy egyes takarmányfélések (szója) lényegesen drágábban, szállítási költségekkel terheltén jutnak el az állattartókhoz.

Az állatlétszám stagnálását és az ágazat jövedelmezőségét ez évben negatívan befolyásolta az elmúlt évek ASP járványa (afrikai sertéspestis), valamint az emelkedő input anyag árak, legfőképp a takarmányárak elszabadulása. Jelenleg a felvásárlási ár, 650-700 Ft/kg, mely nem fedezi az előállítási költségeket. A választási malac kilójáért 1 500 Ft/kg Ft-ot kérnek. Indokolt lenne a további felvásárlási ár emelése, mivel legfeljebb „nullára” lehet jelen környezetben kihozni a termelést. A boltok polcain a húskészítmények ára többszörösére emelkedett. Az élelmiszerár stop intézkedés kiterjed a házi sertéscombra, így e termékkörnek a fogyasztói ára nem emelkedhet év végéig, a többi terméknel viszont már nagyon indokolt lenne további jelentős emelés az ágazati szereplők szerint.

Az afrikai sertéspestis (ASP) járvány szintén negatív hatással van a sertésállományokra. 2018 – óta folyamatosan jelen van a vaddisznó-állományban, megyénk továbbra is a „fertőzött” területi besorolásba tartozik, így a házi sertés állományokban továbbra is óriási jelentősége van a prevenciónak, elsősorban a járványvédelmi és higiénés előírások betartásának a fertőzési lánc megszakítása érdekében. Fontos kiemelni, hogy emberre nem veszélyes a vírus, de ha házi sertés állományokban akár csak egy egyednél kimutatják a kórokozó jelenlétét, ott az állomány leölésével kell számolni.

Juh

Megyénkben a statisztikai adatok alapján valamelyest emelkedett a juhállomány létszáma. A tavaly év végi 39 100 db-ról 47 400 db-ra nőtt az összes egyedszám

(+17,6%), ezzel együtt az anyajuhok száma is emelkedett 30 800 db-ról 35 500 db-ra (13,2%). A megyei létszámhoz képest az országos adatok stagnálnak. A megyei adatok emelkedése megtévesztő lehet, miután hosszú évek óta rendkívül alacsony mértékű megyénk egyedszáma. Szezonálitástól függően változtak az élőállat felvásárlási árak. A legkeresettebb a 20-24-kg-os pecsenyebárány átvételi ára ez évben 1 650 Ft/kg körül mozgott, ami a tavalyi árszintnél egy 20%-kal magasabb.

A hazai juh ágazatban előállított termékek 80-85%-a az EU országába kerül, legnagyobb felvásárlónk továbbra is Olaszország, ahová az élőállat export több mint 90%-a irányul (kb. 600-630 ezer egyed/év). Az idén több volt az értékesíthető bárány a megyénkben is, de a kereslet is bővült az uniós piacon kialakult hiány miatt. Az elmúlt időszakban az arab országok felé is nyíltak kiszállítási lehetőségek. Exportunk döntő részét továbbra is a pecsenyebárány teszi ki (20-24-kg), de az elmúlt időszakban nőtt a kereslet a nagytestű bárányok felé is. A kivitel kisebb hányada a hűtött, fagyasztott vagy feldolgozott termékek kiviteléből áll. A gypjú iránt egyre fokozódó érdeklődés mutatkozik évek óta elsősorban Olaszország és Kína felől.

Baromfi

Megyénkben az összes baromfi létszámát illetően elég nagy ingadozások voltak fél év távlatában, ami alapvetően a brojler-ágazat gyors „rotációjának” is köszönhető. A tavaly decemberi 811 900 db-os egyedszám 605 800db-ra csökkent júniusra (-25,4%). Rendkívül nehéz helyzetben van most a magyarországi baromfiágazat is. Az időszakosan visszatérő madárinfluenza érzékenyen érintik az ágazat szereplőit, de közel sem annyira, mint az aszály miatti takarmányok hónapok óta tartó drágulása, valamint a recesszió miatt növekvő bekerülési költségek. A szakemberek szerint az baromfitenyésztők már eddig is az önköltségi ár alatt, vagy legfeljebb önköltségi áron tudnak értékesíteni. A termelői felvásárlási árak rohamléptekben emelkedtek a baromfi esetében is. A vágócsirke ára az év eleji 318 Ft/kg-ról mára már 480 Ft/kg fölé emelkedett. A vágópulyka 2022. januári 450 Ft/kg-os felvásárlási ára 630 Ft/kg-ra, a tojásé szintén meredeken emelkedve 50 Ft/db-ról 90 Ft/db-ra nőtt. Gyakorlatilag valamennyi boltok polcain lévő húskészítmény követte a felvásárlási árakat.

Sajnos az elmúlt hetekben a madárinfluenza ismét felütötte a fején Magyarországon, az ehhez kapcsolódó járványvédelmi előírások betartása fontos feladata lesz a baromfitartóknak.

Halgazdálkodás

Jász-Nagykun-Szolnok megyében a halgazdálkodási hatóság nyilvántartásában 68 halgazdálkodási vízterület szerepel. A 68 nyilvántartott vízterület közül 32 esetében a halgazdálkodási jog a Magyar Állam tulajdonában van, 36 esetben pedig halászati jogközösségek, önkormányzatok és magántulajdonosok gyakorolják a halászati jogot.

A nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek többsége állóvíz, ezek összes területe 1.753 hektár. A folyóvizek teljes hossza 178 folyamkilométer, amelyből a leghosszabb és legnagyobb vízterületű a Tisza folyó Jász-Nagykun-Szolnok megyei szakasza, ami 137 folyamkilométert tesz ki. A legnagyobb mennyiségben termelt halfaj a ponty, de mellette jelentős az amur, a busa és a harcsa lehalászott mennyisége is.

IV. Nemzeti Agrárgazdasági Kamara főbb feladatai

A mezőgazdasági termelők részére a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (továbbiakban: NAK) megyei ügyintéző szervezete jelentős segítséget nyújtott 2022 évben is.

Minden évben az egységes kérelmek beadása az egyik legfontosabb adminisztratív feladata a falugazdász hálózatnak. A megye gazdálkodói a beérkezett támogatási kérelmek mintegy 2/3-át a falugazdászok segítségnyújtásával adták be. A SAPS+Zöldítés támogatási jogcím mellett, több ezer egyedre állatalapú támogatás, valamint a Vidékfejlesztési Program területalapú jogcímeire is lettek benyújtva támogatási kérelmek. Az Agrárminisztérium a januári viharkár, valamint a nyári aszály miatt nehéz helyzetbe került gazdálkodók számára is kompenzációt nyújtott, amely támogatások igénybevételéhez szükséges segítségért a gazdálkodók szintén a falugazdászokhoz tudtak fordulni.

A NAK szolgáltatásaival is segíteni kívánja a gazdálkodókat abban, hogy jogszabályi kötelezettségeiket, pályázati vállalásaikat minél gyorsabban és költséghatékonyabban tudják teljesíteni. A nitrátérzékeny területeken műtrágyát használók, illetve a VP-ÁKG-ban előírt tápanyag-gazdálkodási tervek (TGT) készítésében már hosszabb ideje nyújtunk segítséget a gazdálkodóknak, 2019 decemberétől az agrárszolgáltatási paletta része lett a talajminták kötelező vagy önkéntesen választott laboratóriumi vizsgálata is. A helyes és költségkímélő tápanyag-utánpótlásnak a talaj-növény egységes tápanyagellátási rendszer vizsgálatára kell támaszkodnia. Ennek egyik eleme a ténylegesen figyelembe vett talajvizsgálat, a másik elem a kapcsolódó növények értékeinek ismerete is, ez utóbbi érdekében 2020 június 30-tól elérhető a laboratóriumi növényvizsgálat is, más néven levélanalízis szolgáltatás. A tavalyi évtől kezdődően pedig gabona beltartalmi vizsgálatok elvégzésére is van lehetőség.

A Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magyarok Kenyere Alapítvány az idei évben is megszervezte a Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem Programot. A program a Kárpát-medencei magyar gazdatársadalom önzetlen, segítő szándékú összefogása. Magyarország teljes területéről és a Kárpát-medence magyar lakta településeiről ajánlanak fel búzát a

gazdálkodók. A felajánlott búzából liszt készül, amely határainkon innen és túl működő gyermek-és családsegítő szervezetek részére kerül átadásra. A jótékonyági mozgalom 2011-ben indult, társadalmi bázisa évről-évre szélesebb, a felajánlók száma folyamatosan növekszik. A kezdeményezés megbecsültségét mutatja, hogy példaértékű nemzetegyesítő szolgálataért 2018. szeptember 29-én Magyar Örökség Díjjal tüntették ki. 2014-ben hagyományteremtő céllal szervezte meg Jász-Nagykun-Szolnok megye a Magyarok Kenyere Program keretében a megyei búzagyűjtő naphoz kötődő ünnepélyt. Első évben Kenderes, majd Jászapáti, Kunszentmárton, Kisújszállás, Abádszalók, Szolnok, Törökszentmiklós Karcag és Mezőtúr adott helyszínt a megyei ünnepségeknek. Az idei évben Kunhegyes és Jásztelek települések voltak a program házigazdái. Az idei évben 106,36 tonna búza adomány gyűlt össze, 779 megyei gazdálkodó jóvoltából. Az adakozásnak köszönhetően ötvenöt önkormányzat, karitatív szervezet, intézmény részesülhetett a megőrölt búzából liszt formájában.

V. Öntözésfejlesztés

Az öntözésfejlesztést, a vízgazdálkodási ágazat fejlesztését továbbra is kiemelt területként kezeli az Agrárminisztérium. A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” és „Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása” című pályázati felhívásokra meghosszabbított határidőig, 2023. június 30-ig lehet a kérelmeket benyújtani. A beruházásokat támogató kiírás átfogóan biztosít fejlesztési forrást minden, az öntözéshez kapcsolódó tevékenységhez, így többek között tározóterek, új vízkivételei művek kialakításához, új öntözőgépek és csővezetékek telepítéséhez és az elavult öntözőrendszerek elemeinek cseréjéhez. A gazdák ráadásul a mostani, a hosszabbítással egybekötött, módosításnak köszönhetően immár a csatornák kotrásához, karbantartásához szükséges gépek, például önjáró kotrógépek beszerzéséhez is igényelhetnek támogatást. A kormány a rendelkezésre álló vízkészlet hatékonyabb felhasználását is szem előtt tartva ösztönzi a termelők öntözési közösségekbe szerveződését. Az öntözési közösségek együttműködésének támogatására kiírt, szintén meghosszabbított felhívás keretében a meglévő, közös érdekeltségű öntözőtelepek közös üzemeltetésére és az új öntözési beruházások előkészítésére lehet pályázni. A két kiírás kapcsán már csaknem 50 milliárd forint támogatást kaptak a gazdák, a KAP Stratégiai Terv keretei között pedig 2022 után további 70 milliárd forintot terveznek erre a célra fordítani. A szaktárca és a kormány célja, hogy az öntözött területek nagysága a következő években folyamatosan és

jelentősen emelkedjen, hiszen, amint az idei, súlyos aszályhelyzettel érintett évben különösen megmutatkozott, biztonságos termelést alapvetően csak öntözési körülmények között lehet folytatni.

VI. Összefoglalás

A beszámolónk célja, hogy a rendelkezésre álló adataink alapján tényszerűen bemutassuk a megye mezőgazdasági idei helyzetét és eredményeit. Az agrár-környezetvédelmi szempontok és a mezőgazdaság jövedelmezőségének tekintetében továbbra is szükségszerű lenne a diverzifikáció, vagyis a termesztett növénykultúrák számának növelése, a növénytermesztés változatosabbá tétele, valamint az állatállomány növelése, a rét-és legelőgazdálkodás színvonalának emelése.

Kiemelt stratégiai cél az öntözési lehetőségek bővítése a termésbiztonság növelése és a diverzifikáció érdekében. A termésbiztonság növelése és az intenzív, magas hozzáadott értéket képviselő kultúrák termesztése hozzájárulnak a jobb jövedelmezőséghez és ez által a vidék népességmegtartó erejéhez. Az öntözési gazdálkodáshoz szervesen kapcsolódik a vetőmagágazat is, hiszen legtöbb növényfajunk vetőmagját csak intenzív körülmények között, megfelelő agrotechnikai háttér biztosítása mellett lehet eredményesen és biztonságosan termesztetni. Kiemelt jelentőséggel bír továbbá az ökológiai gazdálkodás, a biotermékek, bioélelmiszerek termelése és előállítása. Jász-Nagykun-Szolnok megyében már hagyománya van az ökológiai, fenntarthatóságot célzó gazdálkodásnak, ennek részarányát folyamatosan növelni szükséges.

Az agrárium céljai Jász-Nagykun-Szolnok megyében 2023-2027 között

Szántóföldi növénytermesztés:

- Az ésszerű tápanyaggazdálkodás, talajmintavételezés, levélanalízis, a harmonikus tápanyag ellátás ismeretinek bővítése, lehetőségek feltárása.
- A vetésváltás szerepe vetőmag és pillangós növények termesztése.
- A kertészeti növénytermesztés bővítése az egészséges táplálkozás elősegítése céljából.
- A gyepgazdálkodás korszerű fejlesztése, a lehetőségek bővítése.
- A költségcsökkentő tényezők előtérbe helyezése.
- A keresett növények termesztés technológiájának fejlesztése.

- A precíziós gazdálkodás és a drón használatának népszerűsítése a lombtrágyázásban és növényvédelemben.

Állattenyésztés:

- A tejelő szarvasmarha állományának növelése, fajtaváltás lehetőségei, Jersey, borzderes szarvasmarha fajtákkal.
- Tejszövetkezetek megalakítása.
- Juhtenyésztés továbbfejlesztése (fajta, bárányexport).
- Tógazdasági haltenyésztés növelése.

A mezőgazdaságban a termékek feldolgozottsági szintjének növelése pályázatok útján, párhuzamos feldolgozó üzemek helyett szövetkezés a feldolgozásra (vágóhíd, hűtőház, állattermékek előállítása, piac). A megyében a szükségleteknek megfelelően piacok szervezése.

A méhészet jelentőségé Jász-Nagykun-Szolnok megyében hagyományosan nagy. A méhcsaládok száma (méhsűrűség) jelentős, szorosan összefügg a növénytermesztéssel, kertészettel és a természetes méhlegelők biztosításával. Kampányt tervezünk a méhészek szerepének megismertetésére. Kiemelten fontos az öntözésen belül az öntözésiközössége szervezése a megyében.

Tisztelt Közgyűlés!

A tájékoztatónkban szereplő adatokat, kimutatásokat, feltárt összefüggéseket megyénk agráriumának részletes megismertetése céljából tárjuk Önök elé. A megyénket érintő, a mezőgazdasággal kapcsolatos feladatok ellátásában továbbra is a megyei közgyűlés rendelkezésére állunk. Kérem tájékoztatóm elfogadását.

Hubai Imre Csaba
elnök

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYI HIVATAL**

AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÓ FŐOSZTÁLY

TÁJÉKOZTATÓ

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE
MEZŐGAZDASÁGÁNAK HELYZETÉRŐL**

2022

AZ AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSI FELADATOK VÉGREHAJTÁSA

A tagállami miniszterek Közös Agrárpolitika (KAP) reformjáról hozott 2020. évi döntése értelmében a 2021-2027 közötti uniós agrártámogatások felhasználásának részletszabályainak kidolgozásáig és bevezetéséig az Európai Unió Közös Agrárpolitikája 2021. és 2022. években az alábbi átmeneti szabályok szerint működik.

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból (EMGA) finanszírozott normatív jellegű, terület és állatlétszám alapú támogatások a 2014-2020 közötti szabályok alkalmazásával, de már a 2021-2027. évekre biztosított források terhére kerülnek kifizetésre.

Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett – programhoz és célhoz kötött, vállalásokra épülő – pályázatok forrásául szolgál, és szintén a 2021-2027. évek uniós pénzügyi keretei kerülnek felhasználásra. Ezen felül a Bizottság lehetőséget adott ezen források nemzeti hatáskörben történő kiegészítésére és új felhívások meghirdetésére is.

A két alap tekintetében igen összetett, részletesen szabályozott feltételrendszer alapján több mint 100 támogatási jogcím keretében igényelhető támogatás.

Az Uniós agrártámogatások kérelmezésének, ügyintézésének, ellenőrzésének és kifizetésének intézményrendszere 2018. január 1. óta változatlan formában működik. A kifizető ügynökségi funkciókat a Magyar Államkincstár központi szervezetén belül, míg az adminisztratív és területi ellenőrzési feladatokat, valamint az ügyfél-nyilvántartási és az ügyfélszolgálati tevékenységet a Megyei Kormányhivatalok Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályai látják el. A megosztott végrehajtás alapját az EMGA alaphoz kapcsolódó feladatok tekintetében a Magyar Államkincstár és a Kormányhivatalok között megkötött delegálási megállapodás, az EMVA alaphoz finanszírozott Vidékfejlesztési Program területi feladatainak ellátását pedig az Agrárminisztérium Vidékfejlesztési Államtitkársága, a Magyar Államkincstár valamint a Kormányhivatalok között kötött közbenső szervi megállapodás képezi.

Az uniós agrártámogatások tekintetében kifizető ügynökségi feladatokat ellátó szervezet és az általa „kiszervezett” feladatokat ellátó szervezeti egységek akkreditációs feltételeknek való megfeleléségre évi rendszerességgel felülvizsgálatra kerül. 2020. évtől a kifizetések és a működés szabályszerűsége is a KPMG-konzorcium vizsgálja.

Összefoglaló anyagunkban a fenti megállapodások alapján ellátott kifizető ügynökségi és a Vidékfejlesztési Programhoz kapcsolódó közreműködő szervi feladatok végrehajtásáról és tapasztalatairól kívánunk rövid bemutatást adni.

Európai Mezőgazdasági Garancia Alap

Az átmeneti időszak utolsó évében, 2022-ben az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból kifizetésre kerülő támogatások feltételrendszerében nem történtek jelentős változások, a kérelmek benyújtásának rendszere változatlan maradt.

Az egységes kérelem idén összesen 43 közvetlen támogatási jogcím és vidékfejlesztési intézkedés igénylésének adott teret, a területalapú támogatáson túl többek között a kapcsolódó terület és állatlétszám alapú nemzeti támogatásoknak (pl. átmeneti nemzeti anyatehén tartás támogatása), valamint a vidékfejlesztési program intézkedéseinek (pl. agrár-környezetgazdálkodás, erdészeti jogcímek) is egyaránt.

A 2021/2022 gazdálkodási évet érintően 2022. évben Jász-Nagykun-Szolnok megyében 8803 db egységes kérelem került benyújtásra, mely több mint 392 ezer hektár mezőgazdasági földterületet határol le. Országos viszonylatban a támogatási igénnyel érintett területnagyság vonatkozásában megyénk - Bács-Kiskun, Békés, és Hajdú-Bihar megye után - a 4. helyen áll.

Az idei rendkívüli aszályos időjárás hatalmas kihívás elé állította a hazai növénytermesztőket és az állattartókat. Az aszályal kapcsolatos mezőgazdasági kárbejelentéssel érintett területek nagysága megyénkben megközelítette a 200 ezer hektárt.

Az aszályhelyzet sok esetben veszélyeztette a jogszabályokban előírt támogatási követelményeknek való megfeleléseket is, mely elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás intézkedés kapcsán a többéves zöldugár, méhlegelő fenntartást, zöldítés jogcím vonatkozásában az ökológiai másodvetéseket valamint a termeléshez kötött növénytermesztési támogatások jogcímspecifikus előírásait vállaló gazdálkodókat érintette érzékenyen. Fentiek okán az idén jelentős számban kerültek benyújtásra a kelés elmaradására valamint a kikelt növénykultúrák kipusztulására vonatkozó egységes kérelmet érintő vis maior bejelentések.

A 2022. kérelmezési év vonatkozásában az Európai Bizottság a tagállamok részére átmeneti derogációs lehetőséget kínált fel az orosz-ukrán konfliktus miatt kialakuló élelmiszer-, és takarmányhiány elkerülése érdekében. Ez az átmeneti mentesség a zöldítés jogcím előírásainak teljesítése kapcsán jelentett könnyítést, és a gazdálkodók számára lehetővé tette, hogy szankció megállapítása nélkül a parlagként betervezett területeken szántóföldi növénytermesztést vagy gyepegzálkodást folytassanak.

A fenti enyhítéssel szemben azonban az Európai Bizottság javaslatára 2022-től szigorításra került az állatlétszám alapú támogatások feltételeként előírt, állatokra és a tenyészetekre vonatkozó adatok ENAR/TIR/SZIR/TER/BIR/OLIR/STR nyilvántartásának vizsgálata, melynek értelmében az eddigi gyakorlattal ellentétben már nem csak az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer (ENAR) bejelentések ténye, hanem az ENAR előírásokra vonatkozó bejelentési határidők betartása is ellenőrzésre került.

A nemzeti forrásból finanszírozott támogatások igénylése kapcsán nem történtek jelentős változások. A koronavírus-járvány miatti veszteségek mérséklése érdekében korábban megjelenő támogatásokat felváltották a háborús veszélyhelyzet által előidézett kedvezőtlen állapotok mérséklésére meghirdetett válságtámogatások.

2022-ben a Vidékfejlesztési Program keretében új állatlétszám alapú intézkedések kerültek meghirdetésre, így például a kiskérődző-, méh- illetve baromfi állatjóléti támogatás című felhívások, melyek elsősorban az állatjóléti feltételek javítását, és ehhez kapcsolódóan az állomány állategészségügyi helyzetének javítását célozva nyújtanak pályázati lehetőséget az állattenyésztők részére.

Nagy érdeklődés mutatkozott megyénkben a védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése című felhívás kapcsán is tekintve, hogy a 2022. évben beérkezett támogatási kérelmek száma meghaladta az előző ciklushoz tartozó (2016. és 2017. évi) igényléseket.

Szokásos módon október közepétől az egységes kérelem több jogcíme vonatkozásban megindult az előleg kifizetés, mely Jász-Nagykun-Szolnok megye esetében eddig közel 16,5 milliárd forint összegű támogatás utalványozását jelentette.

A kérelmek mielőbbi feldolgozása és a tömeges kifizetések elindítása nagymértékben köszönhető a beadott kérelmek évről-évre javuló minőségének, melyhez elsősorban a támogatásigénylés menetének egyszerűsítését szolgáló technikai korrekciók illetve pontosítások alkalmazása valamint a beérkező kérelmek folyamatos monitoringozása járul hozzá. Mindezt kiegészíti a főosztályunk által végzett teljes körű ügyfél tájékoztatás, a kamarai falugazdász illetve a regisztrált szaktanácsadói hálózatokkal való támogató együttműködés.

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap - Vidékfejlesztési Program

1. A Vidékfejlesztési Program aktualitásai

Az Európai Unió vidékfejlesztési politikája a közös agrárpolitika második pillére, és célja az Unió vidéki térségeinek támogatása, valamint a XXI. század számos gazdasági, környezeti és társadalmi kihívásának kezelése. Ez a terület az első pillérhez képest rugalmasabb, ami lehetővé teszi a regionális, nemzeti és helyi hatóságok számára, hogy saját többéves vidékfejlesztési programjaikat egy európai intézkedéscsomag kínálatából választható lehetőségek alapján alakítsák ki. Az első pillérrel ellentétben – amelynek finanszírozását teljes egészében az Unió fedezi – a második pillér programjai egyrészt uniós alapok, másrészt regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásából valósulnak meg.

A program intézményrendszere 2022. évben nem változott. A stratégiai szabályozás az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot tekintve az Agrárminisztérium Irányító Hatóságának feladata. A Magyar Államkincstár, mint Magyarország kifizető ügynöksége felel az EMVA-kiadásokkal való gazdálkodásért és azok kontrolljáért. A megyei kormányhivataloknál az Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályok vesznek részt a Kincstár által kijelölt feladatok elvégzésében, támogatási kérelem oldalon közbenő szervezeti, míg kifizetési kérelem oldalon kifizető ügynökségi minőségben. Ezen feladatok közé tartozik a kérelmek iratkezelése, a támogatási kérelmekben foglalt adatok, információk adminisztratív és helyszíni vizsgálata, a kifizetési igénylések adminisztratív és helyszíni vizsgálata, a döntések közzétevése, ügyfélszolgálati tevékenység, jogorvoslati kérelmek feldolgozása, a Kincstárt érintő adatszolgáltatási kötelezettség támogatása, valamint az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszer működtetésével kapcsolatos ügyfél-nyilvántartási feladatok ellátása. Az ügyintézés követően a pályázatok átadásra kerülnek a 110/2016. (V. 25.) Korm. rendelet szerinti projektértékelői rendszerbe, mely az Agrárminisztérium koordinálásával biztosítja a kérelmek független tartalmi bírálatát. A formailag és az értékelési szempontok alapján tartalmilag elbírált kérelmek rangsorolása és a rangsorolás alapján döntéshozatal az Irányító Hatóság feladata.

Magyarország Kormánya 1003/2021. (I. 11.) számú határozatával döntött arról, hogy a 2021–2027. évek tekintetében 80%-os nemzeti társfinanszírozás (az eddigi 17,5%-al szemben) kerüljön biztosításra a Közös Agrárpolitika Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap kerete számára. A forrás célja a vidék gazdasági erejének növelése, a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripari versenyképességének és fejlődési lehetőségeinek biztosítása, valamint a gazdák támogatási szintjének a 2021–2027-es időszakban történő megőrzése.

Mindez azt jelenti, hogy a KAP második pillérében a 2021-2027-es időszakban összesen 4.300 Mrd forintnyi forrás érkezik a hazai kedvezményezettekhez. A források felhasználása az átmeneti évekre vonatkozóan - korábban meghatározott szabályok alapján - tagállami hatáskörben megtörtént, így a Kormányzati cél a 2021-2022 évekre vonatkozó időarányos rész mielőbbi leköltése megvalósult.

A jelenlegi háborús gazdasági környezetben, minden nehézség ellenére is zajlanak a fejlesztések, ebben az évben is folyamatosak voltak a kifizetések az agráriumban beruházók projektjeinek megvalósítására.

Az Agrárminisztérium tavaly és idén is számos pályázati felhívást jelentetett meg, amelyekre a várakozásokat meghaladó mértékben nyújtottak be támogatási kérelmet a gazdálkodók. Jelentős támogatást folyósítottak az állattenyésztési ágazatnak telephelyek fejlesztésére és megújítására, valamint az élelmiszeripari ágazat fejlesztéseit végrehajtó pályázók részére is. Nagy érdeklődés övezte a precíziós gazdálkodásra történő átállást segítő pályázati konstrukciót, és rendkívül népszerű a mezőgazdasági kisüzemek támogatására irányuló pályázat is. A vidéki térségekben élők életminőségének javítása céljából az önkormányzatok is jelentős támogatást kaptak a külterületi helyi közutak fejlesztésére és helyi termékértékesítő piacok támogatására. Az öntözésfejlesztési támogatás évek óta folyamatosan a gazdák rendelkezésére áll, és a kérelmek beadására nyitva álló időszak 2023. június 30-ig meghosszabbításra került. Az idei évben, amikor Magyarország termőterületeinek nagy részét súlyos szárazság sújtotta különösen fontos kiemelni, hogy az öntözésfejlesztés a magyar mezőgazdaság versenyképességének megtartásához és további növeléséhez elengedhetetlen. Az öntözött területek nagyságának növeléséhez nyújt segítséget a kiírás, amely átfogóan biztosít fejlesztési forrást minden, az öntözéshez kapcsolódó tevékenységhez.

A 2021-2022. évi átmeneti időszak fontosabb beruházási pályázatait Jász-Nagykun-Szolnok megyében.

Intézkedés	Támogatási kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek száma (db)	Jóváhagyott támogatási összeg (Ft)
VP2-4.1.1-20 Állattartó telepek fejlesztésének támogatása*	66	36	14 293 417 567
VP2-4.1.1.9-21 Állattartó telepek megújításának támogatása	89	70	1 901 365 484
VP6-6.4.1-21 Nem mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja - Vidéki turizmus fejlesztése*	44		
VP6-6.4.1.1-22 Nem mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja - Lovas létesítmények fejlesztése*	3		
VP3-4.2.1-4.2.2-1-21 Élelmiszeripari üzemek fejlesztése	14	12	283 732 789
VP3-4.2.1-4.2.2-2-21 Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése*	21	9	4 491 861 204
VP2-4.1.3.4-21 Kertészet - Gomba előállító üzemek fejlesztésének támogatása	1	1	1 996 198 559
VP6-7.2.1.1-20 Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszköz fejlesztése*	18	4	396 067 705
VP2-4.1.1.7-20 Baromfi- és sertéstartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztése	23	18	231 819 327
VP2-4.1.3.2-4.1.3.3-5.1.1-21 Kertészet - Öltetvénytelepítés	10	3	73 659 652
VP2-4.1.3.5-21 Kertészeti üzemek megújításának támogatása	21	18	199 905 299
VP6-7.2.1.1-21 Külterületi helyi közutak fejlesztése*	45	16	3 661 760 669
VP2-4.1.8-21 Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása	200	188	12 788 997 603
VP2-8.3.1-20 Mezőgazdasági kisüzemek támogatása	515	342	1 884 007 200
VP5-16.5.2-21 Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása	1	1	89 759 999
VP3-4.2.1.3-21 Takarmány előállító üzemek fejlesztésének támogatása	2	2	1 124 271 150
VP6-7.2.1.4-17 Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései*	148	59	239 614 966
VP3-5.1.1.1-21 Tavasz fagykár megelőzésére szolgáló beruházások támogatása	9	5	116 621 568
VP2-4.1.7-21 - Terménytárolók, szárlók és őrítők fejlesztésének támogatása	44	40	8 102 286 041
VP2-4.1.4-16 A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése*	170	87	7 296 833 325

**Az intézkedés keretében benyújtott támogatási kérelmek ügyintézésé folyamatban van.*

A Vidékfejlesztési Program keretéből az uniós szabályozásnak megfelelően legkésőbb 2025. év végéig lehet kifizetést teljesíteni.

Az Agrárminisztérium Irányító Hatósága az intézkedések (felhívások) lezárását folyamatosan tervezi 2023. évtől kezdődően, a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv intézkedéseinek elindításához és a leghatékonyabb forrásfelhasználáshoz igazítva.

2. A Vidékfejlesztési Program eredményei

A kifizetésekkel kapcsolatban meg kell említeni, hogy a megyénkben elnyert 2014-2020-as források elszámolása a ciklus végéhez közeledve ugyan továbbra is elmarad az előzetes várakozásoktól, azonban még így is 2022-ben fizették ki a legmagasabb összegeket a kedvezményezettek részére. Az agrárügy teljesítményét azonban számos probléma nehezíti az elmúlt időszakban az orosz-ukrán háborútól az aszályon keresztül a dráguló hitelfinanszírozásig. Továbbra is probléma a kedvezményezettek részéről a kivitelezésre rendelkezésre álló kapacitások hiánya, a közbeszerzési folyamatok elhúzódása, valamint a folyamatosan emelkedő építési költségek finanszírozása. Ezen helyzetek kezelése a projektek műszaki tartalmának és ütemezésének a pályázók általi, akár többszöri módosítását is maga után vonhatja, amely lassítja az ügyintézési és kifizetési folyamatokat.

A fenti kihívásokkal kapcsolatban tavaly és idén is az Agrárminisztérium nyújtott segítséget a megvalósítási határidők meghosszabbításával, illetve az építőipari árak emelkedéséből adódó többletköltségek kompenzálásával.

A Vidékfejlesztési Programból megvalósuló beruházási támogatások építésre irányuló projektelemével kapcsolatban felmerült költségnövekmény finanszírozásáról szóló szabályozás célja, a Vidékfejlesztési Program végrehajtásának megkönnyítése, a veszélyhelyzet beruházási projekteket érintő káros hatásainak mérséklése révén. A kedvezményezetteknek lehetősége nyílik többlettámogatás igénybevételére a Vidékfejlesztési Program keretében támogatott 2020. január 1-jét követően benyújtott, beruházásra irányuló támogatási kérelmek alapján létrejövő támogatási jogviszonyok esetében - a közsféra szervezetinek kivételével - az építésre irányuló projektelemekkel kapcsolatban igazoltan felmerülő költségnövekményre.

Összességében megállapítható, hogy a program jelentős forrásbevonást biztosított mind országosan mind a megyei termelők részére, ugyanakkor a fent is vázolt problémák okán a források utófinanszírozott lehívása jelentősen elhúzódott.

A 2014-2020-as időszak fontosabb beruházási pályázatainak kifizetése Jász-Nagykun-Szolnok megyében.

Intézkedés	Kifizetett kifizetési kérelmek száma (db)	Kifizetett kifizetési kérelmek (Ft)
VP2-4.1.1-20 Állattartó telepek fejlesztésének támogatása	10	227 414 113
VP2-4.1.1-21 Állattartó telepek megújításának támogatása	39	428 122 904
VP2-4.1.1.1-16 Állattartó telepek korszerűsítése	2	8 838 062
VP2-4.1.1.2-16 Baromfitartó telepek korszerűsítése	6	175 982 756
VP2-4.1.1.4-16 Juh- és kecsketartó telepek korszerűsítése	39	211 942 090
VP2-4.1.1.5-16 Sertéstartó telepek korszerűsítése	8	251 286 757
VP2-4.1.1.3-16 Szarvasmarhatartó telepek korszerűsítése	47	1 110 308 997
VP-5-4.1.1.6-15 - Az állattenyésztési ágazat fejlesztése - trágyatárolók építése	31	322 842 698
VP3-4.2.2-16 Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása	3	7 817 297
VP3-4.2.1-4.2.2-1-21 Élelmiszeripari üzemek fejlesztése	2	6 581 266
VP3-4.2.1-4.2.2-2-21 Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése	1	97 881 498
VP5-4.1.6-4.2.3-17 Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása	10	105 525 411
VP5-8.6.1-17 Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások	11	245 766 751
VP2-6.1.1-16 A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás	38	358 225 500
VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése, közétkeztetés fejlesztése	21	162 208 595
VP3-5.1.1.1-16 Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása	4	10 348 122
VP3-16.1.1-4.1.5-4.2.1-4.2.2-8.1.1-8.2.1-8.3.1-8.5.1-8.5.2-8.6.1-17 Innovációs operatív csoportok létrehozása	8	810 380 540
VP2-4.1.1.7-20 Baromfi- és sertéstartó telepek járványvédelmi rendszereinek fejlesztése	17	117 269 481
VP-2-4.1.3.2.-16 Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés	5	54 367 419
VP2-4.1.3.2-4.1.3.3.-5.1.1-21 Kertészet – ültetvénytelepítés	1	7 472 994
VP2-4.1.3.5-16 Kertészet korszerűsítése-Kertészeti gépbeszerzés támogatása	74	365 602 048
VP2-4.1.3.5-21 Kertészeti üzemek megújításának támogatása	4	35 592 010
VP-2-4.1.3.1.-16 Kertészet korszerűsítése- üveg- és fóliaházak létesítése	1	41 073 896
VP2-4.1.2-16 Kisméretű terménytároló, -szárító és -tisztító építése, korszerűsítése	79	1 385 234 704
VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 Köterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése	52	958 358 534
VP6-19.3.1-17 A LEADER - Helyi Akciócsoportok együttműködési tevékenységeinek előkészítése és megvalósítása	9	65 866 334
VP6-19.2.1 Leader helyi felhívások	325	1 266 639 204
VP2-4.1.8-21 Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása	91	3 506 037 067
VP2-6.3.1-16 Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése	47	140 307 846
VP2-6.3.1-20 Mezőgazdasági kisüzemek támogatása	342	1 413 005 229
VP-3-4.2.1-15 Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban	28	1 236 472 271
VP3-4.2.1-4.2.2-18 Mezőgazdasági termékek értéknövelése a feldolgozásban	7	348 663 976
VP6-6.4.1-16 Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása	51	685 717 689
VP6-7.2.1.4-17 Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései	55	133 011 865
VP6-7.2.1-7.4.1.1-16 - Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése	9	95 354 348
VP2-4.1.7-21 - Terménytárolók, szárítók és tisztítók fejlesztésének támogatása	2	36 854 202
VP2-4.1.4-16 A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése	97	2 957 054 044

3. Helyi intézkedések támogatása

A vidékfejlesztési programokra rendelkezésre álló források legalább 5%-át olyan intézkedésekre kell fordítani, amelyek a LEADER megközelítésen / közösségvezérelt helyi fejlesztésen alapulnak. A LEADER program célja, hogy elősegítse a vidéki munkahelyek megtartását és új munkahelyek létesítését, hozzájárulva ezzel a biztonságos életkörülmények kialakításához és a lakosság helyben tartásához. Az alulról jövő kezdeményezések jó példája a LEADER támogatások felhasználása, amelynek célja elsősorban a helyi mikrovállalkozások segítése és a vidéki önkormányzatok helyi fejlesztése.

Jász-Nagykun-Szolnok megye vidéki térségét 5 LEADER Helyi Akciócsoport fedi le, akiknek 2023-ban új Helyi Fejlesztési Stratégiát kell kidolgoznia. Az Akciócsoportok ezen stratégiákon keresztül koordinálhatják az illetékeségi területükre jutó fejlesztési források felhasználását a 2021-2027-es időszakban annak érdekében, hogy a helyi igényeknek megfelelő fejlesztések valósuljanak meg.

Az új költségvetési ciklus szabályaihoz igazodva a Helyi Akciócsoportok is újabb forrásokhoz jutnak, így működési költségeik és fejlesztési forrásaik is biztosítva lesznek az elkövetkező időszakban. Várhatóan 2024-től pedig újabb helyi felhívásokat jelentethetnek meg a kistérségükben élő, tevékenykedő civil, vállalkozói és önkormányzati szféra számára.

Helyszíni ellenőrzés

Az uniós jogszabályok alapján, az uniós pénzügyi források felhasználásának jogszerűségét, megfelelőségét a tagállamoknak az adminisztratív ellenőrzésektől független helyszíni, fizikai ellenőrzésekkel is biztosítaniuk kell.

A Magyar Államkincstárhoz, mint kifizető ügynökséghez benyújtott kérelmek közül, a közösségi és hazai jogszabályokban meghatározott arányban, központilag kiválasztott kedvezményezettek helyszíni vizsgálatainak végrehajtása az Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály feladata.

A helyszíni vizsgálatokat az adminisztratív ellenőrzési folyamatoktól független, - a megvalósulás szempontjából - területileg illetékes Helyszíni Ellenőrzési Osztályok végzik.

A helyszíni vizsgálatok során a kérelmezők által közölt adatok valóságtartalma, az egyes jogosultsági feltételek megléte, a vonatkozó kötelezettségek teljesítésének fizikai valóságban történő felmérése történik meg alapvetően méréssel, számolással, szemrevételezéssel, eredeti dokumentumok tartalmi és formai elemeinek ellenőrzésével.

Az uniós támogatások kifizetése A terület és állatalapú támogatások esetében, csak az előírt mértékű ellenőrzést követően kezdhető meg, ezért ezen típusú helyszíni vizsgálatok határidőre történő szabályszerű végrehajtása és megfelelő dokumentálása kiemelten fontos helyet foglal el a támogatási rendszerben.

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett pályázatokra beérkezett kérelmek bírálatának része, egyben a támogatói döntés meghozatalának egyik alapja a beruházással érintett terület előzetes helyszíni szemléje. Ennek keretében a beruházás helyszínének felmérése, a meglévő állapot, infrastruktúra fényképes dokumentálása történik meg. A fejlesztés előtti állapot rögzítésének célja, hogy lehatárolásra kerüljön a megvalósítandó fejlesztés a már meglévő eszköz, infrastruktúra és ingatlan állapottól, továbbá a kettős finanszírozás kockázatának előzetes kiszűrését is biztosítja az eljárás.

2022. évben is folyamatosan érkeztek/érkeznek a támogatást nyert pályázatok kifizetési kérelmei, melyek minimum egyszeri vizsgálatát, legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem kifizetését megelőzően le kell bonyolítani.

A beruházások egycsisége/sokfélécsége miatt a vizsgálatoknak rendszerint vannak speciális elemei, ugyanakkor minden esetben az ellenőrzés tárgyát képezi:

- a gépek, technológiák és/vagy építési tételek mennyiségi és minőségi beazonosítása, fizikai felmérése és fényképes dokumentálása,
- a számlák és pénzügyi teljesítést igazoló eredeti dokumentumok megléte és megfelelősége,
- a megvalósult beruházás üzembe-helyezési dokumentációja
- a beruházás támogatási célokkal összhangban történő tényleges használatának kontrollja,
- a jogosultsági kritériumoknak való megfelelés és a vállalt kötelezettségek teljesítésének vizsgálata.

Az agrártámogatási rendszer 2023. évtől várható változásai

A kétéves átmeneti időszak után 2023. január elsejétől megkezdődik a Közös Agrárpolitika következő programozási ciklusa, melynek alapját képező Európai Unió jogszabályok már megjelentek és 2022 november 7-én a hazai KAP Stratégiai Terv is elfogadásra került az Európai Bizottság által.

A közösségi támogatáspolitikában továbbra is megmaradt a jól ismert két pilléres (közvetlen támogatások és vidékfejlesztés) rendszer.

A Stratégiai Terv tartalmát tekintve a Vidékfejlesztési Programhoz hasonló agrár-beruházási és vidékfejlesztési támogatási intézkedéseket tartalmaz, tehát várhatóan az új ciklusban is lesz lehetőség többek között a versenyképesség növelésére, a klímaváltozás elleni fellépésre, a generációs megújulást vagy az élelmiszeripari felfutásokat szolgáló projektek támogatott megvalósítására.

Az EMGA alapból finanszírozott területalapú közvetlen támogatások rendszerében azonban jelentős változások történnek.

A Stratégiai Tervben egy olyan egymásra épülő, komplex támogatási rendszer - úgynevezett zöld felépítmény - került kidolgozásra, amely elősegíti a környezeti állapot javítását és a természeti erőforrások fenntartható használatát. Elsődleges célja a termelők ösztönzése a gazdálkodási gyakorlataik megújítására, hiszen a mezőgazdasági termelést a megváltozott környezeti feltételekhez kell igazítani, melynek fontos eszköze a környezet- és klímatudatos gazdálkodási gyakorlatok alkalmazása.

Az eddigiekhez képest három jelentős változást szükséges kiemelni.

1. Az előző időszakban bevezetett „Zöldítés” előírások legtöbb komponense beépül a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ) előírásai közé és a Kölcsönös megfeleltetés (KM) változó előírásaival együtt képezik a kondicionalitás intézményét. Az ebben foglaltak gyakorlatilag minden támogatást igénylő számára kötelezően betartandó feltétellé válnak, ahogy a korábbi időszakban a KM előírások.

2. Új elemként jelenik meg az Agro ökológiai Program (AÖP), mely önkéntes vállalatokon alapuló, a teljes üzemméretre, évente igényelhető területalapú támogatási forma, mellyel az alaptámogatási összeg úgy növelhető, hogy minden gazdálkodó kiválaszthatja azt a betartandó előírást, mely a saját gazdasága számára a legmegfelelőbb. A választható előírások köre a környezeti szempontból hasznos mezőgazdasági gyakorlatokra, a talaj- és vízvédetre, a biológiai sokféleség védelmére, továbbá az éghajlatváltozás mérséklésére fog irányulni.

3. Az uniós szabályozás értelmében a tagállamoknak 2023. január 1-jétől területi monitoring rendszert (TMR) kell működtetniük az Egységes Kérelem keretében benyújtott - területalapon igényelt - támogatások előírásai betartásának vizsgálatához, melynek alapját az Európai Ürügynökség által finanszírozott Sentinel műholdcsalád által öt naponta készített nagyfelbontású műholdfelvétel-idősorok képezik.

A Kifizető ügynökség először 2020. évben az Egységes Kérelem előzetes adategyeztetési folyamatában felhasználta fel a Sentinel műholdak felvételeit, és tájékoztatta a gazdálkodókat a parcellahatárok és a parcellákhoz tartozó növénykultúra igényléstől való eltérésére. A mezőgazdasági földterülethez köthető paraméterek megállapításához automatizált képfeldolgozási technológia kerül alkalmazásra, melynek kidolgozása máj több éve megkezdődött és fejlesztése folyamatos lesz a következő években is.

A Stratégiai Terv elfogadását követően megkezdődött a támogatásokhoz kapcsolódó hazai jogi szabályozás pontosítása és véglegesítése. A megjelenő új szabályozás megismerése, annak alkalmazására történő felkészülés a támogatási rendszer minden szereplője számára komoly kihívást jelent.

61/2022. (XI.30.) számú határozat melléklete

TÁJÉKOZTATÓ

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

ÁLLAMI KÖZÚTHÁLÓZATÁNAK ÁLLAPOTÁRÓL

ÉS FELÚJÍTÁSI LEHETŐSÉGEIRŐL

Szolnok, 2022. november hó

TARTALOMJEGYZÉK

I.	BEVEZETÉS.....	3
II.	JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE ORSZÁGOS KÖZÚTHÁLÓZATÁNAK FŐBB JELLEMZŐI.....	4
1.	<i>A megyei országos közúthálózat összetétele.....</i>	<i>4</i>
2.	<i>Megyei hidállomány.....</i>	<i>5</i>
3.	<i>A forgalmi adatok elemzése.....</i>	<i>5</i>
4.	<i>A baleseti adatok elemzése.....</i>	<i>7</i>
5.	<i>A burkolatok állapot jellemzői.....</i>	<i>7</i>
5.1.	<i>A legfelső réteg életkor megoszlása.....</i>	<i>8</i>
5.2.	<i>Teherbírás.....</i>	<i>9</i>
5.3.	<i>A burkolat felületállapota.....</i>	<i>10</i>
5.4.	<i>Egyenetlenség.....</i>	<i>11</i>
5.5.	<i>A víztelenítés állapota.....</i>	<i>12</i>
5.6.	<i>Keréknymóvályú.....</i>	<i>13</i>
5.7.	<i>Országos közutak megfeleléssége.....</i>	<i>14</i>
III.	ÜZEMELTETÉSI - FENNTARTÁSI TEVÉKENYSÉGEK.....	15
1.	<i>Burkolat fenntartás.....</i>	<i>15</i>
2.	<i>Földművek fenntartása.....</i>	<i>18</i>
3.	<i>Növényzetgondozás.....</i>	<i>18</i>
4.	<i>Hulladékgyűjtés.....</i>	<i>19</i>
5.	<i>Közüti károk helyreállítása.....</i>	<i>20</i>
6.	<i>Közfoglalkoztatási program.....</i>	<i>20</i>
IV.	FEJLESZTÉSI - FELÚJÍTÁSI LEHETŐSÉGEK.....	21
1.	<i>Közüthálózat fejlesztések megyénkben.....</i>	<i>21</i>
2.	<i>Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP).....</i>	<i>26</i>
3.	<i>HAZAI finanszírozású program.....</i>	<i>31</i>
4.	<i>Kiemelt Társadalmi Útfelújítási Igények.....</i>	<i>33</i>
5.	<i>Kerékpárút tervezés.....</i>	<i>35</i>
6.	<i>Összesítés.....</i>	<i>36</i>
7.	<i>Forgalomtechnikai beruházások.....</i>	<i>37</i>
V.	ÖSSZEFOGLALÁS.....	39

I. BEVEZETÉS

Az elmúlt évekhez hasonlóan a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés Elnökének megtsisztelő felkérésére a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága 2022. évben is elkészítette a megye országos közúthálózatának helyzetéről szóló tájékoztatóját.

Több mint két évtizedes együttműködésünk gyakorlatának megfelelően jelen beszámoló elkészítésével ezúttal is azt a célt tűztük ki, hogy szemléletes, közérthető módon adjunk betekintést a megye országos közútjainak jelenlegi helyzetéről, valamint a közútkezelő főbb tevékenységi köréről. Az elmúlt évek gyakorlata alapján a már megvalósult feladatok mellett az előkészítés alatt álló fejlesztési projektek, további lehetőségek is bemutatásra kerülnek.

A tájékoztató II. fejezetében szemléletes, közérthető módon bemutatjuk a történelmi előzményeket, a közúthálózat statisztikai, műszaki jellemzőit.

Az utak burkolatának állapotát az Országos Közúti Adatbank (OKA) rendszerünkben rögzítjük. Az adatokat helyszíni állapotfelmérés keretében évente felülvizsgáljuk és értékeljük. A főbb jellemzők - teherbírás, felületállapot, egyenetlenség, a víztelenítés állapota, a keréknyomvályú, forgalomnagyság, baleseti adatok és a burkolatok (kopóréteg) életkora - elemzése biztosítja az alapot a felújítások tervezéséhez.

A III. fejezetben az idei évben elvégzett legfontosabb üzemeltetési és fenntartási tevékenységek kerülnek röviden bemutatásra, kiemelten a burkolat karbantartással, az utak víztelenítésével, valamint az út menti növényzet gondozásával kapcsolatos feladatok.

A tájékoztató IV. fejezetében vázlatosan bemutatjuk az idei évben megvalósult beavatkozásokat és a megye közép- és hosszú távú fejlesztési lehetőségeit, terveit. A fejlesztési elképzelésekkel összhangban a meglévő hálózat rekonstrukciós és felújítási programjai - projektjei ugyancsak ismertetésre kerülnek.

II. JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE ORSZÁGOS KÖZÚTHÁLÓZATÁNAK FŐBB JELLEMZŐI

1. A megyei országos közúthálózat összetétele

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. mintegy 6.000 fő dolgozói létszáma, valamint gazdasági mutatói alapján az ország tíz legnagyobb állami vállalata közé sorolható. Budapesti központi irányítással 19 megyében, 80 mérnökségen látja el a körülbelül 31,5 ezer kilométer hosszú - állami tulajdonban lévő - országos közutak üzemeltetési-fenntartási és igazgatási feladatait, 2018-tól kezdődően több mint 1.000 kilométernyi külterületi, főutakkal párhuzamos országos kerékpárút üzemeltetését és fenntartását is végzi. Társaságunk 2017-től a korábbi kormányzati háttérintézmény, a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ megszűnésével az országos közutak vagyonkezelői feladatait is ellátja.

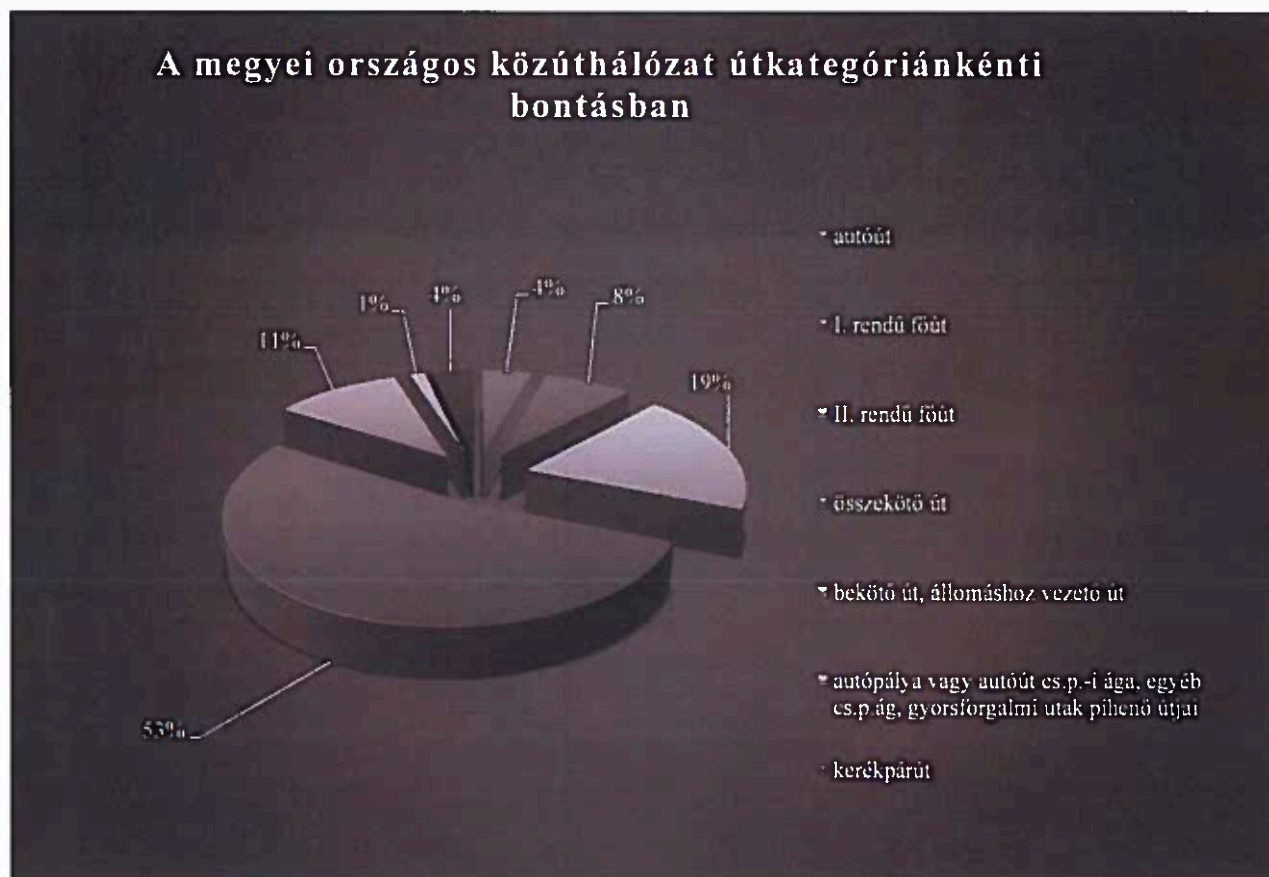
Jász-Nagykun-Szolnok megye országos közúthálózatának hossza (1,429 ezer km) a teljes állami közúthálózat egészének (31,490 ezer km) 4,5 %-át teszi ki, ezzel a 19 megye rangsorában a 15. helyet foglalja el.

Megnevezés	Hossz (m)	Burkolt felület (m ²)
Gyorsforgalmi úthálózat (M44; M4)	62 986	1 036 051
I. rendű főutak (4; 44)	112 973	1 065 815
II. rendű főutak (31; 32; 33; 34; 45; 46; 402; 406; 442)	286 260,5	2 171 028
Főúthálózat összesen	462 219,5	4 272 894
Összekötő utak	784 071	4 650 723
(bekötőutak, vasútállomáshoz vezető utak, csp. ágak)	163 994	945 500
(gyorsforgalmi utak pihenő útjai)	19 657	209 510
Mellékúthálózat összesen	967 722	5 805 733
Kerékpárutak	54 151	134 615
egyéb (Önkormányzati, magánút, mg. út)	2 529	10 204
Mindösszesen	1 486 621,5	10 223 446
- Ebből kiépítetlen	13 948	-

1. táblázat: A Jász-Nagykun-Szolnok megyei országos közúthálózat összetétele

A megye földrajzi adottságai (domborzati viszonyok, természeti akadályok, nagy kiterjedésű árterületek), a történelmi-gazdasági folyamatok döntő hatással voltak a települések fejlődésére, a demográfiai viszonyok alakulására. Alapvetően ezek azok a körülmények, amelyek meghatározták az úthálózat kialakulását, fejlődési irányait.

Az alföldi megyékre jellemzően (pl. Békés, Hajdú-Bihar) megyénkben is rendkívül alacsony a hálózati sűrűség szintje. Az első- és másodrendű főutak hosszát tekintve megyénk országos viszonylatban a 9. helyen áll, a mellékút-hálózat kiterjedésében (14. hely) viszont a területileg jóval kisebb megyék is megelőzik. Az állami tulajdonú közutak 20 %-a (276,58 km) lakott területen vezet keresztül, melyek a települések helyi forgalmának lebonyolításában is jelentős szerepet játszanak.

1. diagram: A megyei országos közúthálózat útkategóriánkénti bontásban

2. Megyei hídállomány

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság által kezelt országos közúthálózaton 118 db közúti híd található, ebből 49 db kiemelten kezelendő. A hidak szerkezeti hosszúsága 6.073 méter, a pályafelület nagysága hozzávetőlegesen 70.057 m². A 19 megyéhez viszonyítva - a gyorsforgalmi hálózat kivételével - a szerkezeti hosszúság alapján Jász-Nagykun-Szolnok megye az országos rangsorban a 6. helyen, ha a teljes hídterületeket vesszük figyelembe, akkor a 4. helyen szerepel. A megyei hidak átlagos felülete 562 m².

3. A forgalmi adatok elemzése

Az országos közúthálózaton döntő többségben keresztmetszeti forgalomszámlálást végzünk, melynek célja a forgalom figyelemmel kísérése, legfontosabb jellemzőinek (nagyság, lefolyás, összetétel, sebesség, követési távolság) megfelelő ismerete.

Országos közutak ÁNF E/nap					
	2017	2018	2019	2020	2021
I. rendű főutak	9 543	10 031	10 165	8 848	8 759
II. rendű főutak	6 447	6 775	7 016	6 319	6 316
Mellékutak	1 673	1 738	1 796	1 671	1 673
Megyei állami közutak ÁNF E/nap					
	2017	2018	2019	2020	2021
I. rendű főutak	14 580	15 121	14 837	13 628	13 620
II. rendű főutak	5 975	6 175	6 613	6 305	6 310
Mellékutak	1 665	1 832	1 928	1 670	1 669

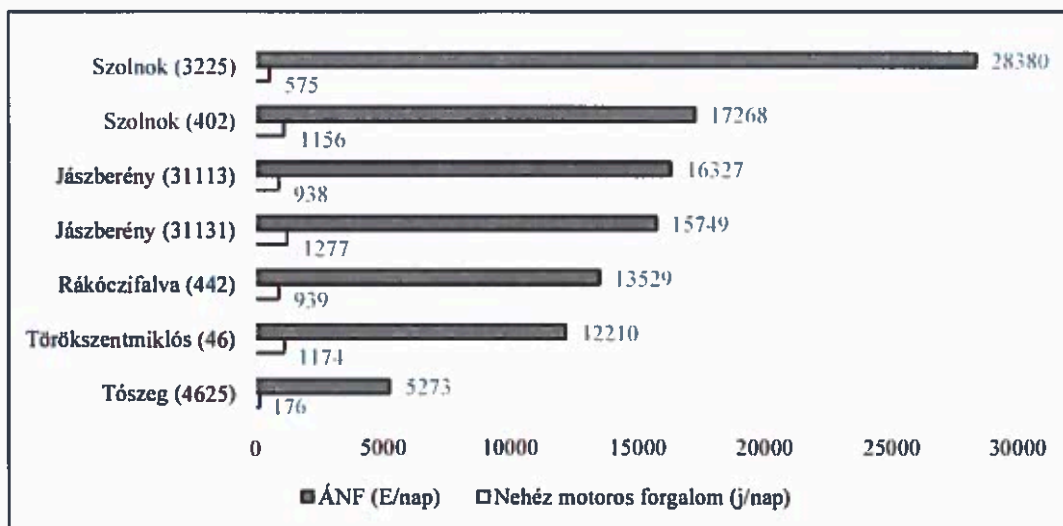
2. táblázat: Az országos és megyei állami közutak átlagos napi forgalmának (ÁNF) összehasonlítása

Az M44 gyorsforgalmi út Lakitelek -Tiszakürt és a Tiszakürt - Kondoros közötti szakaszainak forgalomba helyezése óta a 44. számú főút Jász-Nagykun-Szolnok megyei szakaszának forgalmi terhelése jelentősen, átlagosan 7-8 ezer járművel csökkent naponta. A megyei elsőrendű főúthálózat fele - központi fekvéséből adódóan - még mindig jelentős tranzit személy-és áruforgalmat bonyolít le. Az összehasonlításból megállapítható, hogy az elsőrendű főutak vonatkozásában a megyei forgalmi szám adatok 36 %-kal nagyobb értéket mutatnak az országos átlagnál, mely egyértelműen a megyei gyorsforgalmi hálózat fejletlenségével magyarázható (1. kép). A 2020. évi adatoknál jól megfigyelhető, hogy a járványügyi helyzet miatt csökkent az országos közutak forgalmi teljesítménye, mely az országos üzemanyag felhasználás adataiból is megállapítható.

1. kép: A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei közúthálózat forgalomterhelési térképe

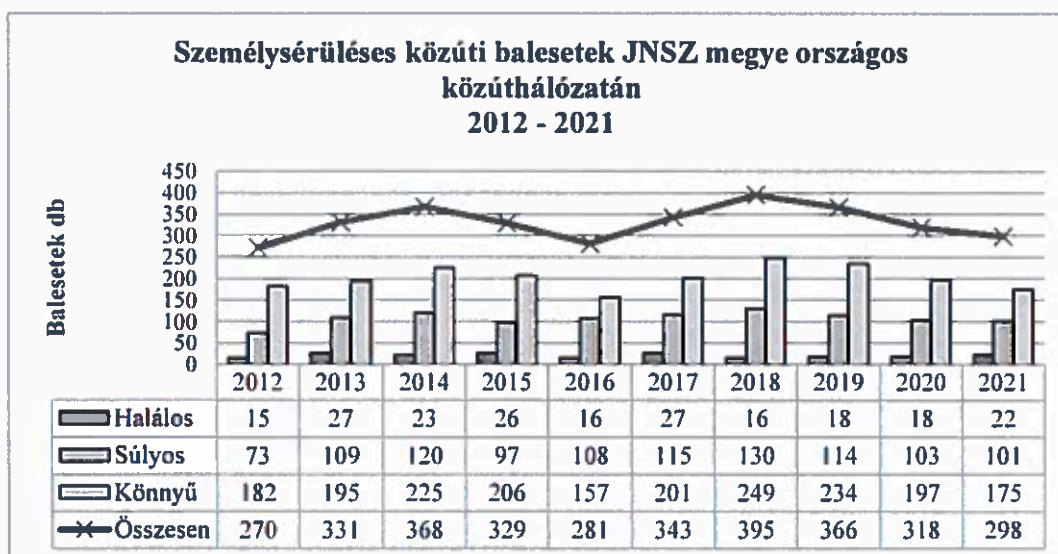
Annak ellenére, hogy 2010-es évek elejére több település (pl. Szolnok, Jászberény, Törökszentmiklós, Kisújszállás) mellett épült elkerülő útszakasz, egyes korábbi átkelési szakaszok forgalma - hálózati szerepüknek köszönhetően - a mai napig igen jelentős maradt (2. diagram).

2. diagram: Települések átkelési szakaszainak forgalma a megyében

4. A baleseti adatok elemzése

Az országos tendenciának megfelelően a megyei közúthálózaton bekövetkezett személysérüléses balesetek számában is csökkenés figyelhető meg. A 3. diagramon is jól látható, hogy a 2020. évi forgalomcsökkenés a balesetek számának csökkenésével járt. A tavalyi év az elmúlt évtizedek egyik legalacsonyabb baleseti értékeit produkálta. Összegezve megállapítható, hogy az összes balesetszám és a balesetek súlyossági mutatói is jelentősen javultak az elmúlt 10 évben.

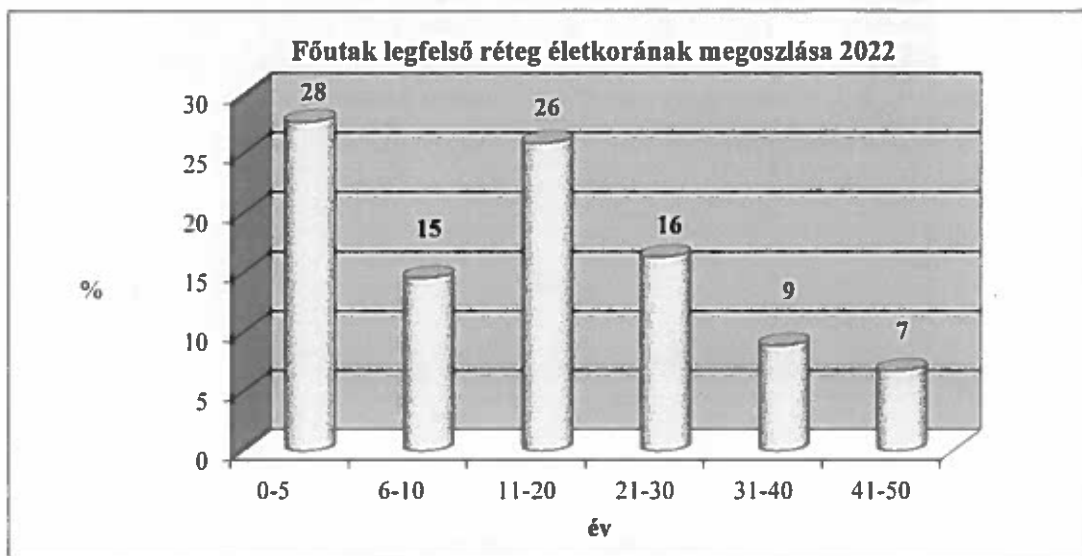
3. diagram: Jász-Nagykun-Szolnok megye országos közúthálózatán 2012 és 2021 között bekövetkezett személysérüléses balesetek számának alakulása

5. A burkolatok állapot jellemzői

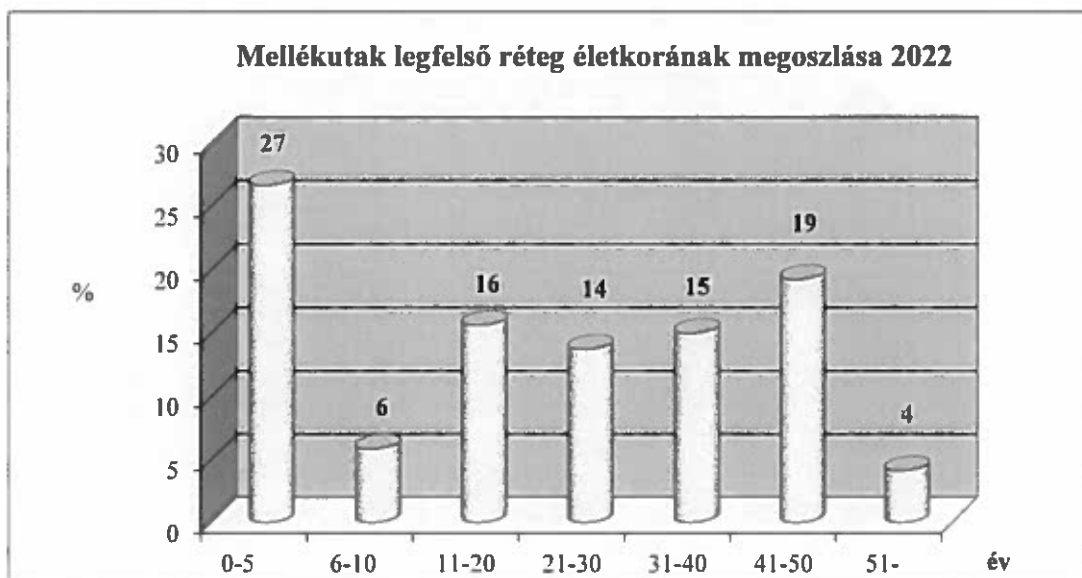
Magyarország közúthálózata - az aránytalan fejlesztési, fenntartási ráfordítások miatt - nem tudott lépést tartani az utóbbi évtizedek robbanásszerű motorizációs fejlődésével, illetve az emiatt megnövekedett forgalmi igényekkel. A teljes hálózat több mint 1/2-ének rossz, vagy nem megfelelő a teherbírása, valamint közel 50 %-án nem megfelelő a burkolatok felületi állapota.

5.1. A legfelső réteg életkor megoszlása

Sajnos nincs ez másképp a megye útjainak vonatkozásában sem. Az utak kopórétegének - burkolat legfelső rétege - átlagéletkora (főutak: 20 év; mellékutak: 26 év) az esetek többségében jelentősen meghaladja azok tervezett élettartamát. Ennek következtében a megyei úthálózat nagy részének sem a felületi állapota, sem a teherbírása nem megfelelő. Általánosan jellemző a fenti útszakaszokra, hogy hagyományos karbantartási módszerekkel (pl. kátyúzás) megfelelő módon már nem javíthatóak, a megfelelő útállapotok eléréséhez a teljes pályaszerkezet és az altalaj cseréjére lenne szükség. Az úthálózat legfelső réteg életkori megoszlását az 4., illetve az 5. diagram mutatja be.

4. diagram: Főutak legfelső réteg életkorának megoszlása

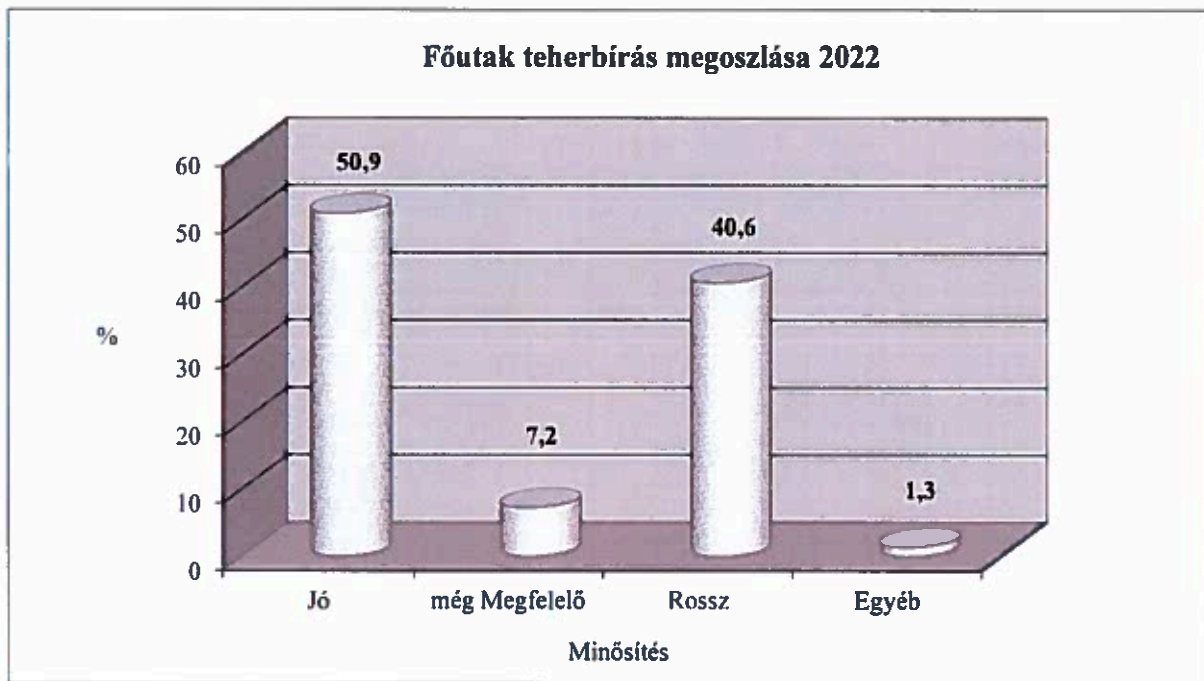

5. diagram: Mellékutak legfelső réteg életkorának megoszlása

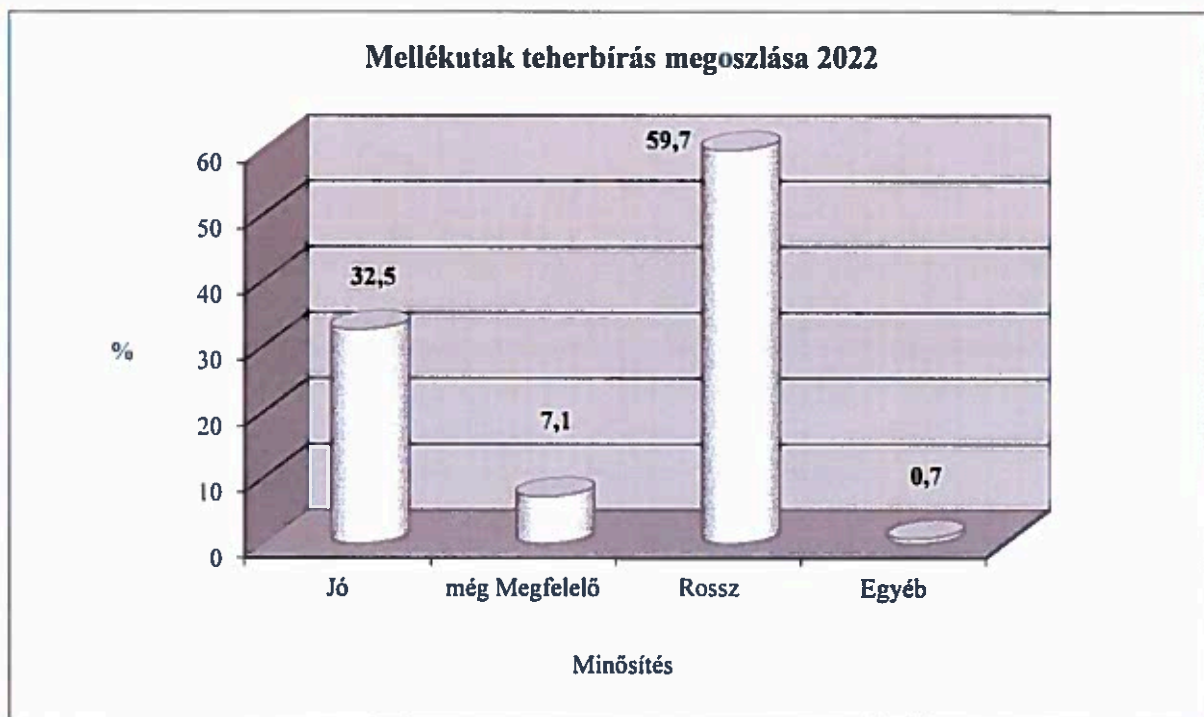
A legfrissebb állapotfelmérés (2022. évi) összehasonlító értékei alapján a megyei útállapotokban a korábbi évekhez képest az útfelújításoknak köszönhetően javulás tapasztalható. A különböző állapotjellemzőkre vonatkozó értékeket a következő diagramok mutatják be.

5.2. Teherbírás

A megyei úthálózatunk túlnyomó hányadán kedvezőtlenek az altalaj adottságok, ezáltal az útállapotok szempontjából leginkább meghatározó jellemző a teherbírési érték.

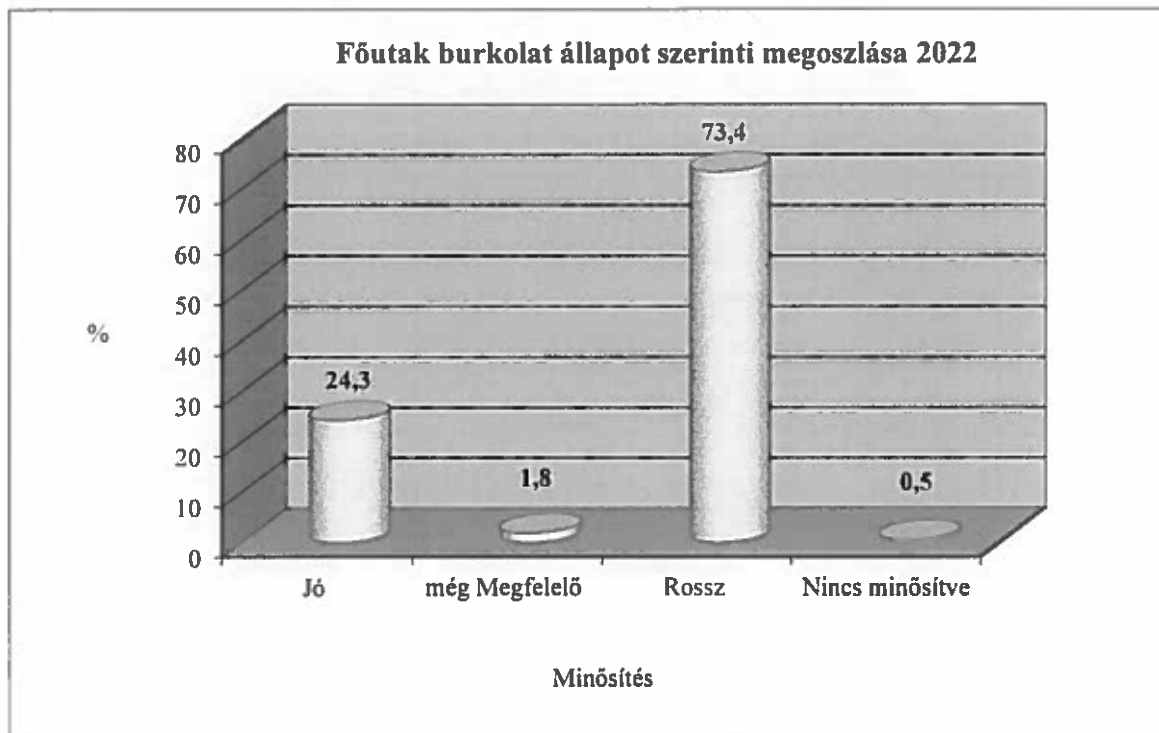
6. diagram: Főutak teherbírás megoszlása

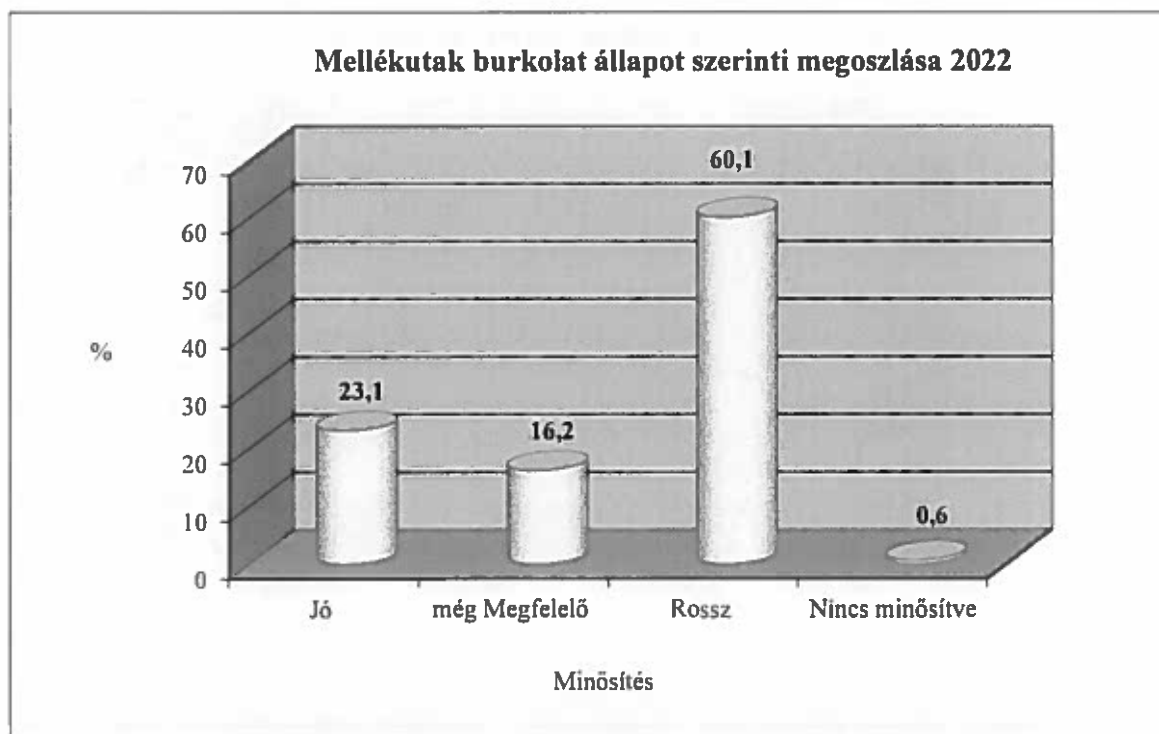
7. diagram: Mellékutak teherbírás megoszlása

5.3. A burkolat felületállapota

A járművezetők reakcióit - magatartását jelentősen befolyásolja a burkolat felületállapotának vizuális érzékelése.

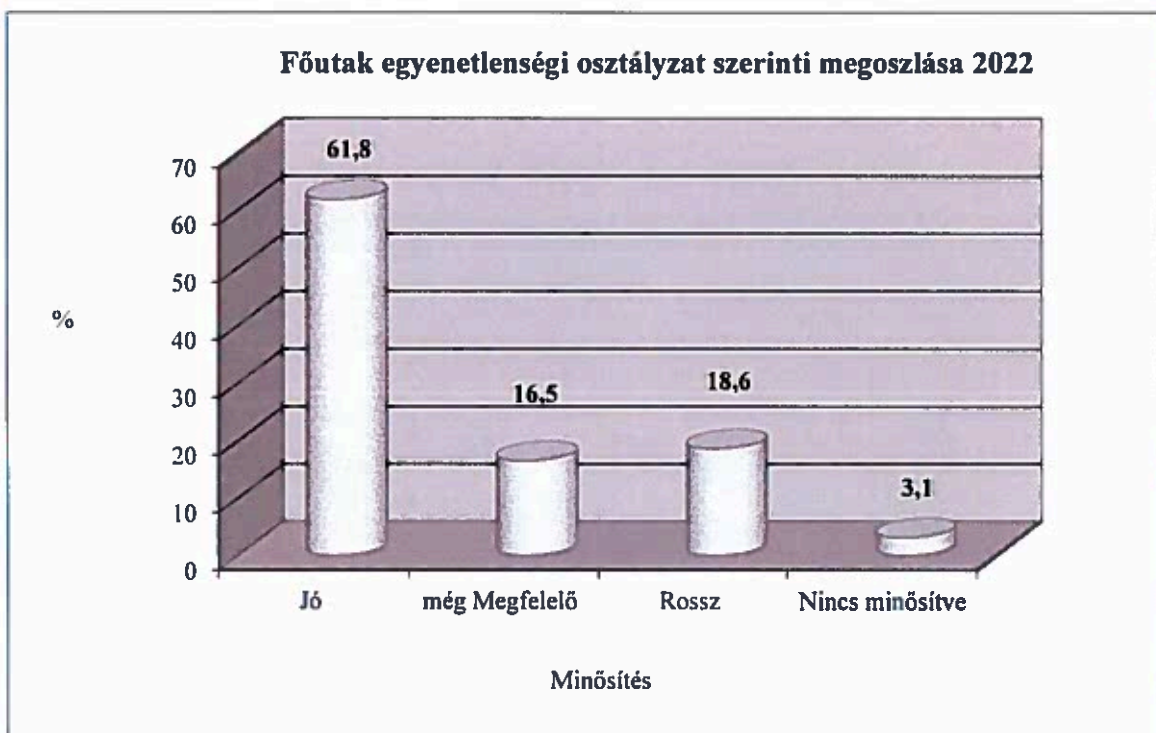
8. diagram: Főutak burkolat állapot megoszlása

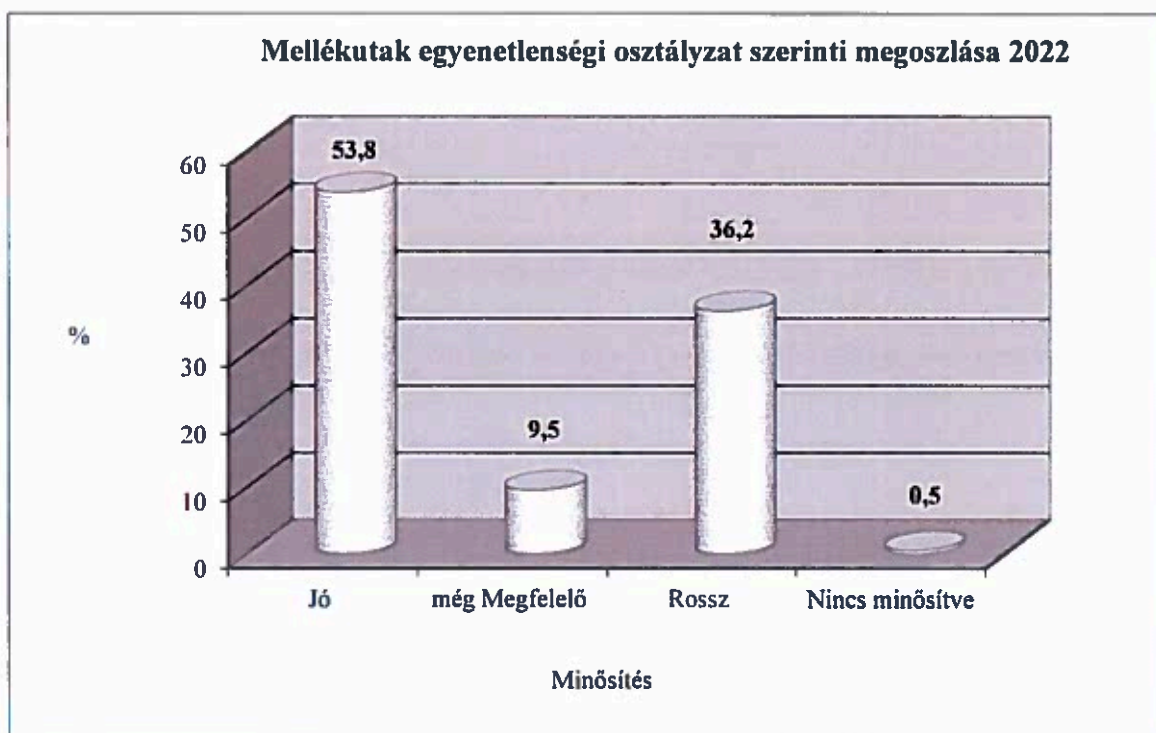
9. diagram: Mellékutak burkolat állapot megoszlása

5.4. Egyenetlenség

Az utazáskényelmet alapvetően meghatározó érték a hosszirányú egyenetlenség (hullámosság).

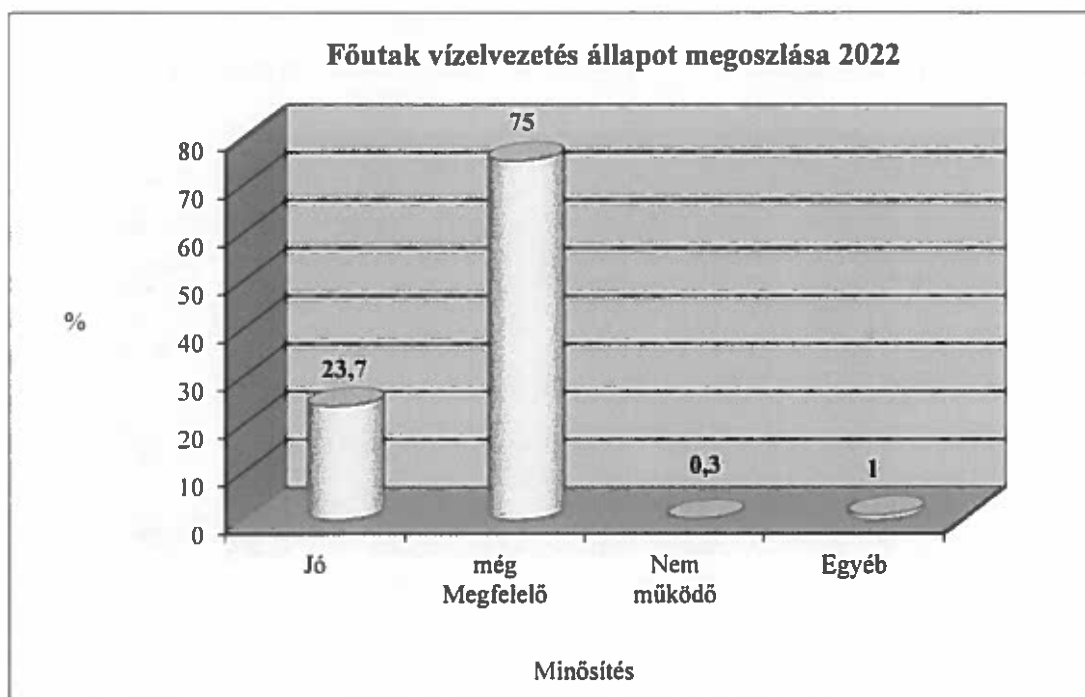
10. diagram: Főutak egyenetlenségi mutató megoszlása

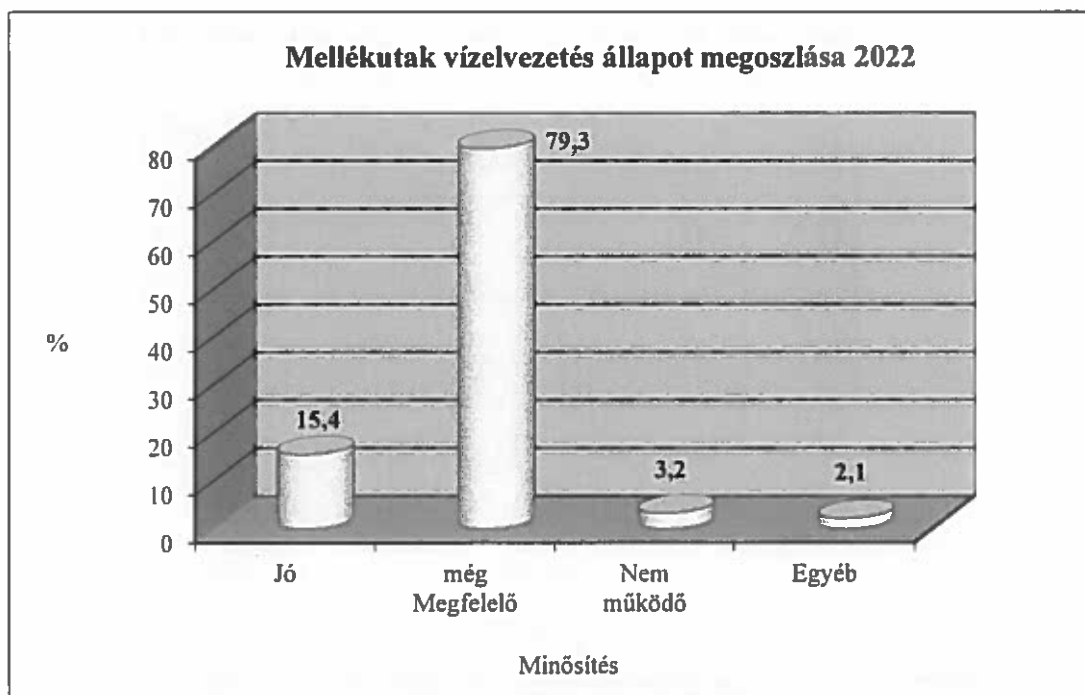
11. diagram: Mellékutak egyenetlenségi mutató megoszlása

5.5. A víztelenítés állapota

A csapadékvíz elvezetése, az út pályaszerkezetének víztelenítése meghatározó fontosságú a megfelelő teherbírás biztosítása érdekében. A síkvidéki jellegű terepviszonyok között fokozott figyelemmel kell ügyelni e minősítő paraméter megfelelőségére.

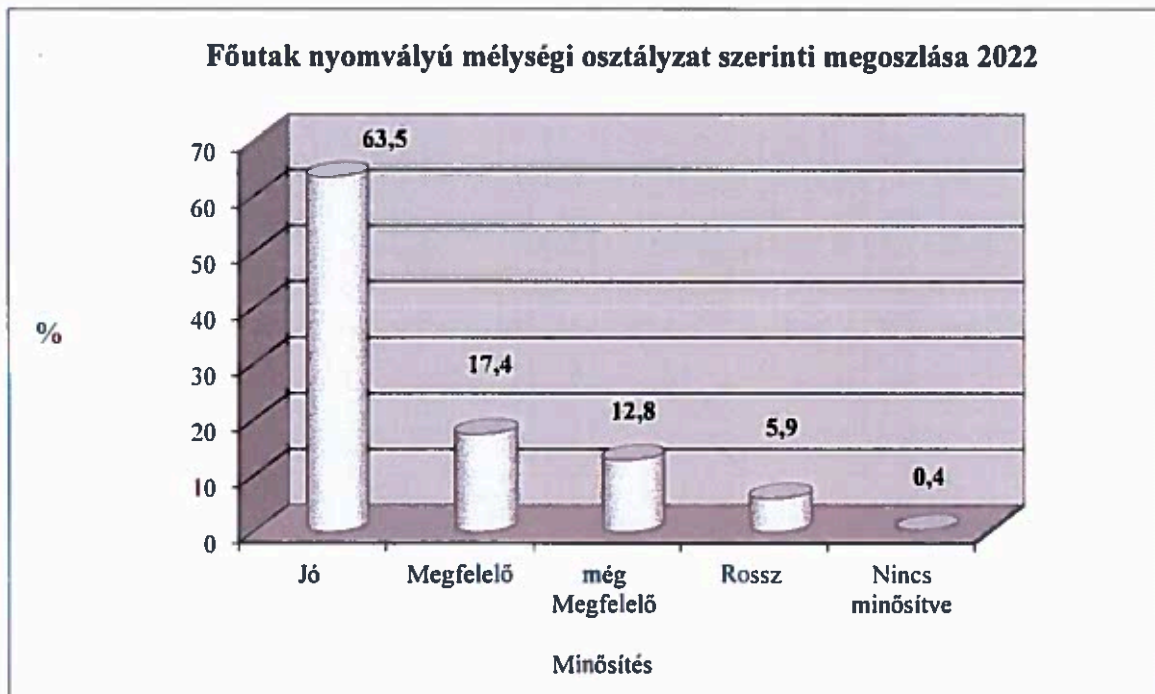
12. diagram: Főutak vízelvezetés állapot megoszlása

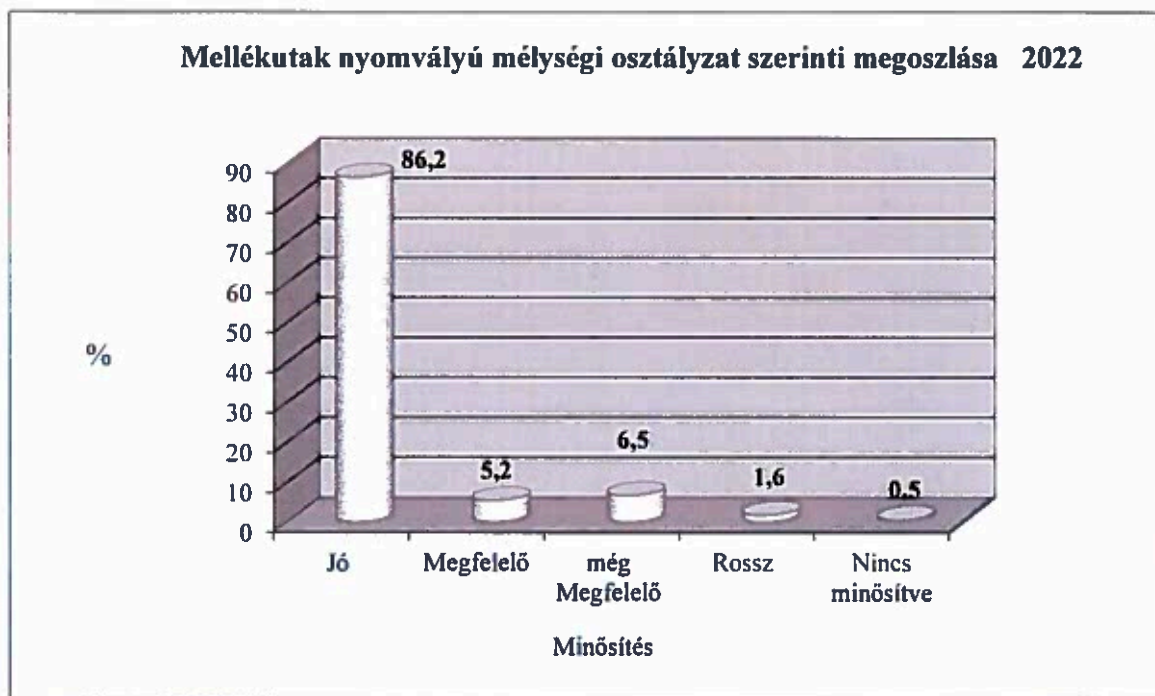
13. diagram: Mellékutak vízelvezetés állapot megoszlása

5.6. Keréknyomvályú

A tengelyterhelés növekedése, továbbá a forgalom-összetétel változása (nehéz tehergépjármű forgalom arányának növekedése) következtében fokozottan jelenik meg az ilyen típusú burkolathiba. Sávváltáskor, előzéskor balesetveszélyes helyzetet idézhet elő, különösen csapadékos időben.

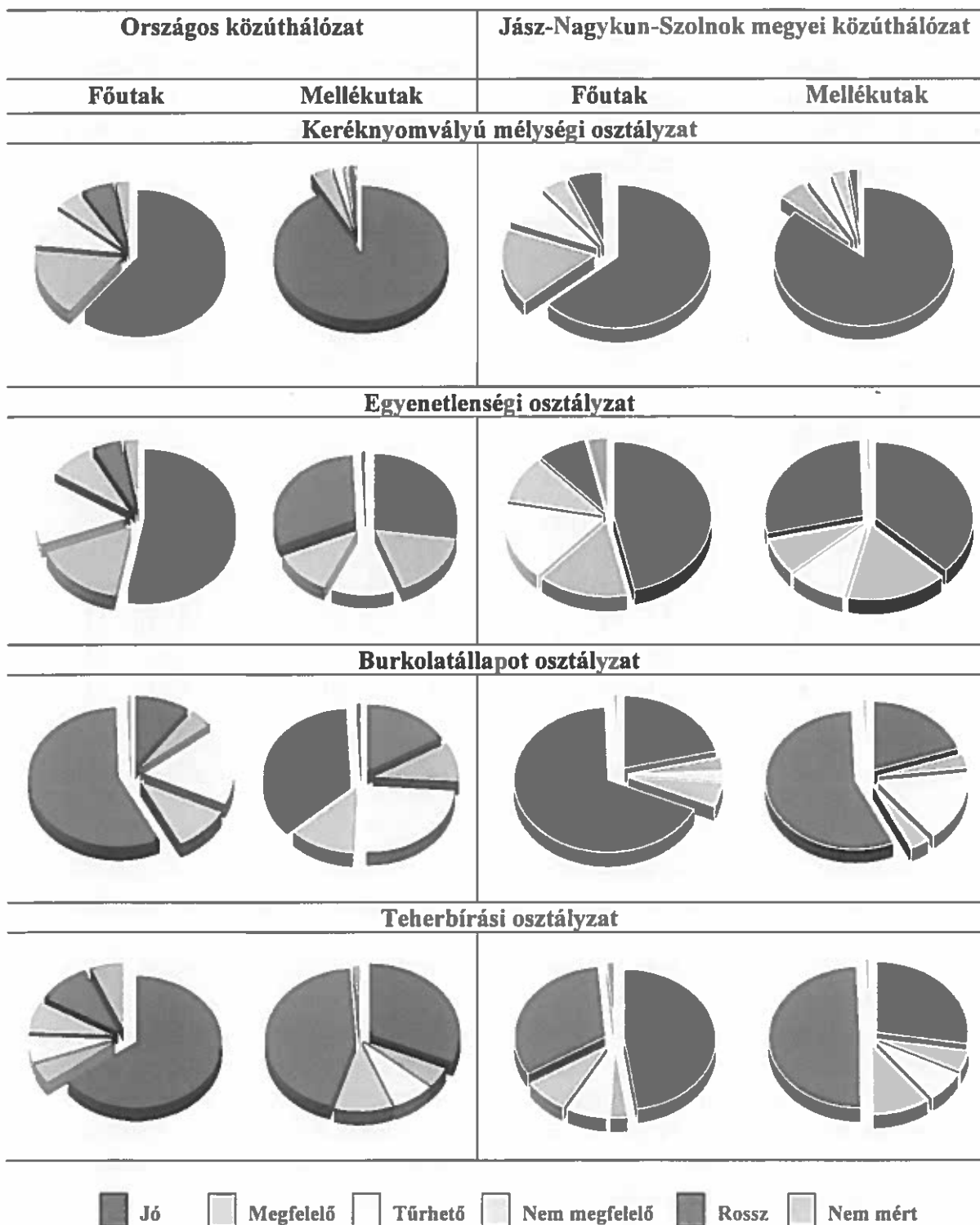
14. diagram: Főutak keresztirányú felületi egyenetlenség szerinti megoszlása

15. diagram: Mellékutak keresztirányú felületi egyenetlenség szerinti megoszlása

5.7. Országos közutak megfelelősége

Országos közutak megfelelősége (%)

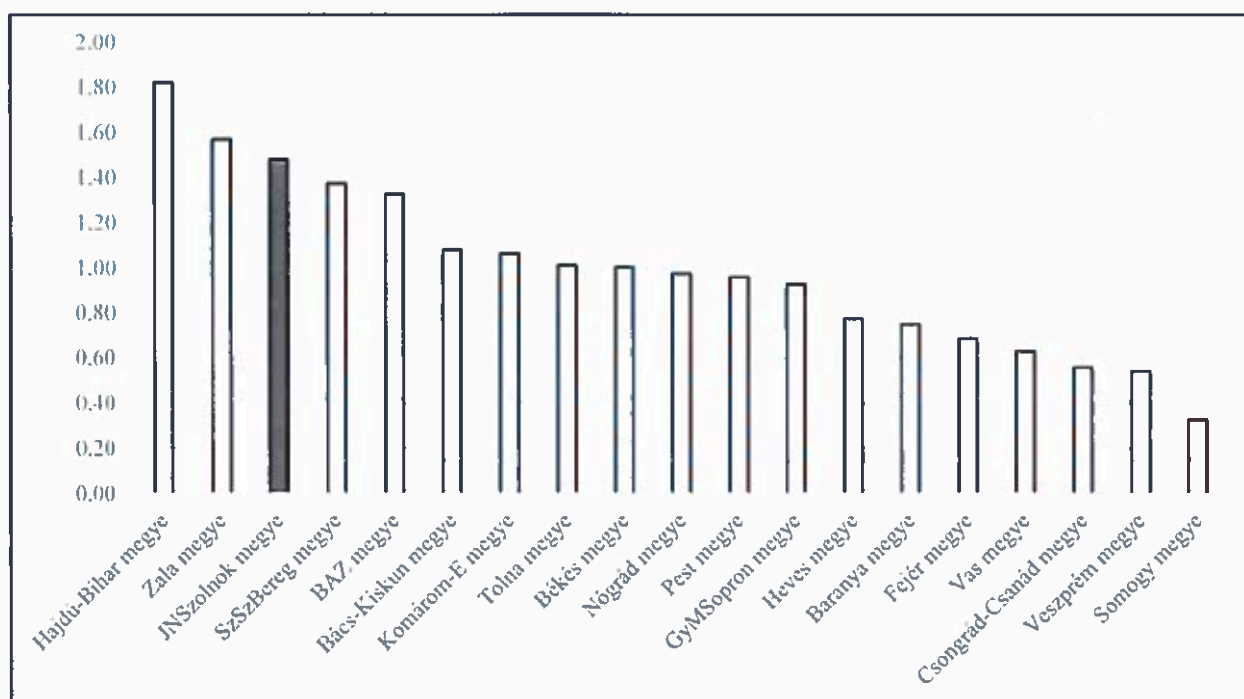
16. diagram: Országos közutak megfelelősége főút-mellékút bontásban

III. ÜZEMELTETÉSI - FENNTARTÁSI TEVÉKENYSÉGEK

1. Burkolat fenntartás

A burkolatállapot minősítésével szorosan összefügg a kátyúzási teljesítmény. Megyénkben az elmúlt évtizedekben a meglévő fő- és mellékút hálózaton szükséges burkolat-megerősítések, felújítások jóval alulmaradtak a műszakilag szükséges mértéktől. Az utak kopórétegének átlagéletkora - az elmúlt néhány évben történt nagyobb mértékű beavatkozás ellenére - az esetek többségében még mindig jelentősen meghaladja azok tervezett élettartamát.

Fentieket jól szemlélteti a következő, a megyei úthálózatokon idei évben kézi erővel végzett, hideg- és melegaszfalt bedolgozások (kátyúzások) fajlagos mennyiségeit bemutató diagram.

17. diagram: Fajlagosan bedolgozott aszfaltmennyiség országos összehasonlítása (tonna/km)

Az országos közúthálózaton a közhasznú üzemeltetési és karbantartási tevékenység, valamint az országos közúthálózathoz kapcsolódó utügyi műszaki-gazdasági szolgáltatások finanszírozásának biztosítására kötött támogatási szerződés keretein belül megyénk országos közúthálózatán 2022. január 1 - november 13. közötti időszakban melegaszfaltos és speciális hideg keverékkel történő kézi kátyúzással 1.975 tonna, míg finisheres nagyfelületű burkolatjavítás keretében összesen 2.657 tonna aszfalt bedolgozása történt meg. Fentiekén túl további 1.577 tonna aszfalt (meleg-, mart- és bontott aszfalt vegyesen) került bedolgozásra a megyei úthálózaton, egyéb technológiával. Mindösszesen a megyei úthálózatra 6.209 tonna anyag került beépítésre tárgyi időszakban.

A támogatási szerződés keretein belül eddig elvégzett nagyfelületű burkolatjavítások főbb adatait az alábbi táblázat tartalmazza.

út száma	út megnevezése	kezdő szelvény	vég szelvény	javítással érintett hossz (m)	beépítésre került anyag mennyisége (t)
4	Budapest - Debrecen - Záhony I. rendű főút	128+950	129+920	970	1 173
4	Budapest - Debrecen - Záhony I. rendű főút	165+960	171+300	1 634	419
3231	Pusztamonostor - Jászárokszállás összekötő út	16+123	16+462	339	258
32134	Jászdózsa bekötő út	4+272	4+774	502	807
		Összesen		3 445	2 657

3. táblázat: MK NZrt. saját kivitelezésben végzett nagyfelületű burkolatjavítások feladattervi keretből

2-3. kép: MK NZrt. saját kivitelezésben végzett nagyfelületű burkolatjavítások feladattervi keretből

Fentiekén túl, szintén a támogatási szerződés keretein belül, év végéig előreláthatóan további több mint 3.000 tonna melegaszfaltos nagyfelületű javítás elvégzésére kerülhet sor az alábbi táblázatban szereplő útszakaszokon.

út száma	út megnevezése	kezdő szelvény	vég szelvény	javítással érintett hossz (m)	beépítésre került anyag mennyisége (t)
32122	Tiszabő bekötő út	0+000	1+480	1 480	2 266
32127	Tiszapüspöki bekötő út	2+320	3+560	1 240	800
		Összesen		2 720	3 066

4. táblázat: MK NZrt. saját kivitelezésű, folyamatban lévő nagyfelületű burkolatjavítások feladattervi keretből

A Magyar Falu Program 2022. év keretein belül a Magyar Közút Nonprofit Zrt. saját kivitelezésében idén az alábbi útszakaszok burkolata újulhatott meg. A teljes bedolgozott melegaszfalt mennyiség megközelítette a 10 ezer tonnát.

út száma	út megnevezése	kezdő szelvény	vég szelvény	javítással érintett hossz (m)	beépítésre került anyag mennyisége (t)
3231	Pusztamonostor - Jászárokszállás összekötő út	1+550	16+123	6 789	5 227
32127	Tiszapüspöki bekötő út	3+560	4+498	938	1 087
3217	Kunhegyes - Tiszaszőlős összekötő út	14+095	15+175	1 080	1 649
3216	Fegyvernek - Tiszafüred összekötő út	43+420	44+375	955	1 454
		Összesen		9 762	9 417

5. táblázat: MFP 2022 - MK NZrt. saját kivitelezésben végzett nagyfelületű burkolatjavítások

4-7. kép: MFP 2022 - MK NZrt. saját kivitelezésben végzett nagyfelületű burkolatjavítások

2. Földművek fenntartása

Az üzemeltetési-fenntartási tevékenység másik fontos feladatköre a burkolatról történő vízelvezetés érdekében az útpadkák és az útárok karbantartása.

Ennek érdekében 2022. évben az alábbi munkálatok kerültek elvégzésre:

- földpadkák fenntartása: 84.304 m²
- nemesített padkák fenntartása: 4.534 m²

3. Növényzetgondozás

Az üzemeltetés-fenntartási tevékenység harmadik nagy területe a növényzetgondozás. 2022. november 13-ig megyei szinten mintegy 21.559 m² területet kaszált le a négy mérnökségünk kézi és gépi erővel együttesen.

Külön megemlítenénk a parlagfű-mentesítés érdekében történt beavatkozásokat, melynek során - közfoglalkoztatottak bevonásával - összességében 774 munkaóra ráfordítással 82 ezer m² nagyságú fertőzött területen történt kézi kaszálás.

Parlagfű-mentesítés előtti állapot

Beavatkozás utáni állapot

8-9. kép: Parlagfű-mentesítés eredménye

Fentiekén túl a forgalombiztonságot zavaró növényzet eltávolítására, kézi és gépi erővel történő cserjeirtásra 15.588 munkaórát fordítottunk.

4. Hulladékgyűjtés

Ebben az évben is kiemelt figyelmet és szerepet kapott Társaságunk életében az útterületek takarítása, a szemétszedés.

Üzemeltetés-fenntartási alapfeladataink közé tartozik az út menti területek tisztántartása, a kialakított parkoló- és pihenőhelyeken keletkezett hulladék gyűjtése és elszállítása, az útesztétika javítása.

A 2020. évtől az Innovációs és Technológiai Minisztérium koordinálásával megvalósult a „*Tisztítsuk meg az országot*” (TMOP) projekt, melynek keretében Társaságunk plusz feladatként kapta a közúthálózat mentén fellelhető illegális hulladéklerakó helyek beazonosítását majd felszámolását. A program keretein belül kamerák és figyelemezhető tájékoztató táblák kerültek kihelyezésre azokra a helyekre, ahol a legtöbb illegális hulladék kerül elhelyezésre.

A 2020 júliusától működő mobiltelefonos alkalmazáson, a HulladékRadaron keresztül továbbra is érkeznek az illegális hulladék-lerakatokat jelölő bejelentések. A beérkezett bejelentések alapján 2022. november 13-ig országosan 1.189, ebből megyei szinten 52 helyszínen kellett beavatkoznia Társaságunknak.

Fentiekén túl ez évben két országosan szervezett programhoz is csatlakoztunk:

- április 22.: szemétszedés a Föld Napja alkalmából
- május 4.: TeSzedd! akció

2022. november 13-ig a megyénkben összegyűjtött szemét mennyisége és megoszlása az alábbiak szerint alakult:

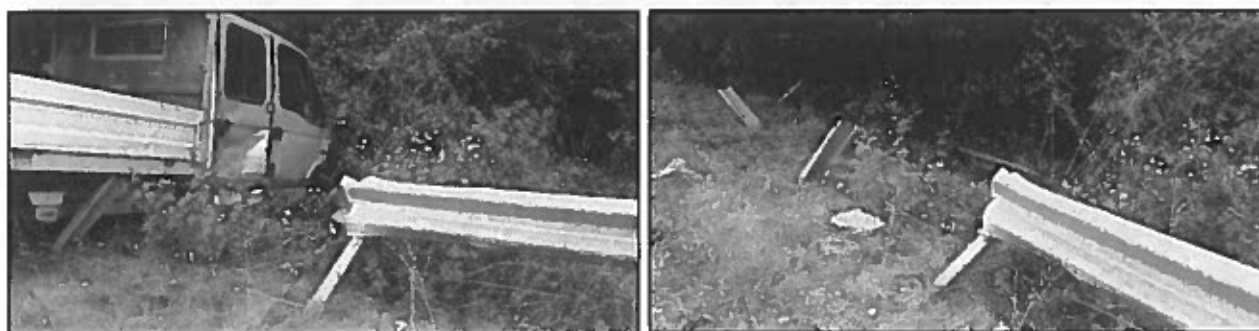
Hulladékgyűjtés	kg	%
Alaptevékenység során	549 422	95,2
HulladékRadar bejelentés alapján	4 650	0,8
Föld Napja	17 670	3,1
TeSzedd!	5 230	0,9
Összesen	576 972	100,0

6. táblázat: Az országos közutak területén összegyűjtött hulladékmennyiség 2022. január - november

5. Közúti károk helyreállítása

Az elmúlt évhez képest csökkent az úttartozékok eltulajdonításának a száma. A 2022. január 1. és november 13. közötti időszakban összesen 21 db KRESZ táblát tulajdonítottak el, mintegy 219.000.- Ft értékben.

A közúti balesetek során bekövetkező „vétlen” rongálásokból eredő kár kis mértékben növekedett a tavalyihoz képest. Idén eddig ezekből az eseményekből 4.547.500.-Ft kárunk keletkezett.

10-11. kép: Közúti károkozás

6. Közfoglalkoztatási program

Az elmúlt évhez képest tovább csökkent a munkára jelentkező, és a munkára alkalmas közfoglalkoztatottak száma, ebből kifolyólag kevesebb feladatot tudtunk velük elvégeztetni. Ez évben megyei szinten 7 fő közmunkás dolgozót foglalkoztatunk. A legfőbb feladatok között a burkolatok, illetve a burkolaton kívüli területek tisztítása, kézi kaszálás, valamint a forgalom biztonságát zavaró növényzet eltávolítása szerepelt összesen 6.003 munkaóra ráfordítással. Munkájukkal jelentős mértékben hozzájárulnak az útkörnyezet esztétikusabb, kulturáltabb megjelenéséhez.

IV. FEJLESZTÉSI - FELÚJÍTÁSI LEHETŐSÉGEK

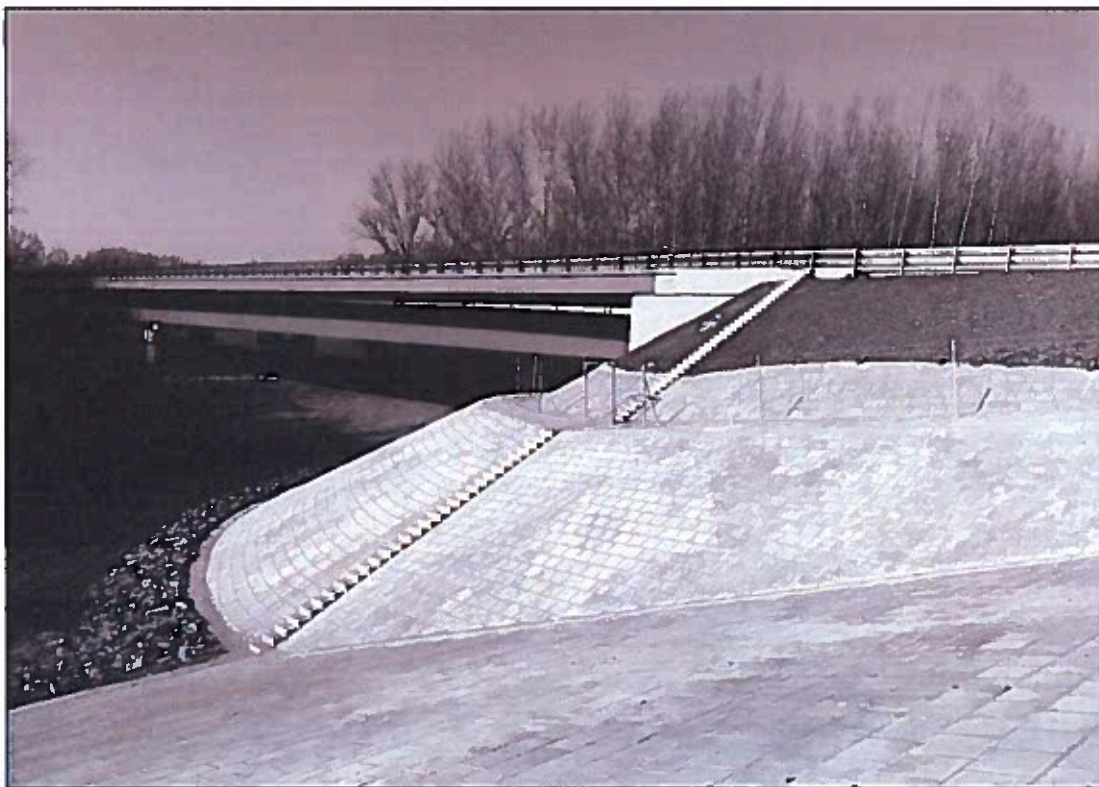
1. Közúthálózat fejlesztések megyénkben

Az állami tulajdonban lévő közúthálózat fejlesztési lehetőségeinek fő irányát a Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia (NKS) és az annak elfogadásáról, illetve az azzal kapcsolatos további feladatokról szóló 1486/2014. (VIII. 28.) számú Kormányhatározat, míg a rövid-és középtávú közúti infrastruktúra fejlesztések (Útprogram) finanszírozási hátterét a 1181/2019. (IV. 4.) számú, Magyarország rövid-és középtávú közúti infrastruktúra fejlesztéseinek végrehajtásához szükséges államháztartási intézkedésekről szóló Kormányhatározat rögzíti.

A rendelkezésünkre álló információink alapján az Útprogram Jász-Nagykun-Szolnok megyét érintő jelenlegi projektjei az alábbiak:

Az idei évben a NIF Zrt. beruházásában megvalósult projektek:

- M4 gyorsforgalmi út Abony (Kelet) - Törökszentmiklós (Nyugat) közötti szakasz (Szolnok északi elkerülő) megvalósítása új Tisza-híd megépítésével megnevezésű projekt kivitelezési munkái,
- 31-32. sz. főút Jászberény elkerülő szakasz (III. ütem) kivitelezési munkái,
- Szolnok, kanyarodó sávcsomópont kiépítése és jelzőlámpás forgalomirányítás bevezetése a Hetényi Géza Megyei Kórház-Rendelőintézet országos közúti kapcsolatának javítása érdekében megnevezésű projekt kivitelezési munkálatai.

12-13. kép: Az M4 Szolnok északi elkerülő szakaszának elkészült létesítményei

14-15. kép: Jászberény elkerülő III. ütem építése

16-17. kép: Szolnok, Megyei Kórház jelzőlámpás csomópont építése

A NIF Zrt. előkészítése alatt lévő projektek:

- M4 gyorsforgalmi út Törökszentmiklós (Nyugat) - Kisújszállás (Kelet) közötti szakaszának előkészítése,
- Szolnoki új tehermentesítő út létesítésének előkészítése Szandaszőlős elkerülővel,
- 32. számú főút Jászberény - Szolnok (31. sz. főút – Szolnok, Széchenyi úti körforgalmú csomópont között) 115 kN tengelyterhelésre történő burkolat-megerősítése, települést elkerülő útszakasz és kerékpárút tervezése,
- 32. számú főút négy nyomúsítása az M3 autópálya és Jászberény közötti szakaszán, valamint kerékpárút tervezése (tanulmányterv készítése),
- 34. számú főút Tiszafüred - Fegyvernek (4. sz. főút és a 33. sz. főút között) 115 kN tengelyterhelésre történő burkolat-megerősítése, települést elkerülő útszakasz és kerékpárút tervezése,
- 45. számú Kunszentmárton - Szentes - Hódmezővásárhely másodrendű főút 115 kN tengelyterhelésre történő burkolat-megerősítése, települést elkerülő útszakasz és kerékpárút tervezése,
- Új körforgalmú csomópont tervezése Jászládány település belterületén, a 3226. és a 3227. jelű összekötő utak csomópontjában.

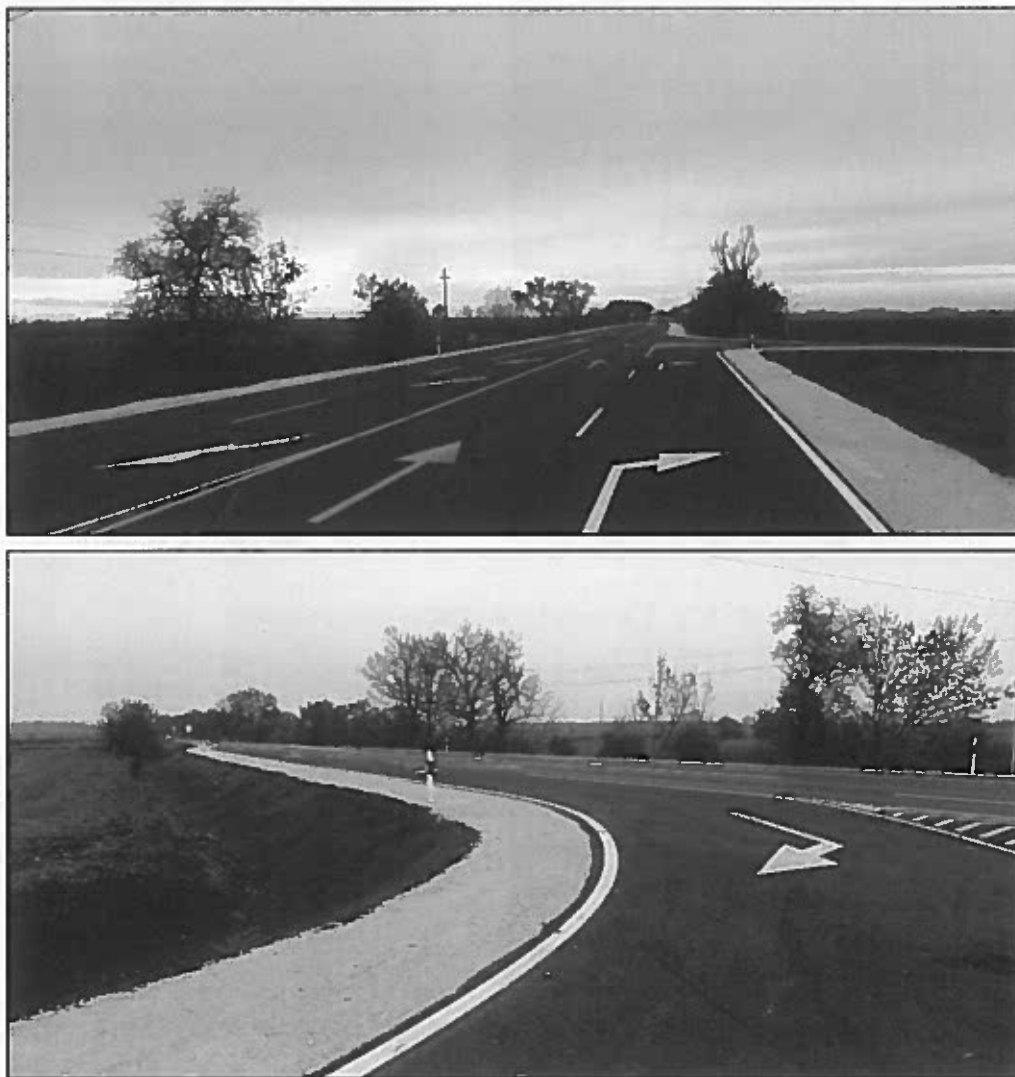
A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény alapján (a koncessziós szerződés keretében megvalósuló utak kivételével) az országos közutak építtetője a NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt., míg Társaságunk általában a fejlesztési munkák előkészítésében és megvalósításában, mint leendő kezelő szervezet vesz részt.

A Kiemelt Társadalmi Útfelújítási Igények program keretén belül az idei évben lehetőségünk nyílt építtetői feladatokat is ellátni egy a megyénket érintő, úthálózati szempontból kiemelt jelentőségű csomópont-fejlesztési projektben. A Fegyvernek település belterületén megvalósult körforgalom építés a 4. számú főút egyik legbalesetveszélyesebb csomópontjának biztonságosabbá tételét jelentette mind az áthaladó forgalom, mind a település lakossága számára. A kiviteli tervek elkészítése a NIF Zrt. megbízásában történt, majd a tervek átruházását követően a kivitelezéshez szükséges forrást már Társaságunk nyerte el. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás sikeres lezárása után, 2021. december 20-án került sor a munkaterület átadására a nyertes árajánlatot tevő Strabag Általános Építő Kft. részére. A projekt átfutási ideje 180 naptári nap volt, a műszaki átadás-átvételi eljárás 2022. november 16-án zárult le.

18-19. kép: Fegyverneken, a 4. sz. főúton megépült körforgalmú csomópont (előtte és utána állapot)

Emellett ebben az évben is előfordult olyan projekt, ahol a Magyar Közút, mint az országos közút kezelője konzorciumi együttműködési megállapodás megkötésével, külső féllel közös építettként vett részt egy beruházásban. Konzorciumi együttműködési megállapodás jött létre Szolnok lakott területén kívül, a 32. számú főúton 78+008 km szelvényében létesült járműosztályozós csomópont kivitelezése esetében, ahol a Nemzeti Ipari Park Üzemeltető és Fejlesztő Zrt. mint Konzorciumvezető, 100%-ban saját forrásból valósította meg a projektet.

20-21. kép: 32. sz. főúton, Szolnok és Abony között járműosztályozós csomópont kialakítása

2. Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

Az elmúlt években sikeresen működő, az Európai Unió által támogatott Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) az idei évben is folytatódhatott tovább megyénkben mind az önkormányzati lebonyolítású, mind a Társaságunk által lebonyolított projektek területén.

Az önkormányzati projekteket áttekintve, a TOP-3.1.1-15 pályázat keretein belül, Társaságunk konzorciumi tagként történő közreműködésével, Karcag és Mezőtúr város kerékpárút hálózatának fejlesztése zajlott, melyek keretében új kerékpárút szakaszok építése, valamint már meglévő kerékpárút szakaszok felújítása valósulhatott meg.

22-23. kép: A karcagi kerékpárút hálózat fejlesztés

24-25. kép: A mezőtúri kerékpárút hálózat fejlesztés

Társaságunk projektjeit áttekintve, a TOP-1.3.1-15 kódszámú „Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés” című pályázat keretein belül, 2021. évben előkészített úgynevezett TOP maradvány forrás terhére, megyénket érintően 4 útszakasz felújítása nyert el támogatást, összesen 6,68 km hosszon, mintegy 1.542.907.738 Ft értékben.

A projektek esetében 2022. július hónapban megtörténtek a munkaterület átadások, majd a sikeres kivitelezési munkák után 2022. november hónapban be is fejeződtek a műszaki átadás-átvételi eljárások.

OEVK	út száma	út megnevezése	kezdő szelvény	vég szelvény	terv szerinti beavatkozási hossz
01.	3224	Szolnok - Tisasüly összekötő út	7+560	8+800	1,240 km
02.	3226	Jászsós-szentgyörgy - Tisasüly összekötő út	12+850	14+761	1,916 km
03.	3219	Tisaszentimre - Kunmadaras összekötő út	4+903	6+672	1,772 km
04.	4631	Mezőtúr - Szarvas összekötő út	5+550	7+304	1,752 km

7. táblázat: TOP_PLUSZ OEVK projekt elemei

26-27. képek: 3224. j. ök. út 7+560 - 8+800 km szelvények közötti szakaszának felújítása (előtte - utána)

28-29. képek: 3226. j. ök. út 12+850 - 14+761 km szelvények közötti szakaszának felújítása (előtte - utána)

30-31. képek: 3219. j. ök. út 4+903 - 6+672 km szelvények közötti szakaszának felújítása (előtte - utána)

32-33. képek: 4631. j. ök. út 5+550 - 7+304 km szelvények közötti szakaszának felújítása (előtte - utána)

2021 decemberében újabb pályázati lehetőség nyílt meg a Magyar Közút Nonprofit Zrt. számára a 4 és 5 számjegyű mellékút hálózatát fejlesztésére a TOP Plusz-1.1.2-21. kódszámú felhívás keretein belül. Jász-Nagykun-Szolnok megye mintegy 13,6 milliárd Ft összegű beruházás létesítményjegyzékét állíthatta össze. Az önkormányzatokkal történt szoros együttműködés és egyeztetések végeredményeként a jövőben mintegy 34,12 km hosszon újulhat meg megyénk úthálózata.

OEVK	út száma	út megnevezése	érintett vagy közeli település neve	K/B	felújítandó útszakasz		
					kezdő szelvény	vég szelvény	javítandó hossz
02.	3227	Újszász - Jászapáti összekötő út	Jászapáti	B	27+260	28+779	1,517 km
02.	3228	Jászapáti - Jászszentandrás összekötő út	Jászapáti	B	0+014	1+271	1,234 km
02.	3226	Jászsós-szentgyörgy - Tiszasüly összekötő út	Jászsós-szentgyörgy	B/K	0+003	2+255	2,252 km
02.	3125	Jászberény - Jászboldogháza összekötő út	-	K	6+700	12+258	5,495 km
02.	3227	Újszász - Jászapáti összekötő út	-	K	4+482	5+700	1,277 km
					Összesen		11,775 km

8. táblázat: TOP_PLUSZ 02. OEVK projekt elemei

OEVK	út száma	út megnevezése	érintett vagy közeli település neve	K/B	felújítandó útszakasz		
					kezdő szelvény	vég szelvény	javítandó hossz
03.	34101	Tilalmas bekötő út	Karcag	B	0+036	1+740	1,702 km
03.	3216	Fegyvernek - Tiszafüred összekötő út	Tiszafüred	B	62+753	63+614	0,859 km
03.	4201	Kenderes - Kisújszállás összekötő út	Kisújszállás	B/K	3+969	5+258	1,161 km
03.	3315	Tiszafüred - Polgár összekötő út	-	K	0+003	0+528	0,525 km
03.	3217	Kunhegyes - Tiszaszőlős összekötő út	Kunhegyes	B/K	0+003	3+000	2,972 km
03.	3218	Tiszaderzs - Tiszaszentimre összekötő út	Tiszaderzs	B	0+003	1+330	1,287 km
03.	3218	Tiszaderzs - Tiszaszentimre összekötő út	-	K	5+510	7+627	2,117 km
					Összesen		10,623 km

9. táblázat: TOP_PLUSZ 03. OEVK projekt elemei

OEVK	út száma	út megnevezése	érintett vagy közeli település neve	K/B	felújítandó útszakasz		
					kezdő szelvény	vég szelvény	javítandó hossz
04.	4202	Kisújszállás - Mezőtúr összekötő út	Mezőtúr	B	27+045	28+852	1,752 km
04.	4633	Martfű - Cserkeszőlő összekötő út	Tiszaöldvár	B	5+240	6+919	1,673 km
04.	4514	Tizsakürt - Csépa összekötő út	Tizsakürt	B/K	0+003	1+280	1,332 km
04.	4633	Martfű - Cserkeszőlő összekötő út	Tiszaöldvár	B	7+141	10+062	2,953 km
04.	4629	Törökszentmiklós - Martfű összekötő út	-	K	1+979	4+777	2,780 km
04.	4629	Törökszentmiklós - Martfű összekötő út	-	K	5+833	7+074	1,233 km
					Összesen		11,723 km

10. táblázat: TOP_PLUSZ 04. OEVK projekt elemei

3. HAZAI finanszírozású program

Magyar Falu Útfelújítási Program

A Magyar Falu Útfelújítási Program már 2019. év óta biztosít támogatást Társaságunk számára az alsóbbrendű, sokszor igen rossz burkolatállapotú mellékút hálózat fejlesztéséhez. A 2019-2022. évek közötti időszakot átölelően kivitelezett felújítások teljes egészében hazai finanszírozásból valósulhattak meg.

A program keretein belül az alábbi években és hosszokon javulhatott a települések megközelíthetősége és a közúti közlekedés színvonala:

- 2019. évben 8 szakaszon összesen 16,03 km hosszon,
- 2020. évben 7 szakaszon összesen 14,32 km hosszon,
- 2021. évben további 13 szakaszon összesen 28,475 km hosszon

A 2022. évben Magyar Falu Útfelújítási Program keretében még további 7 helyszínen kerülhetett sor a burkolat felújításának kivitelezésére.

út száma	út megnevezése	érintett vagy közeli település neve	felújított útszakasz		
			kezdő szelvény	vég szelvény	javítandó hossz
3219	Tiszaszentimre - Kunmadaras összekötő út	Tiszaszentimre, Kunmadaras	0+759	4+028	3,269 km
32133	Jászszeptandrás bekötő út	Jászszeptandrás	0+000	3+418	3,418 km
3224	Szolnok - Tiszasüly összekötő út	Besenyszög, Szórópuszta, Dobapuszta	11+000	13+300	2,300 km
3224	Szolnok - Tiszasüly összekötő út	Nagykörű	17+250	19+550	2,300 km
3225	Szolnok - Jászkisér összekötő út	Szolnok	2+268	4+134	1,866 km
3227	Újszász - Jászapáti összekötő út	Jászládány	5+700	8+058	2,358 km
4513	Csépa - Csongrád összekötő út	Csépa	0+780	1+655	0,875 km
			Összesen		16,386 km

11. táblázat: Magyar Falu Útfelújítási Program 2022. évben megvalósult burkolat felújításai

OEVK	út száma	út megnevezése	érintett vagy közeli település neve	K/B	felújítandó útszakasz		
					kezdő szelvény	vég szelvény	javítandó hossz
01.	3224	Szolnok - Tiszasüly összekötő út	Szolnok Szórópuszta	K	5+460	7+560	2,074 km
02.	3226	Jászsószeptgyörgy - Tiszasüly összekötő út	Jászsószeptgyörgy Jászládány	K	2+255	4+937	2,679 km
02	3226	Jászsószeptgyörgy - Tiszasüly összekötő út	Jászládány	B	6+197	7+642	1,438 km
03	3217	Kunhegyes - Tiszaszölös összekötő út	Kunhegyes Tomajmonostora	K	3+000	7+170	4,169 km
04	4629	Törökszeptmiklós - Martfü összekötő út	Kengyel, Tiszeptenyő	K/B	7+074	9+400	2,320 km
04	4633	Martfü - Cserkeszölös összekötő út	Cibakháza, Nagyrév	K	13+937	14+937	1,008 km
04.	4513	Csépa - Csongrád összekötő út	Csépa	K	1+655	2+655	1,004 km
					Összesen		14,692 km

12. táblázat: Magyar Falu Program következő időszakára előirányzott létesítményjegyzéke

Társaságuk szakmai szempontok alapján, előzetes egyeztetések eredményeképpen, 2021. évben összeállította a Magyar Falu Program következő időszakára előirányzott burkolat felújítási munkák létesítményjegyzékét (12. táblázat). A létesítményjegyzékben szereplő szakaszok vonatkozásában 2022. november 11-ig elkészültek a kiviteli tervek. A megvalósításhoz szükséges forrás rendelkezésre állása esetében, és a kivitelező kiválasztására lefolytatott közbeszerzési eljárást követően, aláírásra kerülhetnek az Egyedi Vállalkozási Szerződések, és megkezdődhetnek a várt munkálatok.

4. Kiemelt Társadalmi Útfelújítási Igények

A tavalyi évben Társaságunknak már lehetősége nyílt a Kiemelt Társadalmi Útfelújítási Igények program keretein belül a 32132. jelű Jászivány bekötő út 0+000 - 5+822 km szelvények közötti szakaszának felújítására, azonban ezen program támogatásából az idei évben az úthálózat még további szakaszain hajthattunk végre igen jelentős felújításokat.

A 46. számú Törökszentmiklós - Gyomaendrőd - Mezőberény másodrendű főút esetében több szakaszra bontva valósulhatott meg a burkolat- és annak közvetlen környezetének felújítása:

- „A” szakasz: Törökszentmiklós kül- és belterülete a 0+000 - 0+2450, 0+4216 - 0+5423 és 0+5683 - 2+645 km szelvények közötti szakaszon összesen 5.847 m hosszon,
- „B” szakasz: Törökszentmiklós és Mezőtúr közötti külterületi útszakasz a 2+645 - 12+508 km szelvények között összesen 9.700 m hosszon (a Szent Tamási Nagykunsági Főcsatorna híd felújításával),
- „C” szakasz: Mezőtúr belterülete a 23+772 - 25+000 és 26+880 - 27+997 km szelvények között összesen 2.711 m hosszon (a mezőtúri Hortobágy-Berettyó híd felújításával).

34-35. képek: 46. számú főút burkolat-felújítással érintett szakaszai Törökszentmiklós közigazgatási területén

36-37. képek: 46. számú főút burkolat-felújítással érintett szakaszai Törökszentmiklós és Kétpó között

38-39. képek: 46. számú főút burkolat-felújítással érintett szakaszai Mezőtúr lakott területén

Végezetül a Kiemelt Társadalmi Útfelújítási Igények program keretein belül az idei évben Társaságunk elkészítette a 3224. jelű Szolnok - Tiszasüly összekötő út 8+800 - 11+000 km szelvények közötti szakaszára vonatkozó burkolat felújítási terveket, azonban a kivitelezésre, a szükséges források hiánya miatt, már nem kerülhetett sor.

5. Kerékpárút tervezés

A Magyar Közlönyben 2020. október 30-án megjelent a kerékpárutak előkészítéséről szóló Kormányhatározat, melyben országosan összesen 4 milliárd forintot fordít az állam kerékpárút tervezési feladatokra. Ezen támogatási forrás keretében Igazgatóságunknak egy tervezési feladat lebonyolítására volt lehetősége a Berekfürdő és Kunmadaras településeket összekötő, mintegy 7 km hosszú kerékpárút engedélyezési és kiviteli terveinek vonatkozásában. A tervek elkészítését a Roden Mérnöki Iroda Kft. - Bokút-Terv Mérnöki és Vállalkozó Kft. nyerte el közbeszerzési eljárás útján.

Az engedélyezési tervek JN/52/012305-35/2022. számon építési engedélyt kaptak az illetékes hatóságtól, a kiviteli tervek elkészítése jelenleg folyamatban van, várhatóan még az idei évben elkészülnek.

40. kép: A tervezett kerékpárút átnézeti rajza

6. Összesítés

A felsorolt burkolat felújítások összesítése és könnyebb áttekinthetősége érdekében az egyes megvalósult, valamint előkészítés alatt álló, jövőben várhatóan megvalósítandó kivitelezések helyszíneit egy-egy térképen ábrázoltuk.

Az 1. számú mellékletként csatolt térképen a 2019-2022. évek közötti időszakban lebonyolított burkolat felújítási kivitelezések helyszínei láthatóak:

- 2019. évben - összesen 16,03 km hosszon:
 - ebből Magyar Falu Útfelújítási Program keretében 16,03 km
- 2020. évben - összesen 14,32 km hosszon
 - ebből Magyar Falu Útfelújítási Program keretében 14,32 km
- 2021. évben - összesen 34,30 km hosszon
 - ebből Magyar Falu Útfelújítási Program keretében 28,48 km
 - ebből Kiemelt Társadalmi Útfelújítási Igény keretében 5,82 km
- 2022. évben - összesen 41,33 km hosszon
 - ebből Magyar Falu Útfelújítási Program keretében 16,39 km
 - ebből Kiemelt Társadalmi Útfelújítási Igény keretében 18,26 km, valamint a fegyverneki körforgalmú csomópont építése
 - ebből TOP maradvány program keretében 6,68 km.

A 2. számú mellékletként csatolt térképen az előkészítés alatt álló, jövőben várhatóan megvalósítandó kivitelezések helyszínei láthatóak:

- Magyar Falu Útfelújítási Program következő ütemében összesen 14,69 km hosszon (kiviteli tervek elkészültek)
- Kiemelt Társadalmi Útfelújítási Igény keretében 2,20 km hosszon (kiviteli terv elkészült)
- TOP Plusz-1.1.2-21. kódszámú felhívás keretein belül 32,12 km hosszon

Fontosnak tartjuk azonban megjegyezni, hogy a Magyar Falu Útfelújítási Programban, a Kiemelt Társadalmi Útfelújítási Igény programban, valamint a TOP Plusz programban szereplő előkészített és előkészítés alatt álló projektek megvalósításai a *„Magyarország szomszédságában zajló háború idején a rezsicsökkentés megvédése és a honvédelmi célok teljesítése érdekében szükséges költségvetési intézkedésekről”* szóló 1281/2022. (VI. 4.) Korm. határozat alapján felfüggesztésre került.

7. Forgalomtechnikai beruházások

A különböző forrásokból felújított országos közúti útszakaszok tekintetében a kopó- és kötőréteg cserén túl a forgalomtechnikai jelzések is megújultak, új forgalomtechnikai megoldások születtek. A kijelölt gyalogos-átkelőhelyek láthatóságát, a gyalogosok biztonságának javítását továbbra is kiemelten kezeli a Magyar Közút Nonprofit Zrt. A kijelölt gyalogos-átkelőhellyel rendelkező útfelújítások esetében a gyalogos-átkelőhely jelzőtábla magasabb fényvisszavető képességű és jobb láthatósággal rendelkező táblára lett lecserélve. Ezzel a beavatkozással lényegesen jobb láthatóságot, észlelhetőséget biztosítanak, ezzel védve a gyalogosokat.

A forgalombiztonságon túlmenően Társaságuk törekszik az egységes forgalomtechnikai és útesztétikai szempontokat is előtérbe helyezni. Terveink között szerepel, hogy az egységes arculat megteremtése érdekében a megyében még nem lefestett közúti jelzőlámpák oszlopainak előkezelését és festését is minden érintett helyszínen betervezzük.

41-42. kép: Útfelújítás keretében magasabb fényvisszavető képességűre cserélt közúti jelzőtábla és forgalomirányító fényjelzőkészülék oszlopfestése

Forgalombiztonsági szempontok figyelembevételével Szolnok egyik legforgalmasabb, jelzőlámpával szabályozott csomópontjában az autóbuszok kanyarodásának elősegítése érdekében a jelzőlámpa előtt felfestett helyzetjelző vonal helyének módosítását végezte el Társaságunk. Ugyanezen a helyszínen sárválasztó jelzőfüleket telepítettünk a biztonságosabb közlekedés érdekében.

A 4. számú Budapest - Debrecen - Záhony elsőrendű főút 128+717 km szelvényében csatlakozó 34. számú Tiszafüred - Fegyvernek másodrendű főútról való kikanyarodás elősegítésére befogadósáv került kialakításra. A forgalomtechnikai beavatkozásokat a 43. és a 44. képek szemléltetik.

A tavalyi év végén megvalósult jelzőlámpa automatika cseréken túl, az idei évben újabb fejlesztés valósulhatott meg Kenderesen. A jelzőlámpák forgalomfigyelő detektorai, valamint a csomópontban található gyalogos nyomógombok is lecserélésre kerültek. Terveink között szerepel Szolnokon, az Abonyi úton lévő bevásárló központ csomópontjában található jelzőlámpák felújítása is, bízunk benne, hogy a megvalósítás a közeljövőben megtörténhet.

43-44. kép: Sávelválasztó jelzőfülek telepítése, útburkolati jelek módosítása balesetmegelőzési célból

45-46. kép: 4-34. számú főutak csatlakozásában besorolást elősegítő sáv kialakítása

47-48. kép: Tiszaöldvár - „Az év körforgalma” pályázat nyertese 2022-ben

V. ÖSSZEFOGLALÁS

Magyarország közlekedésében, a mobilitási igények kielégítésében a közúti infrastruktúra kiemelt jelentőségű szerepet játszik. A közúthálózat műszaki jellemzőinek, közlekedésbiztonsági helyzetének javítása fontos társadalmi és gazdasági érdek.

Jász-Nagykun-Szolnok megye állami tulajdonban lévő közútjainak állapota jól tükrözi, hogy az országos közúthálózat működtetésére fordított források az elmúlt évtizedekben nem tartottak lépést a motorizáció fejlődésével, illetve a megnövekedett forgalmi-helyváltoztatási igényekkel.

Az elmúlt egy évtizedben érezhetően megnövekedett a gépjármű-állomány. A magyarországi motorizáció jelenlegi szintje a 2018. évi hivatalos adatok alapján 1000 lakosra vetítve 380 személygépjármű, míg az EU átlag 510 szgk/1000 fő. A mobilitási igények növekedését jól tükrözi, hogy a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) szerint az elmúlt 20 évben ugrásszerűen, 66 %-kal növekedett hazánkban forgalomba helyezett személygépjárművek száma. A tehergépjárművek esetén 59 %-os az emelkedés. A következő 20-30 évben a jelenlegi energiaválságtól függetlenül további emelkedés prognosztizálható.

Az elmúlt évtizedekben az országos közutak üzemeltetésére és fenntartására fordítható állami megrendelés nagyrészt a forgalombiztonságot alapvetően meghatározó tevékenységekre biztosított forrást. A szükséges felújítási munkák forráshiány miatti elmaradása következtében a megyei úthálózat erősen elöregedett, az utak burkolatának legfelső rétege, az ún. kopóréteg átlagéletkora az esetek többségében jelentősen meghaladja azok tervezett élettartamát. Az erősen elöregedett burkolatok hagyományos karbantartási technológiákkal eredményesen és gazdaságosan már nem javíthatóak, ezért évek óta szorgalmazzuk a nagyobb felületen végzett burkolatjavítások részarányának növelését.

2010 és 2015 között a fejlesztési - felújítási projektek finanszírozását az uniós források növekedése mellett a hazai források csökkenése jellemezte. A 2014-2020. közötti programozási időszakban az országos közutakat érintő felújítások, egyéb infrastruktúra fejlesztését célzó beruházások anyagi háttérét a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) biztosította. A 2016 és 2022 közötti időszakban főként hazai források bevonásával került finanszírozásra az ágazat, mely Jász-Nagykun-Szolnok megyében a gyorsforgalmi úthálózat kiépítése mellett az alsóbbrendű utak felújítását célozta. Mellékútjaink korszerűsítése jelentős hosszban a hazai finanszírozású Magyar Falu Útfelújítási Programból valósult meg.

A megyei közúthálózat műszaki állapotának javítása szempontjából fontos előre lépésként kell értékelni, hogy az elmúlt öt évben a burkolat-fenntartási keretünk terhére több melegeaszfaltot tudtunk felhasználni, mint bármikor az azt megelőző időszakban. A nagyobb felületen megvalósított, saját hatáskörben és a Magyar Falu program keretében végzett burkolatjavítások 62 %-át tették ki a fenntartási tevékenységünk kapcsán bedolgozott aszfaltmennyiségnek, amely az útfelújítási programokon kívül az útállapotok felzárkóztatásának fontos ideai eleme volt. A nagyfelületű, gépi burkolatjavítások elmúlt évek példátlan mértékű aránya a jövőt tekintve bizakodásra ad okot.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság életében jelentős eredménynek tekintjük, hogy az idei évben aszfaltozó géplánc került beszerzésre, mellyel a nagyobb felületen megvalósítandó burkolatfelújításokat saját hatáskörben tudtuk elvégezni.

Pozitívumnak értékeljük, hogy az idei évben a Magyar Falu Program finanszírozásában a megyei alsóbbrendű utak állapotának javítása ismét előtérbe került. A gazdasági nehézségek ellenére reményeink szerint 2023. évben folytatódni fognak a 2019. évben megkezdett hazai finanszírozású útfelújítások.

A közutak állapotának javítása, a kapacitások növelése mellett egyre inkább a megnövekedett parkolási igények kiszolgálása kerül előtérbe. A folyamatot jól szemlélteti a megyei városokban, településeken átkelési szakaszain tapasztalt parkolási problémák, az önkormányzati kezdeményezések jellemzően a parkolóhelyek számának növelésére irányulnak.

A közúthálózat állapotának fenntarthatósága érdekében az európai uniós források mellett a hazai források előtérbe helyezését továbbra is szorgalmazni kell. Reméljük, hogy a központi költségvetés összeállításakor továbbra is fontos szempont lesz a közutakra szánt források növelése, és hosszabb távon stabilitást tudunk elérni az országos közúthálózat kezelési tevékenységeinek finanszírozásában. Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos útdíjról szóló többször módosított 2013. évi LXVII. törvény szerint az útdíjból származó bevételek egyik fontos felhasználási területe reményeink szerint továbbra is az országos közúthálózati elemek kapacitásának bővítése, valamint a közlekedésbiztonság növelése lesz.

Az egyes közlekedési alágazatok rövid-és középtávú fejlesztési irányait a szaktárca által 2013-ban kidolgozott Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia jelöli ki. Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéseinek 2024-ig történő megvalósításához szükséges feltételek biztosításáról Magyarország Kormánya 1181/2019. (IV. 4.) Kormány határozatban döntött. A Kormány 1072/2020. (III. 5.) Kormány határozatban döntött az Északkelet-Magyarország Gazdaságfejlesztési Régió létrehozásáról. Örömmel vettük tudomásul, hogy az állami közúthálózat a megyei fejlesztési elképzelések között továbbra is meghatározó helyen szerepel.

Örömteli esemény, hogy a NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. beruházásában az M4 gyorsforgalmi út Abony - Törökszentmiklós közötti szakaszának forgalomba helyezése februárban megtörtént. A mintegy 27 kilométeres szakasz átadásával a megyeszékhely legforgalmasabb szakaszának régóta várt tehermentesítése mellett a megye középső területei és a főváros közötti utazási idő is jelentősen lerövidült. Tudomásunk szerint 2023. évben várhatóan folytatódhat az M4 gyorsforgalmi út építése, tekintettel arra, hogy a Törökszentmiklós (nyugat) - Kisújszállás (kelet) közötti szakaszának kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárása lezárult. A következő 34 kilométeres szakasz megvalósításával Kelet és Dél-Európa felé az ország egyik legforgalmasabb tranzitfolyosója kerülhet megépítésre.

A megyeszékhely szempontjából kiemelt infrastruktúra fejlesztés, a 442. számú főút Szandaszőlős elkerülő szakaszának, valamint új belvárosi Tisza-híd tervezése. Az idei évben az elkerülő szakasz végleges nyomvonalát, a Tisza-híd helyét a környezetvédelmi hatóság is elfogadta, az engedélyezési tervek kidolgozásra kerültek, az építési engedélyezési eljárás 2023. év első felében kerül lefolytatásra. Ezt követően - a források rendelkezésre állása esetén - nyílna lehetőség a város szempontjából fontos beruházás megvalósítására.

A környezetbarát és egészségmegőrző közlekedési formák népszerűsítéséhez, valamint a közlekedésbiztonság növeléséhez nagymértékben hozzájárult, hogy az idei évben is folytatódtak a

kerékpárút építések. Bízunk benne, hogy az önkormányzatok részére kiírt pályázatoknak köszönhetően további kerékpáros létesítmények épülhetnek meg a következő fejlesztési ciklusban.

2022. szeptember 1-jétől a Magyar Koncessziós Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. vette át a magyar gyorsforgalmi hálózat mintegy kétharmadának, rávezető szakaszokkal együtt közel 1.700 kilométerének közútkezelői feladatait, mely Jász-Nagykun-Szolnok megyében az M44 autótűt teljes szakaszát, illetve az M4 Szolnok északi elkerűlő szakaszát érintette. A koncesszióba adott gyorsforgalmi utak közútkezelői feladatait 2013 ősztől napjainkig a Magyar Közút Nonprofit Zrt. látta el, a társaság gyorsforgalmi utakat üzemeltető részlegét a koncessziós társaság vette át, mely érintett 14 mérnökségi telephelyet, a meglévő gép-és eszközállományt, valamint a munkavállalók egy részét.

Az előző kormányzati ciklusban Társaságunk az Innovációs és Technológiai Minisztérium szakirányítása alá tartozott. A Magyar Közút Nonprofit Zrt. irányítását 2022 júliusától az Építési és Beruházási Minisztérium vette át. A közlekedési szakterület őszi beolvasztását követően a szaktárca 2023. január 1-jétől az Építési és Közlekedési Minisztérium megnevezéssel fog működni.

A szervezeti átalakulásoktól függetlenül Társaságunk célja továbbra is változatlan marad. A jövőben is azon fogunk dolgozni, hogy az úthasználók biztonságosan, XXI. századi követelményeinek megfelelően tudjanak közlekedni az állami közúthálózaton.

Az országos közutakkal kapcsolatos aktuális (fejlesztési, közlekedésbiztonsági) feladatokról további információ társaságunk honlapjain a www.kozut.hu és a www.utinform.hu weboldalakon, valamint szakmai társszervezeteink honlapjain található.

Szolnok, 2022. november hó

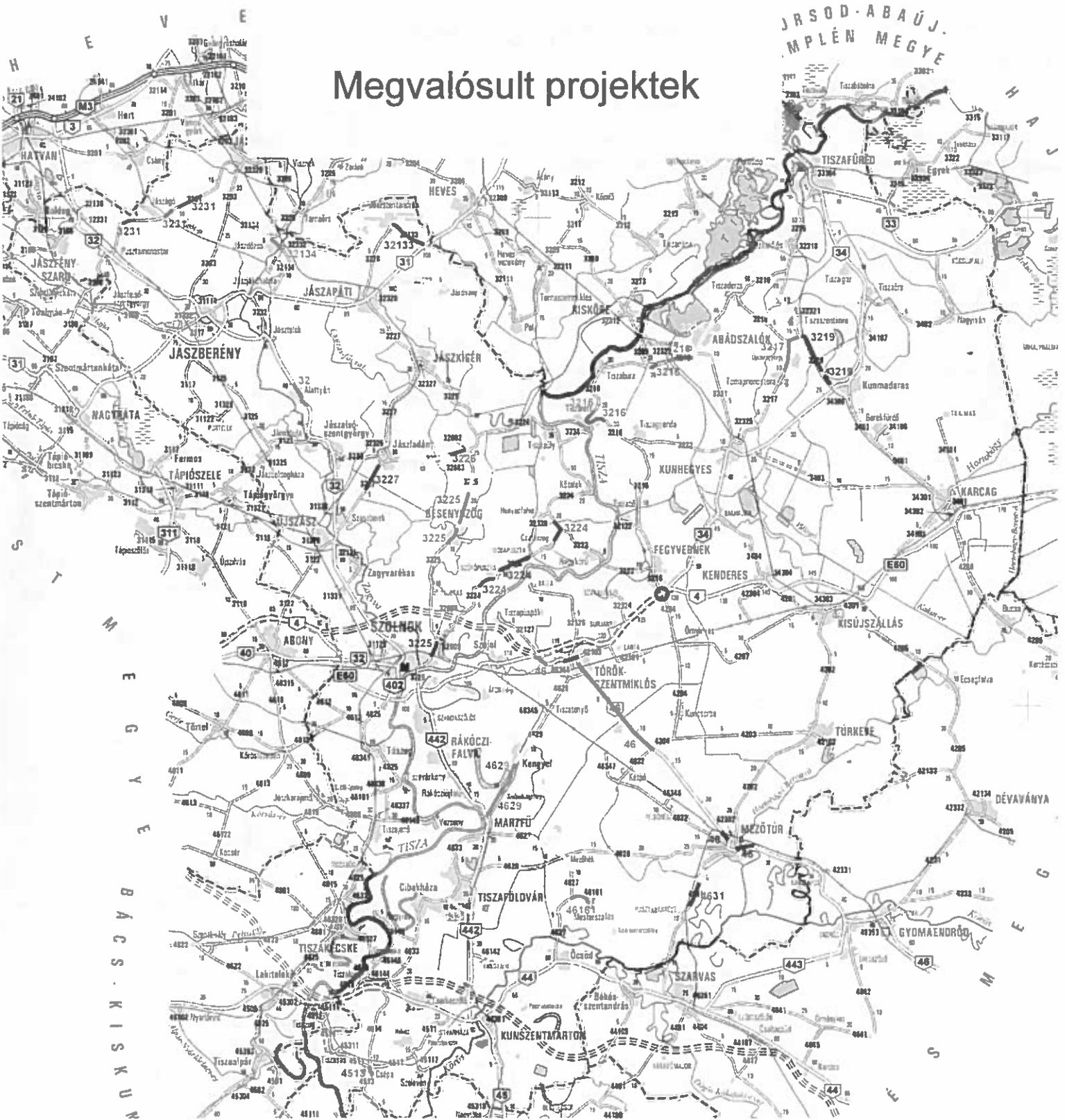
Tisztelettel

Kovács Péter
megyei igazgató

Magyar Közút Nonprofit Zrt.
Jász-Nagykun-Szolnok
Megyei Igazgatóság
5000 Szolnok, Petőfi S. u. 7-11.
9119

Megvalósult projektek

Tervezett projektek

MFP - 2022

TOP PLUS7

TR 2

62/2022. (XI.30.) számú határozat melléklete

Okirat száma:

Módosító okirat

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 2013. január 1. hatállyal jóváhagyott, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal alapító okiratát az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a alapján a következők szerint módosítom:

1. Az alapító okirat a következő preambulum résszel egészül ki:

„Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Hivatal alapító okiratát a következők szerint adom ki:”

2. Az alapító okirat „Költségvetési szerv neve” megnevezéstől a „Feladatellátást szolgáló vagyon felsorolása: Székhely: Szolnok, Kossuth Lajos u. 2. 1. székház hrsz 798” megnevezésig helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

1.1. A költségvetési szerv

1.1.1. megnevezése: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Hivatal

1.2. A költségvetési szerv

1.2.1. székhelye: 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2.

2. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

2.1. A költségvetési szerv alapításának dátuma: 1990. szeptember 30.

2.2. A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv

2.2.1. megnevezése: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat

2.2.2. székhelye: 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2.

3. A költségvetési szerv irányítása

3.1. A költségvetési szerv irányító szervének

3.1.1. megnevezése: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés

3.1.2. székhelye: 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2.

4. A költségvetési szerv tevékenysége

4.1. A költségvetési szerv közfeladata:

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. §-a alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés működésével, valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos közhatalmi feladatok ellátása, továbbá területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatok ellátása.

4.2. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	841105	Helyi önkormányzatok és társulások igazgatási tevékenysége

4.3. A költségvetési szerv alaptevékenysége:

A közgyűlés, annak bizottságai és tisztségviselői döntés előkészítő munkájának segítése, a döntések szakmai előkészítése, végrehajtásának szervezése és ellenőrzése. A roma és német területi nemzetiségi önkormányzat képviselőtestülete, azok bizottságai és tisztségviselői döntés előkészítő munkájának segítése, a döntések szakmai előkészítése, végrehajtásának szervezése és ellenőrzése.

4.4. A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	011130	Önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotó és általános igazgatási tevékenysége
2	011320	Nemzetközi szervezetekben való részvétel
3	013330	Pályázat-és támogatáskezelés, ellenőrzés
4	013350	Önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
5	016010	Országgyűlési, önkormányzati és európai parlamenti képviselőválasztásokhoz kapcsolódó tevékenységek
6	016080	Kiemelt állami és önkormányzati rendezvények
7	016020	Országos és helyi népszavazással kapcsolatos tevékenységek
8	018030	Támogatási célú finanszírozási műveletek
9	041140	Területfejlesztési igazgatás
10	044310	Építésügy igazgatása
11	048320	Turizmusfejlesztési támogatások és tevékenységek
12	061030	Lakáshoz jutást elősegítő támogatások
13	086030	Nemzetközi kulturális együttműködés
14	105020	Foglalkoztatást elősegítő képzések és egyéb támogatások

4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: Jász-Nagykun-Szolnok vármegye

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje:

A vármegyei közgyűlés elnöke – pályázat alapján határozatlan időre - nevezi ki a jegyzőt.

5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	közzszolgálati jogviszony	a közzszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCI. törvény az irányadó.
2	munkaviszony	a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény az irányadó.

"

Okirat száma:

Alapító okirat

módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §- a alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Hivatal alapító okiratát a következők szerint adom ki:

1. A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

1.1. A költségvetési szerv

1.1.1. megnevezése: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Hivatal

1.2. A költségvetési szerv

1.2.1. székhelye: 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2.

2. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

2.1. A költségvetési szerv alapításának dátuma: 1990. szeptember 30.

2.2. A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv

2.2.1. megnevezése: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat

2.2.2. székhelye: 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2.

3. A költségvetési szerv irányítása

3.1. A költségvetési szerv irányító szervének

3.1.1. megnevezése: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés

3.1.2. székhelye: 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2.

4. A költségvetési szerv tevékenysége

4.1. A költségvetési szerv közfeladata:

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. §-a alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés működésével, valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos közhatalmi feladatok ellátása, továbbá területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatok ellátása.

4.2. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	841105	Helyi önkormányzatok és társulások igazgatási tevékenysége

4.3. A költségvetési szerv alaptevékenysége:

A közgyűlés, annak bizottságai és tisztségviselői döntés előkészítő munkájának segítése, a döntések szakmai előkészítése, végrehajtásának szervezése és ellenőrzése. A roma és német területi nemzetiségi önkormányzat képviselőtestülete, azok bizottságai és tisztségviselői döntés előkészítő munkájának segítése, a döntések szakmai előkészítése, végrehajtásának szervezése és ellenőrzése.

4.4. A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	011130	Önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotó és általános igazgatási tevékenysége
2	011320	Nemzetközi szervezetekben való részvétel
3	013330	Pályázat-és támogatáskezelés, ellenőrzés
4	013350	Önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
5	016010	Országgyűlési, önkormányzati és európai parlamenti képviselőválasztásokhoz kapcsolódó tevékenységek
6	016080	Kiemelt állami és önkormányzati rendezvények
7	016020	Országos és helyi népszavazással kapcsolatos tevékenységek
8	018030	Támogatási célú finanszírozási műveletek
9	041140	Területfejlesztési igazgatás
10	044310	Építésügy igazgatása
11	048320	Turizmusfejlesztési támogatások és tevékenységek
12	061030	Lakáshoz jutást elősegítő támogatások
13	086030	Nemzetközi kulturális együttműködés
14	105020	Foglalkoztatást elősegítő képzések és egyéb támogatások

4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: Jász-Nagykun-Szolnok vármegye

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje:

A vármegyei közgyűlés elnöke – pályázat alapján határozatlan időre - nevezi ki a jegyzőt.

5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	közzszolgálati jogviszony	a közzszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény az irányadó.
2	munkaviszony	a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény az irányadó.

63/2022. (XI.30.) számú határozat melléklete

1. sz. melléklet

**Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat belső ellenőrzési terve
2023. év*****Szabályszerűségi ellenőrzés*****1. A Megyei Önkormányzat és az Önkormányzati Hivatal bankszámla forgalom bonyolításának, szabályozottságának ellenőrzése**

<i>Tervezett időpont:</i>	2023. I. negyedév
<i>Ellenőri napok száma:</i>	8 ellenőrzési nap
<i>Vizsgált időszak:</i>	2022. év 203. I. negyed év
<i>Vizsgálat célja:</i>	annak megállapítása, hogy a beérkező számlák iktatása időben megtörténik-e, az utalások előtt a számlák felszerelése, aláírásokkal való ellátása megtörténik-e? A pénzügyi szabályzat és a számlarend alkalmazása megfelelően történik-e?

2. A két beruházáshoz kapcsolódó uniós támogatások, projektek pénzügyi lebonyolításának, elszámolásának ellenőrzése

<i>Tervezett időpont:</i>	2023. III.-IV. negyedév
<i>Ellenőri napok száma:</i>	16 ellenőrzési nap
<i>Vizsgált időszak:</i>	2022. és 2023. év
<i>Vizsgálat célja:</i>	annak megállapítása, hogy szabályozásra kerültek-e az uniós forrásokból finanszírozott projektek végrehajtására vonatkozó sajátos szabályok, amelyek meghatározóak a pénzeszközök felhasználására és nyilvántartása szempontjából. Készült-e külön ellenőrzési nyomvonal?

Egyéb, ellenőrzéshez kapcsolódó (éves terv, kockázatelemzés, jelentés), Belső ellenőrzési kézikönyv aktualizálása idő: 8 ellenőrzési nap

Szolnok, 2022. november 22.

Rentzné Dr. Bezdán Edit

2. sz. melléklet

A 2023. évi tervezett ellenőrzésekhez szükséges kapacitás:

Ellenőri nap

Szabályszerűségi ellenőrzés:

1. A Megyei Önkormányzat és az Önkormányzati Hivatal bankszámla forgalom bonyolításának, szabályozottságának ellenőrzése	8
2. A két beruházáshoz kapcsolódó uniós támogatások, projektek pénzügyi lebonyolításának, elszámolásának ellenőrzése	16
3. Belső ellenőrzési kézikönyv aktualizálása és egyéb feladat	8
2023. évi ellenőrzésre erőforrás-szükséglet:	32
2023. évben előreláthatólag rendelkezésre álló nap:	36
Tartalékidő:	2
Soron kívüli ellenőrzésekre tervezett idő:	2
Ténylegesen rendelkezésre álló idő:	36

Az ellenőrzésekre rendelkezésre álló napok száma és az ellenőrzési tervben ütemezett ellenőrzések kapacitásszüksége összhangban van.

2023. évi ellenőrzési kapacitás

Rendelkezésre álló összes ellenőri nap	Egyéb ellenőrzéssel kapcs. feladatok	Soron kívüli ellenőrzésekre tervezett idő és tartalék idő	Tervezett ellenőrzések lefolytatására rendelkezésre álló idő
36	8	4	24

3. sz. melléklet

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat 2023. évi belső ellenőrzés tervezésének és kockázatelemzés eredményének rövid bemutatása**A belső ellenőrzés tervezése előkészítésének folyamata:**

- áttekintette és elemezte a külső és belső kontrollkörnyezetet annak érdekében, hogy azonosítsa az ellenőrzési tervezés során figyelembe veendő változásokat;
- azonosította a folyamatokat és a folyamatgazdákat (folyamatgazda: az adott folyamat irányításáért, működtetéséért felelős személy) és a főjegyzővel egyeztetett az egyes folyamatok – a szervezet célkitűzéseire viszonyított – fontosságáról;
- megvitatta a főjegyzővel és az aljegyzővel, mit vár el a belső ellenőrzéstől a megbízás időszakára;
- értelmezte a megyei önkormányzat és az önkormányzati hivatal célkitűzéseit;
- a főjegyzővel közösen meghatározta a belső ellenőrzési fókusz;
- a kritikus, fontos folyamatokat azonosították, elemezték és osztályozták azok relatív jelentőségének megfelelően;

Az ellenőrzés tervezési folyamata során a következő kulcsfontosságú alapelveket kellett követni:

- **A tervezést folyamatokra és az azokban rejlő kockázatokra kellett alapozni**

Az ellenőrzési feladatok prioritásainak kidolgozása során a belső ellenőrzés a folyamat alapú kockázatelemzés eredményeit használta fel.

- **A tervezésnek a jövőbe kell tekintenie**

A stratégiai időtávú tervezés négy-hét évet kell, hogy lefedjen. De rövid idő alatt is a hosszú távú célok elősegítése volt a cél.

- **A tervezésnek folyamatosnak kell lennie**

A tervezés folyamatában mindvégig célszerű betartani a gördülő tervezés elvét, a stratégiai ellenőrzési tervet évente aktualizálni szükséges, felül kell vizsgálni a stratégiai ellenőrzési terv időszakára kitűzött célokat.

- **A tervezésnek, rugalmasnak és aktualizáltnak kell lennie**

Az ellenőrzés tervezésének a megyei önkormányzatra és az önkormányzati hivatalra ható változásokhoz igazodnia kell. Az önkormányzati hivatal jelenlegi kockázati struktúrája értékelésre került, ami az ellenőrzendő területekből kiderül, de az ellenőrzési tervet év közben módosítani lehet.

A folyamatok és folyamatgazdák azonosítása

A belső ellenőrzés a folyamatok és folyamatgazdák azonosítása során az önkormányzati hivatal működési folyamatait vette számba. A folyamatok az önkormányzati hivatal és a megyei önkormányzat célkitűzéseinek elérése érdekében kerültek kialakításra. Különösen fontos volt a működési folyamatokat vizsgálni, és azonosítani a folyamatgazdákat, vagyis azokat a személyeket a szervezeten belül, akik elsődlegesen felelősek az adott folyamat végrehajtásáért, működtetéséért.

A folyamatok és folyamatgazdák azonosítása eredményeképpen Folyamatlista készült, amely tartalmazza a folyamatok listáját, a folyamatgazdák megnevezését és a folyamat fontosságát.

A belső ellenőrzési fókusz kialakítása

A belső ellenőrzési fókusz a belső ellenőr és az önkormányzati hivatal vezetőjének azon közös nézetét, elképzeléseit jelentette, hogy a belső ellenőrzés elsősorban mely területeket ellenőrizze. A kiemelten fontos folyamatok esetében fennálló kockázatos területek

ellenőrzésére kell fókuszálni.

Kockázatelemzés

A kockázatelemzési folyamat célja volt, hogy azonosítsa, elemezze, rangsorolja és dokumentálja az önkormányzati hivatal folyamataiban és főbb szervezeti egységeinél létező kockázatokat.

A kockázatelemzés alapján megállapítható, hogy a szabályozás összetettsége és pályázatokhoz kapcsolódó pénzügyi-gazdasági folyamatokra ható humánerőforrás változásokból adódó kockázatok kiemelt jelentőségűek.

Kockázatos folyamatnak ítéltető:

- a pénzügyi területen történt személyi változások (nyugdíjazások) miatt a bankszámla forgalom bonyolításának szabályozottsága és
- a két beruházással kapcsolatos uniós projektek (Tiszafüred, Karcag) pénzügyi lebonyolítása és elszámolása kockázatai kiemelt jelentőségűek.

A 2023. évi belső ellenőrzési tervet alátámasztó kockázatelemzés külön dokumentumban szerepel.

A kockázatelemzés alapján ellenőrzésre kiválasztott folyamatok:

A Megyei Önkormányzat és az Önkormányzati Hivatal bankszámla forgalom bonyolításának, szabályozottságának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a beérkező számlák iktatása időben megtörténik-e, az utalások előtt a számlák felszerelése, aláírásokkal való ellátása megtörténik-e? A pénzkczelési szabályzat és a számlarend alkalmazása megfelelően történik-e?

A két beruházáshoz kapcsolódó uniós támogatások, projektek pénzügyi lebonyolításának, elszámolásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy szabályozásra kerültek-e az uniós forrásokból finanszírozott projektek végrehajtására vonatkozó sajátos szabályok, amelyek meghatározóak a pénzeszközök felhasználására és nyilvántartása szempontjából. Készült-e külön ellenőrzési nyomvonal?

Felelős kiadó: Hubai Imre, a Megyei Közgyűlés elnöke

Felelős szerkesztő: Rentzné dr. Bezdán Edit, megyei főjegyző

**Cím: 5000 Szolnok, Kossuth L. u. 2.
ISSN 1215-086X**